DİJİTAL KÜTÜPHANE KANALI

Keyifli Okumalar Dileriz

Binlerce kategoride milyonlarca PDF e-kitap, ders kitapları, dergiler ve romanlara platformumuz üzerinden ücretsiz ulaşabilirsiniz.

RESMİ WEB SİTEMİZ

https://rantey.org

Yedek ve Duyuru Kanallarımız
Sitemize erişim engeli gelmesi veya adres değişikliği durumunda aşağıdaki kanallardan güncel giriş adresine erişebilirsiniz:

• Telegram: https://t.me/birkitapbir

• WhatsApp Kanalımız : https://whatsapp.com/channel/0029VbDHv8uE50Us4IvMoc0Y

Büyük Selçuklu Mirası

Müzeler

Heritage of The Great Seljuks

Museums

Cilt / Volume

1

Ücretsiz PDF Kitap Arsivi - https://rantey.org

Ücretsiz PDF Kitap Arsivi - https://rantey.org

TÜRKİYE CUMHURİYETİ
CUMHURBAŞKANLIĞI

Büyük Selçuklu Mirası

MÜZELER

HERITAGE OF THE GREAT SELJUKS

MUSEUMS

SELÇUKLU BELEDİYESİ

CİLT / VOLUME 1

Büyük Selçuklu Mirası Projesi
T.C. Cumhurbaşkanlığı himayesinde
hayata geçirilmiştir.

Büyük Selçuklu Mirası

MÜZELER

HERITAGE OF THE GREAT SELJUKS
MUSEUMS

Yapım / Publisher
KONYA AYDINLAR OCAĞI

Hazırlayanlar / Editors
Prof.Dr.Osman ERAVŞAR (Metin)
Prof.Dr.Haşim KARPUZ (Metin)
İbrahim DIVARCI (Fotoğraf)
Ahmet KUŞ (Fotoğraf)
Feyzi ŞİMŞEK (Fotoğraf)

İngilizce Editörü / English Editor
Katharine BRANNING

Tercüme / Translation
Fevzi PEKGÖZ

Kitap Tasarımı / Book Design
SERVET CAN

İkinci Baskı / Second Edition
2014 - TURKEY

Baskı / Printing
KRİSTAL MATBAACILIK SAN.TİC.LTD.ŞTİ.
0212 2179777 / ISTANBUL / TURKEY

ISBN: 978-605-62657-8-5

Bu proje T.C. Başbakanlık Tanıtma Fonu'nun katkılarıyla gerçekleştirilmiştir.
This project was made possible through the generous support of the Prime Ministry Promotion Fund.

© 2014, Her türlü kullanım izne tabidir. Tamamen veya kısmen, kaynak gösterilerek dahi kopyalanamaz.
© 2014, All Rights Reserved. The contents of this document cannot be reproduced without prior permission of the authors.

Ücretsiz PDF Kitap Arsivi - https://rantey.org

CİLT / VOLUME

1

İÇİNDEKİLER
Contents

Teşekkür	06	Acknowledgments
Takdim	09	İntroduction
Önsöz	13	Foreword
Büyük Selçuklu Mirası İçin	16	To The "The Great Seljuk Legacy Project"
Yitik Mirasın Peşinde	19	In Search of the Lost Haritage
Selçukluların Müzelik Eserleri	20	Works of Seljuk Art in Museums
El Sanatları Müzesi, Berlin - Almanya Federal Cumhuriyeti	27	Kunstgewerbe Museum, Berlin - Federal Republic of Germany
Pergamon Müzesi, Berlin - Almanya Federal Cumhuriyeti	33	Pergamon Museum, Berlin - Federal Republic of Germany
Güzel Sanatlar Müzesi, Boston - ABD	67	Museum of Fine Arts, Boston- United States of America
Brooklyn Müzesi - ABD	79	Brooklyn Museum - United States of America
Metropolitan Sanat Müzesi, New York - ABD	95	The Metropolitan Museum of Art, New York - United States of America
Freer Güzel Sanatlar Galerisi, Washington - ABD	165	Freer Gallery of Art, Washington DC - United States of America
Azerbaycan Ulusal Tarih Müzesi, Bakü - Azerbaycan Cumhuriyeti	189	National Museum of History of Azerbaijan, Baku - Republic of Azerbaijan
David Samling Müzesi, Kopenhag - Danimarka Krallığı	211	The David Collection, Copenhagen - Kingdom of Denmark
Fransa Milli Kütüphanesi, Paris - Fransa Cumhuriyeti	293	Bibliothèque Nationale de France, Paris - Republic of France
Louvre Müzesi, Paris - Fransa Cumhuriyeti	301	Louvre Museum, Paris - Republic of France

Ücretsiz PDF Kitap Arsivi - https://rantey.org

Teşekkür

A.B.D.
Dr. Deniz Beyazıt.....(Metropolitan Müzesi)
John Benicewicz .....(Metropolitan Müzesi)
Hüseyin Şentürk .....(Bluedome Kitapevi)
Katharine Branning .....(Yazar)
Betsy Kohut.....(Freer Galeri)
Amanda Williams.....(Freer Galeri)
Mine Özgül .....(Washington Büyükelçiliği)
Mehmet Kılıç.....(Newyork Türk Kültür Merkezi)
Basri Şahin.....(Anadolu Ajansı Muhabiri)

ALMANYA
Gülay Baş.....(Berlin Büyükelçiliği II. Kâtip)
Dilek Yalpi .....(Berlin Büyükelçiliği)
Yaşar Özbek.....(Berlin Büyükelçiliği)

FRANSA
Şelale Sarıtaylı .....(Paris Büyükelçiliği Basın Müşavirliği)

RUSYA FEDERASYONU
Aydın Adnan Se gin .....(Moskova Büyükelçisi)
Mehmet Çınar .....(St. Petersburg Başkonsolosu)
Enes Höl .....(St. Petersburg Başkonsolosluğu II. Kâtip)
Celal Kılıç .....(Moskova Kültür ve Tanıtma Müşaviri)
Dimitri D. Vasilyev.....(Prof.Dr. Rusya Bilimler Akademisi)
Mark Kramarovski .....(Prof.Dr. Hermitage Müzesi)

İRAN
Ümit Yardım .....(Tahran Büyükelçisi)
Yunus Belet .....(Tebriz Başkonsolosu)
Dr. M. J. Aghajari .....(İran İrşat Bakanlığı-Genel Müd.)
Taylan Özgür Aydın.....(II. Kâtip)
Mehmet Akif Koç.....(III. Kâtip)
Zehra Laleh .....(Tercüman-Rehber)
Yunus Hüsnüzada.....(Tercüman-Rehber)
Ali Esadkhani .....(Tercüman-Rehber)
Said Beyzadkeh .....(Tercüman-Rehber)

SURİYE
Ömer Önhon.....(Şam Büyükelçisi)
Adnan Keçeci .....(Halep Başkonsolosu)
Aytül Bostancı.....(Şam III. Kâtip)
Metin Arslanbaş .....(Şam - TİKA Koordinatörü)
Vehip Özdemir .....(Şam - Kültür ve Tanıtma Müşaviri)
Sıddık Yıldırım .....(Şam - Kültür ve Tanıtma Müşaviri Yrd.)
Mahmut Zeynel Abidin .....(Halep - Mimar)
Muhammet Bozan .....(Tercüman-Rehber)

HOLLANDA
Mehmet Tütüncü .....(Doç.Dr.)

ERMENİSTAN
Gevork Kalloshian

AZERBAYCAN
Özer Şayık .....(Bakü Büyükelçiliği II. Kâtip)
Nizami Zohrabi.....(Kültür ve Tanıtma Müşavirliği)
Dr. Cafer Giyasi .....(Azerbaycan Bilimler Akademisi)

IRAK
Yalman Haceroğlu .....Türkmeneli TV Genel Müdürü
Göksel Gökçe .....Bağdat Büyükelçiliği
Fikret Karakoyunlu.....Türkmeneli Tv. Musul Temsilcisi
Nazmi Akyol.....A.A Bağdat Temsilcisi
Abdullah Topçu .....Erbil Başkonsolosluğu Muavin Konsolos
Musul Başkonsolosluğu

TÜRKİYE
Deniz Özmen .....(T.C. Dışişleri Bakanlığı-Büyükelçi)
Esra Demir.....(T.C. Dışişleri Bakanlığı-Büyükelçi)
Yasemin Mümine Şen.....(T.C. Dışişleri Bakanlığı)
Sarp Tevfik Tanın .....(T.C. Dışişleri Bakanlığı)
Mustafa Yılmaz .....(Fotoğraf Sanatçısı)
Ali Serkander .....(İstanbul Türk İslam Eserleri Müzesi)
Sevgi Kutluay.....(İstanbul Türk İslam Eserleri Müzesi)
Cihan Demirhan .....(Cizre Kaymakamı)
Faruk Özervarlı.....(Cizre İlçe Özel İdare Müdürü)
Mehmet Kala .....(Diyarbakır Vakıflar Bölge Müdürlüğü)
Altın Miras Vakfı Türkiye Ofisi
Süleyman Merdanoğlu
Serdar Ceylan.....(Avukat)
Abdurrahman Çelik.....(Telif Hakları Genel Müdürü)
Türkiye Cumhuriyeti Kültür ve Turizm Bakanlığı

YEMEN
Mehmet Dönmez.....(Büyükelçi)
Suphi Atan.....(Başkâtip)
Muharrem Turgut .....(III. Kâtip)
İbrahim Kahtani .....(Tercüman-Rehber)

TÜRKMENİSTAN
Hüseyin Avni Bıçaklı .....(Büyükelçi)
Cem Ertay.....(III. Kâtip)
Recep Cepbarov .....(Merv Koruma Kurulu Başkanı)
Amanmurat Amanberdi .....(Serahs Koruma Kurulu Başkanı)
Aymehmet Rahimov.....(Dehistan Koruma Kurulu Başkanı)
Ahmet Holmuradov.....(Meane Koruma Kurulu Başkanı)
Meratgül Gürjiyeva.....(Köhne Urgenç Koruma Kurulu Başkanı)
Jamanazar Mojeber .....(Türkmenabad Koruma Kurulu Başkanı)
Türkmen-Türk Mektepleri
Ahmet Yel
Fatih Şahan
Kenan Kozanhan
Murat Öztürk
Osman Yıldırım

ÖZBEKİSTAN
Mehmet Sertaç Sönmezay ....(Büyükelçi)
Yasemin İpek Öztürk.....(Başkâtip)
Fatih Öztürk.....(II. Kâtip)
Aziz Can Siriyov .....(Tercüman-Rehber)

AFGANİSTAN
Onur Şaylan.....(II. Kâtip)
Eyüp Can Dervişoğlu.....(II. Kâtip)
Halil Çayyurt .....(Herat Afgan-Türk Lisesi)

MISIR
Hüseyin Avni Botsalı.....(Büyükelçi)
Yahya Özen .....(Kültür ve Tanıtma Müşaviri)
Mustafa Aydoğdu .....(Kültür ve Tanıtma Müşavirliği)
Ahmet El Bakri .....(Tercüman-Rehber)

NAHÇİVAN
Ayhan Enginar.....(Başkonsolos)
Şevket Özbek .....(İdari Ateşe)
Arif Kasımof.....(Rehber)
Nahçivan Eski Eserleri Koruma Enstitüsü

DANİMARKA
Kjeld von Folsach .....(Dr. Müze Müdürü)
Joachim Meyer .....(Dr. Bölüm Müdürü)

İSRAİL
Vedat Gül .....(Kudüs Muavin Konsolos)
Gizem Sucuoğlu .....(Telaviv II. Kâtip)

Ücretsiz PDF Kitap Arsivi - https://rantey.org

Acknowledgments

USA
Dr. Deniz Beyazıt.....(Metropolitan Museum)
John Benicewicz .....(Metropolitan Museum)
Hüseyin Şentürk.....(Bluedome Bookstore)
Katharine Branning .....(Writer)
Betsy Kohut.....(Freer Gallery)
Amanda Williams.....(Freer Gallery)
Mine Özgül .....(Washington Embassy)
Mehmet Kılıç.....(Turkish Cultural Center of New York)
Basri Şahin.....(Correspondent of Anadolu Agency)

GERMANY
Gülay Baş.....(Second Secretary of Berlin Embassy)
Dilek Yalpi .....(Berlin Embassy)
Yaşar Özbek.....(Berlin Embassy)

FRANCE
Şelale Sarıtaylı .....(Press Consultancy of Paris Embassy)

RUSSIA
Aydın Adnan Sezgin .....(Moscow Ambassador)
Mehmet Çınar .....(Consulate General of St. Petersburg)
Enes Höl .....(Second Secretary of
..... Consulate General of St. Petersburg)
Celal Kılıç .....(Cultural Counsellor of Moscow)
Dimitri D. Vasilyev.....(Professor, Russian Academy of Sciences)
Mark Kramarovski .....(Professor, Hermitage Museum)

IRAN
Ümit Yardım .....(Ambassador of Tehran)
Yunus Belet.....(Consulate General of Tabriz)
Dr. M. J. Aghajari .....(Gen. Man. Ministery of Guidance of Iran)
Taylan Özgür Aydın.....(Second Secretary)
Mehmet Akif Koç.....(Third Secretary)
Zehra Laleh .....(Interpreter-Guide)
Yunus Hüsnüzada.....(Interpreter-Guide)
Ali Esadkhani .....(Interpreter-Guider)
Said Beyzadkeh .....(Interpreter-Guide)

SYRIA
Ömer Önhon.....(Ambassador of Damascus)
Adnan Keçeci .....(Consulate General of Aleppo)
Aytül Bostancı.....(Third Secretary of Damascus)
Metin Arslanbaş .....(TIKA Coordinator, Damascus)
Vehip Özdemir .....(Cultural Counsellor, Damascus)
Sıddık Yıldırım .....(Deputy Cultural Counsellor, Damascus)
Mahmut Zeynel Abidin.....(Architect, Aleppo)
Muhammet Bozan .....(Interpreter-Guide)

HOLLAND
Mehmet Tütüncü .....(Associate Professor)

ARMENIA
Gevork Kalloshian

AZERBAIJAN
Özer Şayık .....(Second Secretary of Baku Embassy)
Nizami Zohrabi.....(Cultural Consultancy)
Dr. Cafer Giyasi .....(Academy of Sciencies of Azerbaijan)

IRAQ
Yalman Haceroğlu .....(General Manager of Turkmeneli TV)
Göksel Gökçe .....(Baghdad Embassy)
Fikret Karakoyunlu .....(Mosul Representative of Turkmeneli TV)
Nazmi Akyol.....(Baghdad Representative of Anadolu Agency)
Abdullah Topçu .....(Vice Consul of Arbil)
Consulate General of Mosul

TURKEY
Deniz Özmen .....(Ambassador-Min. of Foreign Affairs of Turkish Republic)
Esra Demir .....(Ambassador-Min. of Foreign Affairs of Turkish Republic)
Yasemin Mümine Şen ....(Ministery of Foreign Affairs of Turkish Republic)
Sarp Tevfik Tanın.....(Ministery of Foreign Affairs of Turkish Republic)
Mustafa Yılmaz.....(Photo Artist)
Ali Serkander .....(The Turkish and Islamic Arts Museum of Istanbul)
Sevgi Kutluay .....(The Turkish and Islamic Arts Museum of Istanbuli)
Cihan Demirhan.....(Governor of Cizre)
Faruk Özervarlı.....(Provincial Directorate of Administration of Cizre)
Mehmet Kala.....(Provincial Directorate of Foundations of Diyarbakir)
Turkish Office of Golden Heritage Foundation
Süleyman Merdanoğlu
Serdar Ceylan.....(Lawyer)
Abdurrahman Çelik .....(Director General of Copyright)
Republic of Turkey Ministry of Culture and Tourism

YEMEN
Mehmet Dönmez .....(Ambassador)
Suphi Atan .....(First Secretary)
Muharrem Turgut.....(Third Secretary)
İbrahim Kahtani .....(Interpreter-Guide)

TURKMENISTAN
Hüseyin Avni Bıçaklı.....(Ambassador)
Cem Ertay .....(Third Secretary)
Recep Cepbarov.....(Chairman of Preservation Board of Marw)
Amanmurat Amanberdi..(Chairman of Preservation Board of Serahsı)
Aymehmet Rahimov .....(Chairman of Preservation Board of Dehistan)
Ahmet Holmuradov .....(Chairman of Preservation Board of Meane)
Meratgül Gürjiyeva .....(Chairman of Preservation Board of Kohne Urgenchi)
Jamanazar Mojeber .....(Chairman of Preservation Board of Turkmanabad)
Turkmenian-Turkish Schools
Ahmet Yel
Fatih Şahan
Kenan Kozanhan
Murat Öztürk
Osman Yıldırım

UZBEKISTAN
Mehmet Sertaç Sönmezay .(Ambassador)
Yasemin İpek Öztürk.....(First Secretary)
Fatih Öztürk.....(Second Secretary)
Aziz Can Siriyov .....(Interpreter-Guide)

AFGHANISTAN
Onur Şaylan .....(Second Secretary)
Eyüp Can Dervişoğlu .....(Second Secretary)
Halil Çayyurt.....(Afghan-Turkish College of Herat)

EGYPT
Hüseyin Avni Botsalı .....(Ambassador)
Yahya Özen.....(Cultural Consultancy)
Mustafa Aydoğdu.....(Cultural Consultancy)
Ahmet El Bakri.....(Interpreter-Guide)

NAKHCHIVAN
Ayhan Enginar .....(Consulate General)
Şevket Özbek.....(Executive Attache)
Arif Kasımof .....(Guide)
Institute of Preservation of Ancient Monuments of Nakhchivan

DENMARK
Kjeld von Folsach.....(Doctor, Museum Manager)
Joachim Meyer.....(Doctor, Section Manager)

ISRAEL
Vedat Gül.....(Vice Consul of Jerusalem)
Gizem Sucuoğlu .....(Second Secretary, Tel Aviv)

Ücretsiz PDF Kitap Arsivi - https://rantey.org

Ücretsiz PDF Kitap Arsivi - https://rantey.org

Takdim

Büyük Selçuklu Devleti yaklaşık 1000 yıl önce tarih sahnesine çıkmış ve bugün üzerinde 28 ayrı devletin kurulduğu muazzam bir coğrafyada hüküm sürmüştür.

Horasan'dan başlayan büyük Türk göçü, Yemen'e, Mısır'a ve Akdeniz'e ulaşan geniş bir bölgenin Selçuklu etkisine girmesi ile neticelenmiştir. Anadolu Selçukluları'nı, Harizm Devletini, Suriye, Irak ve Kirman Selçukluları'nı bu büyük medeniyetin birer unsuru olarak görmek gerekmektedir.

Türk geleneği ile İslam inancını kaynaştırmayı başaran Selçuklular, ordu düzeninden, toprak ve vakıf düzenine kadar birçok müessesenin kendine has bir yapı kazanmasını sağlamışlardır.

Selçuklular, farklı milletlerin bir arada yaşadığı bir coğrafyada hoşgörü ortamı oluşturmayı da başarmışlardır. Bu yönüyle Selçuklular, birlikte yaşama pratiği bakımından bize son derece güzel örnekler sunabilmektedirler. Farklı düşünmeye ve farklı düşünene tahammülü son derece güzel uygulayabilen bu medeniyet matematik, astronomi, felsefe, dinî ilimler, güzel sanatlar gibi alanlarda yetkin insanlar yetişmesine ve özgün eserler verilmesine de vesile olmuştur.

"Işık doğudan yükselir" sözünü doğrularcasına bir medeniyet kuran Selçuk, Çağrı ve Tuğrul Beylerle, ihtişam çağının yıldızları Alparslan, Melikşah ve Sultan Sencer tarihteki seçkin yerlerini almışlardır.

Günümüzde de geçerliliğini sürdüren çok değerli mesajlarıyla gönlümüzü ve ruhumuzu aydınlatan Ahmet Yesevî, Muhiddin Arabî, Konevî, Serahsî, Yûsuf-ı Hemedanî, Şehristânî, Abdülkâdir Geylanî gibi şahsiyetler fıkıh, tefsir, kelam, tasavvuf gibi alanlardaki derin vukuflarıyla hâlâ kendi semasının yıldızları olarak anılmaktadırlar.

Büyük Selçuklu ve takipçileri mimaride çığır açmışlardır. Bir medeniyet inşasına girişen Muhammed bin Atsız, Kelük bin Abdullah, Ahlatlı Hürrem Şah, Hacı Birti oğlu Mekki, Kerimüddin Erdişah, Hocentli Abdulgaffar oğlu Yusuf, Şamlı Havlan oğlu Muhammed taşa, tuğlaya ve çiniye ruh vermişler, bugün hayranlıkla seyrettiğimiz cami, türbe, köprü ve kervansarayları yapmışlardır.

Edebiyat tarihine Ömer Hayyam, Mevlâna, Sadi-i Şirazî, Enverî, Cürcânî, Ebyurdî, Ezrâkî, Yunus; müspet ilimlerde İbn-i Sina, Birunî, Beyhakî, Vâsıtî, Tûsî, Cezerî gibi isimleri kaydeden bu kadim medeniyeti yeniden okumalıyız.

Büyük Selçuklu Mirası'ndan söz ederken bir yandan da şarkın kandil şehirleri Merv, Rey, Ürgenç, Şiraz, Kirman, İsfahan, Bağdat, Dehistan, Kudüs, Halep, Şam, Belh, Herat, Ahlat, Divriği, Sivas, Kayseri ve Konya'dan söz etmiş oluyoruz.

Günümüzde bu büyük medeniyete sahip çıkmak ve ona vefa göstermek en çok bizim vazifemizdir. Zira Büyük Selçuklu 1157'de tarih sahnesinden çekilirken, onun devamı durumundaki Anadolu Selçuklu Devleti 1308 yılına kadar hüküm sürmüş ve Anadolu'yu vatan yapmıştır. Biz bu geleneğe sahip çıkarak insanlığın ortak mirası hâline gelmiş Selçuklu dönemine ait yapıların ve müzelerde bulunan objelerin hakkıyla korunmasını sağlamaya çalışmalıyız.

Himayemizle gerçekleşen belgesel ve kitapların bu alanda çalışacak herkese yeni ufuklar açacağını düşünüyorum.

Büyük Selçuklu Mirası Projesi'nin hayata geçirilmesinde emeği geçen Konya Aydınlar Ocağı Derneği'ni, Konya Selçuklu Belediyesi'ni, Başbakanlık Tanıtma Fonu'nu, TİKA'yı, proje koordinatörü İbrahim Dıvarcı'yı, editörler Prof.Dr. Osman Eravşar ve Prof.Dr. Haşim Karpuz'u, fotoğraf sanatçıları Ahmet Kuş ve Feyzi Şimşek'i tebrik ediyorum.

Abdullah GÜL
T.C. Cumhurbaşkanı

Ücretsiz PDF Kitap Arsivi - https://rantey.org

Ücretsiz PDF Kitap Arsivi - https://rantey.org

Introduction

The Great Seljuk Empire, which appeared on the world stage about 1000 years ago, ruled over an enormous geographical area where 28 separate states exist today.

The great Turkish migration which began in Khorasan resulted in the Turks inhabiting and influencing a wide region, including Yemen, Egypt and the Mediterranean Sea. The Anatolian Seljuks, the Khwarazmian State, and the Syrian, Iraqi, and Kirman Seljuks are all part of this vast civilization.

The Seljuks succeeded in combining the Islamic faith with the traditions of the Turks and fostered the development of the military, land administration, and charitable institutions into unique forms.

The Seljuks created an atmosphere of tolerance in the regions where different nations lived together. In this respect, the Seljuks serve as a worthy example for us in the practice of peaceful cohabitation. Their civilization successfully applied the principles of acceptance for the differing viewpoints of its citizens, provided outstanding educational opportunities for people in areas such as mathematics, astronomy, philosophy, religious sciences and the fine arts, and produced art works of original concept.

Confirming the saying "Light rises in the East", the Seljuq, Cagri and Toghril Beys established a model civilization, with the shining stars of this era of grandeur – Alp Arslan, Malik Shah and Sultan Sanjar – taking their elite places in history.

Their pertinent and valuable messages still illuminate our hearts and souls today. Scholars such as Ahmet Yesevi, Muhiddin Arabi, Konevi, Sarakhsi, Joseph-i-Hamadani, Shahrastani and Abdul Qadir Gilani continue to shine as the stars of their own galaxies due to their profound knowledge in subjects such as jurisprudence, exegesis, theology and mysticism.

The Great Seljuks and their successors opened a new era in architecture. Architects such as Mohammed bin Atsız, Keluk bin Abdullah, Hürrem Shah from Ahlat, Makki son of Haji Birti, Kerimuddin ErdiShah, Abdulgaffar son of Yusuf from Hocent, and Muhammad son of Havlan from Damascus constructed a civilization with the spirit of stone, brick and tile. They built mosques, tombs, bridges and caravansarais that we still admire today.

We should revisit this ancient civilization which recorded the names Omar Khayyam, Rumi, Sadi-i-Shirazi, Enver, Jorjani, Ebyurdî, Ezrâkî and Yunus in the history of literature and Ibn-i Sina, Biruni, Bayhaqi, Wasit, Tusi and Jazari in the sciences.

When we speak of the legacy of the Great Seljuks, the names of many enlightened cities of the East such as Merv, Rayy, Urgench, Shiraz, Kerman, Isfahan, Baghdad, Daghestan, Jerusalem, Aleppo, Damascus, Balkh, Herat, Ahlat, Divriği, Sivas, Kayseri and Konya come to mind.

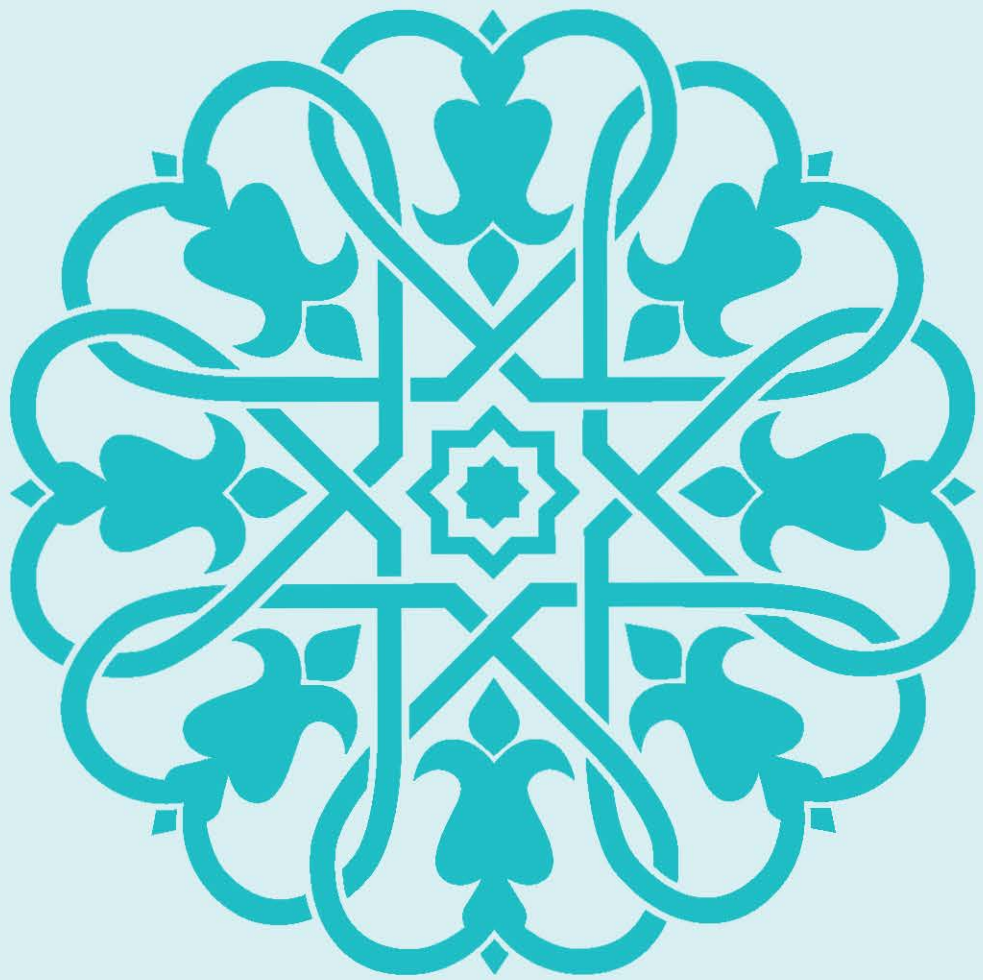
Today, it is our responsibility to be loyal to this grand civilization and to protect it. When the Great Seljuks withdrew from the scene of history in 1157, their successors, the Anatolian Seljuk Empire, ruled until 1308, establishing Anatolia as their homeland. To carry on their traditions, we must ensure the preservation of objects in museums and the buildings of the Seljuk era which have now become the common heritage of mankind.

I think that the books and documentaries which will appear as a result of these preservation efforts will open new horizons for all who would like carry out research in these fields.

I congratulate the Konya Intellectuals Association, Konya Selçuk Municipality, the Prime Ministry Promotion Fund, the project coordinator Ibrahim Dıvarcı, the editors Prof. Dr. Osman Eravşar and Prof. Dr. Haşim Karpuz and the photographers Ahmet Kuş and Feyzi Şimşek who all contributed to the implementation of the Great Seljuk Legacy Project.

Abdullah GÜL
President

Ücretsiz PDF Kitap Arsivi - https://rantey.org

Ücretsiz PDF Kitap Arsivi - https://rantey.org

Önsöz

Şiirimizin büyük ustası Yahya Kemal Beyatlı'nın da ifade ettiği gibi, bizler, millet olarak, "kökü mazide olan bir atinin" tasavvurunu taşıyoruz. Tarih boyunca çok sayıda devlet kurmuş, geniş coğrafyalar üzerinde adaletle hükmetmiş, asırlara sari kurumlar inşa etmiş bir milletin evlatlarıyız. Ancak bizler, aynı zamanda, "kalemin kılıçtan keskin" olduğuna yürekten inanan, bu anlayışı ruhunda, bedeninde ve yaşadığı iklimde meczeden bir sevgi medeniyetinin de mirasçılarıyız.

Büyük Selçuklu ve Anadolu Selçuklu Devletleri, dirayetli ve ferasetli sultanların, güçlü orduların, insanlığa yön verecek, ilham sağlayacak, örnek teşkil edecek kurumların yanında, tarih boyunca hiç silinmeyecek bilim ve sanat eserlerini de arkasında bırakmış iki büyük devlettir. Yaklaşık 1000 yıl önce vücuda getirilmiş olan eserler, bugün dahi ziyaretçilerini hayranlığa sevkedecek kadar büyük bir sanat ve estetik abidesidir.

Selçuklu medeniyeti, tıpkı ardından gelen Osmanlı medeniyeti gibi, "insan"ı merkeze alan, "can"ı kutsayan, "insanı yaşat ki devlet yaşasın" anlayışını var olduğu her yerde egemen kılma mücadelesi veren bir medeniyettir. Bu insan ve sevgi medeniyetinin izleri, hiç kuşkusuz geride bıraktığı eserlere de bütünüyle yansımıştır. Bugün üzerinde 28 farklı ülkenin bulunduğu geniş coğrafyada, Selçuklu minaresi, Selçuklu kubbesi, Selçuklu tezyinatı, kendisini hemen belli edecek kadar özgündür ve estetiktir. Ortaya konulmuş eserler de, bir ihtiyaca binaen, en önemlisi de insanla, şehirle, çevreyle, yeşille, tüm insani değerlerle dost şekilde inşa edilmiştir.

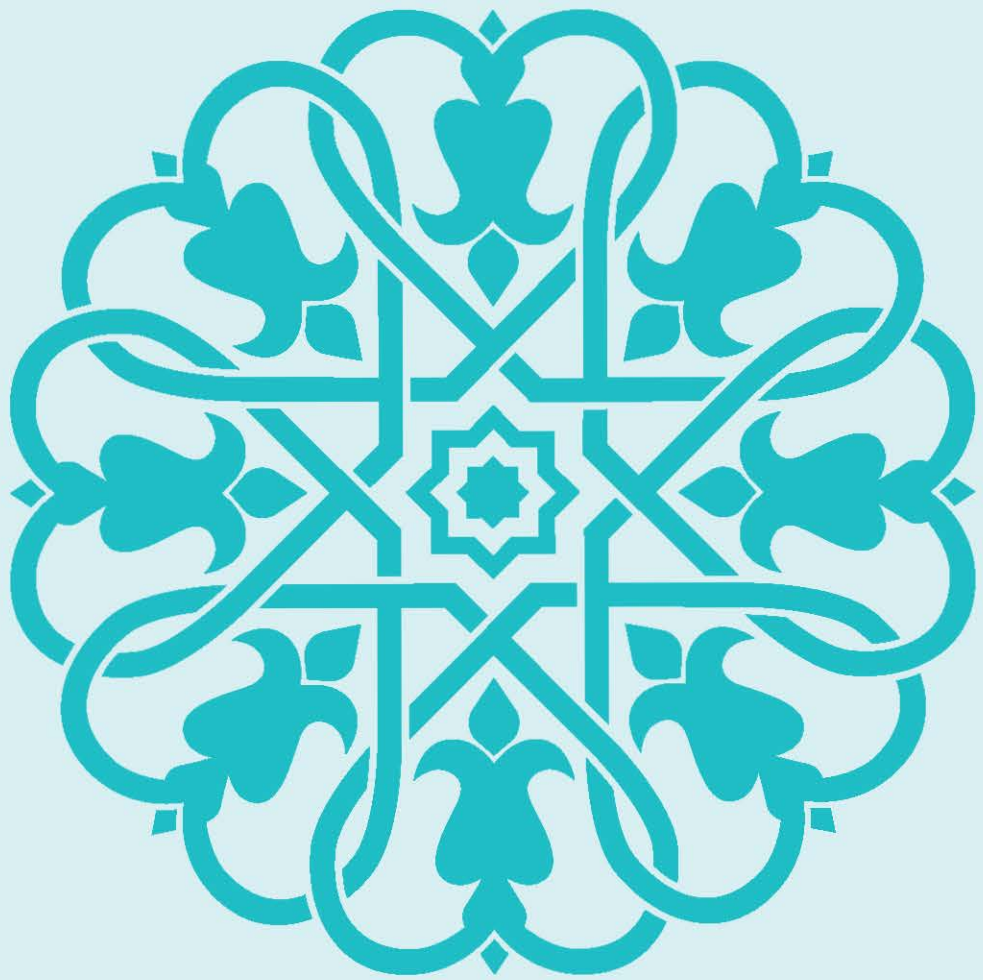
Bizim, ülke ve millet olarak, bu modern zamanlarda dahi, başka tecrübelere, başka örneklere bakmadan, kendi tarih ve medeniyetimize bakmamız, oradan dersler ve ibretler çıkarmamız, inanıyorum ki, özgün, mutlu ve müreffeh bir geleceğin inşasında en sıhhatli yöntem olacaktır.

Atalarımızın eserlerini, bize bırakılmış bir miras, bir insanlık emaneti olarak önemsiyor; her birini tespit etmek, ardından da yeniden insanlığa kazandırmak için yoğun gayret gösteriyoruz. Sadece Türkiye'de değil, ulaşabildiğimiz tüm dost ve kardeş ülkelerde, bize ait, bizim medeniyetimize ait eserleri buluyor ve onarıyoruz. Bunu, tarihimize, atalarımıza, mirasımıza sahip çıkmak adına olduğu kadar, geleceği bu ilham üzerine inşa etmek için de son derece hayati önemde görüyoruz.

Konya Selçuklu Belediyesi'ni, Selçuklu eserlerini kayda geçirdiği, onları kağıt üzerinde de gelecek nesillere tanıttığı ve aktardığı için tebrik ediyorum. Selçuklu eserlerini bir yayın olarak da insanlığın ortak mirasına sundukları için tüm sanatçılara teşekkür ediyorum.

Recep Tayyip ERDOĞAN
T.C. Başbakanı

Ücretsiz PDF Kitap Arsivi - https://rantey.org

Ücretsiz PDF Kitap Arsivi - https://rantey.org

Foreword

As the great master of poetry Yahya Kemal Beyatlı expressed with his words, we, as a nation, are upholding "a great civilization which has taken root in a glorious past". We are the children of a nation that built numerous states throughout history, ruled over large areas with justice and established enduring institutions over the centuries. At the same time, we are the heirs of a civilization built on love. We believe that the pen is mightier than the sword and incorporate this philosophy of compassion in every aspect of the spirit, body and character of our culture.

The Great Seljuk and Anatolian Seljuk States are two great empires which have handed down a legacy of astute and farsighted sultans, powerful armies and exemplary institutions. They continue to inspire and give direction to humanity. They created works of art and science which will endure throughout history. The works that were created approximately 1000 years ago are such impressive monuments to art and aesthetics that they still fascinate visitors today.

The Seljuk Empire, as well as the Ottoman civilization which followed it, was an illustrious civilization which placed the "human" at its center. It honored the "soul" and strived to spread the idea that "the people should live as well as the state lives long". Traces of this civilization, based on love and humanity, are reflected in the works of art that remain from this period. Today, in a region comprising some 28 countries, the Seljuk minarets, domes and decoration found there are unique and artistically remarkable. These works may have been built for functional reasons, but at the same time they were designed reflecting wise urbanism, concern for the environment and respect for the values of the humans who used them.

I believe that in these modern times, as a nation and country, the light of other examples and experiences offer an understanding of our history and civilization, and enable us to take appropriate lessons for the construction of a felicitous, distinct and prosperous future.

We value the works of our ancestors as the legacy of human artifacts left to us, and we endeavor to identify and bring them forward to inform our current culture. Not only in Turkey, but also in the brotherly countries we connect with, we will identify and then tend to the works that belong to us and our civilization. We regard this issue as extremely vital with respect to preserving our history, the legacy of our ancestors and our heritage. We do this in order that we may build our future on this inspiration.

I hail the Konya Selçuk Municipality for taking the initiative to record the Seljuk works on paper, and as such, for introducing and handing them down to future generations. I also would like to thank all the artists for presenting Seljuk art as a common heritage of mankind by means of this publication.

Recep Tayyip ERDOĞAN
Prime Minister, The Republic of Turkey

Ücretsiz PDF Kitap Arsivi - https://rantey.org

Büyük Selçuklu Mirası İçin

Büyük Selçuklu Devleti, Türklerin medeniyet sahnesine çıkardığı en önemli medeniyetlerden biridir. Yaklaşık bin yıl önce başlayan büyük yürüyüşün sonucu, doğudan batıya-kuzeyden güneye bir medeniyet yürüyüşü gerçekleşti. Selçuklular kısa ömürlü bir devlet olmalarına rağmen dünya tarihinde unutulmaz izler bırakmıştır.

Doğunun kandillerini yeniden tutuşturan ve İslâm'ın aydınlık yüzünü tüm dünyaya gösteren Selçuklular, müspet ilimlerle birlikte dini hayatı ve tasavvufi fikirleri büyük bir hoşgörü ile birlikte zirveye çıkarmayı başarmışlardır.

Bir hoşgörü medeniyeti olan Selçuklular, farklı etnik kökenli, farklı dini inanışlardaki insanları bir arada tutmayı başarmış ve dünyaya yeni bir medeniyet tecrübesi sunabilmişlerdir.

İslam Medeniyetinde yeni bir canlanma ve yükseliş başlatan Selçuklular, bilim ve düşünce alanında çığır açmakla kalmamış, kadim medeniyetlerin mirasına sahip çıkarak, yaptıkları tercümelerle, birçok sahada yeni ilim adamlarının, düşünürlerin yetişmesini sağlamışlardır. Dünya bilim ve düşünce hayatını temelden etkileyen Birunî, İbn-i Sina, İbn Heysem, Pezdevî, Harezmî, Maturidî, Gazalî, Fahreddin er-Razî'lerin yetiştiği bu devir, İslâm Medeniyetinin altın çağı olarak anılmaktadır.

Gittikleri her yere adalet ve hürriyet götüren Selçuklular, "birlikte yaşama" pratiği açısından da ayrıca incelenmesi gereken bir medeniyettir. Çünkü; Selçuklu'yu yücelten, güçlü kılan "birlikte yaşama" kültürüne sahip olmasıdır. Günümüz dünyası, belki de en çok bu açıdan Büyük Selçuklu tecrübesini yeniden okumalıdır.

Büyük Selçuklular, Anadolu Selçukluları ve Osmanlı medeniyeti, dünya tarihindeki seçkin yerimizi göstermesi açısından ayrıca değerlendirilmelidir. Büyük Selçuklu'dan bu tarafa, bu coğrafyanın asli unsuru olan milletimizin sükun ve barış içinde yaşamış olması bir tesadüf değildir. İpek Yolu'nun canlandırılması ile ticari hayatın gelişmiş olması, dini ve ilmi hayatın çağlar ötesini aydınlatacak başarılar kazanması da tesadüf değildir. "Selçuklu Barışı" denen dönem, yüzyıllarca bu coğrafyada barış ve hoşgörüyü hakim kılmıştır.

Büyük Selçuklu, aynı zamanda bir mimari zirveler medeniyetidir. Köhne Dehistan'dan Yemen'e uzanan büyük coğrafyada, ulaşılan kemalatı göstermeye yetecek eserler görmek mümkündür. Büyük Selçuklu mimarisinin öncü yapılarından sadece birkaçına göz atmak bile bize bunu ispatlamaktadır. İsfahan Mescid-i Cuması, Harakan Kümbetleri, Sultan Sencer Türbesi, Akkale Köprüsü, Ali Minaresi, Ribat-ı Melik Kervansarayı, Diyarbakır Ulu Camii gibi değişik örnekler bize Büyük Selçuklu estetiği hakkında yeterince fikir verebilmektedir.

Öte yandan, çölleri geçen kervanlar için kervansaraylar kuran, çöl fenerleri inşa eden bir devletin ne denli uzak görüşlü ve insan merkezli olduğu da konunun aşinası olanlarca dile getirilmektedir.

Büyük Selçuklu medeniyeti kısa ömrüne rağmen insanlık tarihinin aydınlık bir çağı olarak kayıtlara geçmiş ve tescil edilmiştir. Belki de Ahmet Hamdi Tanpınar'ın "Selçuklu Rönesans'ı, vakitsiz bastıran kar fırtınası altında kalmış baharlara benzer." tespiti, kadim medeniyeti en güzel özetleyen cümledir.

Büyük Selçuklu Devletinin devamı niteliğindeki Anadolu Selçuklu'nun başşehirliğini yapmış olan Konya ve adında Selçuklu kelimesi geçen bir belediye olmamız hasebiyle bu kadim medeniyetle ilgili her türlü çalışmanın içinde olmayı bir vazife addediyoruz. Zira belediyecilik sadece fiziki hizmetlerle sınırlı değildir. Selçuklu Belediyesi, özellikle kültürel belediyecilik alanında Türkiye'deki öncü rolünü sempozyumlar, prestij kitaplar, sergiler ve belgesellerle devam ettirmektedir. Daha önce Anadolu Selçuklu medeniyetine vefa anlayışı ile projeler gerçekleştiren belediyemiz, bu projede ana unsurlardan biri olmayı "kadim medeniye"te bir minnet ve vefa borcunun ifası olarak değerlendirmektedir.

Büyük Selçuklu Mirası Projesi, Konya Aydınlar Ocağı, TİKA, Başbakanlık Tanıtma Fonu, Selçuklu Belediyesi ortak projesi olarak T.C Cumhurbaşkanlığının himayesinde hayata geçirilmektedir.

Bu projenin hayata geçmesinde emeği geçen Prof.Dr. Haşim KARPUZ'a, Prof.Dr. Osman Eravşar'a, fotoğraf sanatçıları Ahmet KUŞ, Feyzi ŞİMŞEK ve İbrahim DIVARCI'ya, grafik sanatçısı Servet Can'a, Proje sahibi Konya Aydınlar Ocağı Başkanı Dr. Mustafa GÜÇLÜ'ye, projenin ilk aşamasından beri destek olan Cumhurbaşkanlığı Genel Sekreter Yardımcısı Nadir ALPASLAN'a ve Cumhurbaşkanlığı Genel Sekreteri Prof.Dr. Mustafa İSEN'e, projemize yakın ilgi gösteren ve daima desteğini hissettiğimiz Dışişleri Bakanımız Prof.Dr. Ahmet DAVUTOĞLU'na en kalbi şükranlarımı sunuyorum.

Proje sonucunda yayınlanan kitaplarımıza sunuş yazan T.C. Başbakanı Recep Tayyip ERDOĞAN'a, Büyük Selçuklu Mirası Projesini himaye eden ve önsöz yazan Cumhurbaşkanımız Sayın Abdullah GÜL beyefendiye engin muhabbetlerimizi ve şükranlarımızı arz ediyorum.

Uğur İbrahim ALTAY
Konya Selçuklu Belediye Başkanı

Ücretsiz PDF Kitap Arsivi - https://rantey.org

To the "The Great Seljuk Legacy" Project

The Great Seljuk Empire is one of the most important civilizations that the Turks ushered to the stage of civilization. A thousand years ago, as a result of a great migration, new civilizations spread from East to West, and from North to South. Despite being short-lived, the Seljuk States left notable traces in world history. The Seljuks, who relit the candles of the East and showed the bright face of Islam to the entire world, developed both the sciences and the mystical ideas of religious life in a summit of tolerance.

The civilization of the Seljuks, based on tolerance, managed to unite people from different ethnic backgrounds and religious beliefs and introduced the experience of a new civilization to the world. In reviving the Islamic civilization to new heights, the Seljuks opened an innovative era in science and thought. They also preserved the legacy of ancient civilizations via their translations, thus inspiring the development of scientists and scholars in many fields. This era was filled with intellectuals such as Biruni, Ibn-i Sina, Ibn al-Haytham, Bazdawi, Khowarizmi, Maturidi, al-Ghazali and Fakhr al-Din ar-Razi who influenced the world of science and thought. For this reason, this period is referred to as the golden age of Islamic civilization.

The Seljuks, who brought justice and freedom wherever they went, created a civilization that can be examined in terms of the practice of "peaceful coexistence", which strengthened their culture. In this regard, perhaps the world of today would do well to revisit the experience of the Great Seljuks.

The Great Seljuk, Anatolian Seljuk and Ottoman civilizations should be evaluated in terms of their outstanding place in world history. It is not a coincidence that our nation, which is an essential part of this region, has lived in peace and harmony since the time of the Great Seljuks. The development of commercial life by the revitalization of the Silk Road and the success of religious and intellectual life that illuminated this age is no coincidence, either. The so-called period of "Seljuk Peace" set the tone for concord and open-mindedness throughout this area for hundreds of years.

The Great Seljuks were also an advanced civilization as concerns architecture. It is possible to assess works showing excellence in a large geographical area from Daghestan to Yemen. This architectural distinction can be seen by looking at a few of the many outstanding structures built by the Great Seljuks. The Masjid-i Cuma in Isfahan, the Harakan Vaults, the Sultan Sanjar Mausoleum, the Akkale Bridge, the Ali Minaret, the Ribat-i Malik caravansarai and the Great Mosque of Diyarbakir provide substantial proof of the aesthetic level of the Great Seljuks.

On the other hand, it has been stated by those familiar with the subject, that a state which built caravansarais, those desert lights for the passing caravans, must have been both far-sighted and human-centered.

Despite its short life, the Great Seljuk civilization has taken its place in the human record as a bright era of history. The words of Ahmet Hamdi Tanpınar perhaps summarize the most beautifully this ancient civilization: "The Seljuk Renaissance is similar to a spring buried under an ill-timed snow storm".

We, in Konya, endeavor to pursue all types of study concerning this ancient civilization, because Konya was the capital city of the Anatolian Seljuks who were the continuation of the Great Seljuk Empire. The very name of our municipality is "the Seljuk Municipality". The services provided by our municipality are not limited only to infrastructure. The Selçuk Municipality continues its leading civic role in the field of cultural development through efforts such as symposiums, prestigious books, exhibits and documentary films. Carried out with the goal of a faithful depiction of the Anatolian Seljuk civilization, our municipality considers its role as one of the main partners in this project as a debt of gratitude and devotion to this "ancient civilization".

The Great Seljuk Heritage Project has been undertaken under the auspices of the President of the Turkish Republic, as a joint project with the Konya Intellectuals Association, the Prime Ministry Promotion Fund (TICA), and the Seljuk Municipality. I would like to express my heart-felt gratitude to Professor Dr. Hasim Karpuz and Professor Dr. Osman Eravşar, who contributed to this project, to the photography artists Ahmet Kuş, Feyzi Şimşek and Ibrahim Dıvarcı, to the graphic artist Servet Can and to the project owner Dr. Mustafa Güçlü, manager of Konya Intellectuals Association. Appreciation is extended as well to Nadir Alpaslan, the Deputy of General Secretary of the Presidency and to Prof.Dr. Mustafa Isen, the Presidential General Secretary who supported us from the initial phase of the Project and especially to Prof. Dr. Ahmet Davutoğlu, Minister of Foreign Affairs, who paid close attention to our project and always provided us with his support.

I would like to present our deep respect and gratefulness to Recep Tayyip Erdogan, the Prime Minister of the Republic of Turkey, who wrote the introductory remarks for the books published at the conclusion of the Project, and to Abdullah Gül, President of the Republic of Turkey, who sponsored the Great Seljuk Heritage Project and who wrote the preface for the Project.

Uğur İbrahim ALTAY
Mayor of the Seljuk Municipality

Ücretsiz PDF Kitap Arsivi - https://rantey.org

Yitik Mirasın Peşinde

Büyük Selçuklu Mirası Projesi uzun zaman önce derneğimizin toplantılarında dile getirilen ve belki de çoğumuz için hayal olan bir hedefti. "Bu çalışmayı birileri yapsa" dileğimiz bir müddet sonra "bu işi neden biz yapmıyoruz" a dönüştü.

Büyük Selçuklu Devleti üzerine yazılan birçok eseri inceledikten sonra özellikle mimari eserler konusunda derli toplu bir döküm çalışmasının yapılması fikri ağırlık kazandı. Bununla birlikte; zaman içinde müzelerin de çalışmaya dâhil edilmesinin önemi ortaya çıkınca proje iyice genişletildi ve bugünkü halini aldı.

Projenin dünya kültür tarihine bir katkı yapacağına dair kanaatimiz çalışmalar ilerledikçe daha da güçlendi. Zira birçok eserin ne doğru dürüst bir fotoğrafı nede bulunduğu yerlere ait bilgileri mevcuttu. Belki de araştırma ekibimizi en çok zorlayan unsur da bu oldu. Bazen çöllerde, bazen bozkırlarda, bazen nehir yataklarında günlerce eser aradılar. Öte yandan bazı ülkelerdeki çetin bürokrasi, zorlu iklim koşulları kadar bu geniş coğrafyada güvenlik problemleri de çalışmalar sırasında ekibimizin karşılaştığı sıkıntılardan bazılarıydı.

Büyük Selçuklu Mirası bir vefa projesi olarak değerlendirilmelidir. Zira kadim medeniyetlerimizden biri olan ve Anadolu Selçuklu Devleti vasıtası ile Osmanlı Devleti'ne kadar uzanan büyük bir medeniyet davasının başlangıç noktası Büyük Selçuklu Devleti'dir.

Bu proje sonunda ortaya çıkan beş ciltlik eser ve altı bölümden oluşan belgesel bu konuda araştırma yapacaklar için önemli bir müracaat kaynağı olacaktır. Elbette çalışmanın eksiksiz olduğunu iddia etmek son derece iddialı bir tavır olur. Biz bu araştırmada en iyisinin hedeflendiği ve imkânlar dâhilinde de bunun başarıldığını ifade etmekteyiz.

Projenin hayata geçmesinde ilk harcı koyan Konya Aydınlar Ocağı Derneği Yönetim Kuruluna, desteğini daim hissettiğimiz TİKA'nın eski başkanı Musa Kulaklıkaya ve yeni Başkanı Serdar Çam'a, TIKA'daki ilgili personele, Başbakanlık Tanıtma Fonu eski sekreteri Nevzat Gökçınar ve yeni sekreteri Süleyman Erdem'e, T.C Dışişleri Bakanlığı Çok Taraflı Kültürel İşler Gen. Müdürlüğünden Büyükelçi Esra Demir'e, Büyükelçi Deniz Özmen'e, Büyükelçi Ayşe Ayhan Asya'ya, Fotoğraf Sanatçıları Ahmet Kuş'a, Feyzi Şimşek'e, İbrahim Dıvarcı'ya, yapımcı şirketlerimiz Martı Fotoğrafçılık ve Erkamed Prodüksiyon'a, Cumhurbaşkanlığı Genel Sekreter Yardımcısı Nadir Alpaslan ve Genel Sekreteri Prof.Dr. Mustafa İsen'e en içten teşekkürlerimizi sunuyoruz.

Büyük Selçuklu Projesinin çözüm ortağı olan, daha önce Anadolu Selçuklu Eserleri'ni bir albüm haline getirerek yayımlayan ve elinizdeki eserin de yayımını üstlenerek bu medeniyete vefasını gösteren Konya Selçuklu Belediyesi'ne ve O'nun değerli başkanı Uğur İbrahim Altay'a teşekkürü bir borç biliriz.

Ve elbette, bu çalışmada önemli desteğini gördüğümüz Dışişleri Bakanımız Sn. Ahmet Davutoğlu'na, T.C. Başbakanı Sn. Recep Tayyip Erdoğan'a ve projemizi himaye eden, proje boyunca ilgi ve desteğini devamlı hissettiğimiz T.C. Cumhurbaşkanı Sn. Abdullah Gül'e en kalbi minnet ve teşekkürlerimizi sunuyoruz.

Dr. Mustafa GÜÇLÜ
Konya Aydınlar Ocağı Derneği Başkanı

Ücretsiz PDF Kitap Arsivi - https://rantey.org

In Search of the Lost Heritage

The Great Seljuk Heritage Project was a dream discussed for a long time in our association meetings with the hopes of making it come true. Our desire that "this project should be done by someone!" after a while turned into, "Why don't we just do it ourselves?".

After reviewing many works written about the Great Seljuk Empire, the idea of formulating a concise work focusing on architecture began to take form and grow. However, when the importance of including museums into the study became apparent over time, the project expanded and developed into its current scope.

Our conviction that this project will contribute to the cultural history of the world became more and more powerful as the study progressed. Neither a proper photo of many of the works nor information of their whereabouts was available. This was perhaps the most demanding factor for our research team. They tracked down monuments sometimes in deserts, steppes or even in riverbeds for several days on end. Furthermore, the challenging bureaucracy of some countries, tough weather conditions and security problems in this vast geographical area were some of the many other hardships faced by our research team.

The Great Seljuk Legacy Project should be regarded as one of devotion to a legacy, for the Great Seljuk State is the starting point of the ancient Anatolian civilizations which continued through the Ottoman Empire.

The five-volume work and the six-part documentary film will be important sources for researchers in this domain. Of course, it would be an over-ambitious claim to believe that the study is now complete. We would like to state that we did our best in this research project and that our goal was for the most part accomplished within the parameters of the project.

We are pleased to give our most sincere thanks to the Board of Directors in Konya Intellectuals Association for launching the Project, to President Musa Kulaklıkaya, the former head of TIKA for his continuous support and to Serdar Çam, its the new head, to the TIKA personnel involved in the Project. Our appreciation as well to Nevzat Gökçınar, the former secretary of Prime Ministry Promotion Fund, and to Süleyman Erdem, its new secretary, to Ambassador Esra Demir from Multilateral Cultural Affairs General Directorate of the Ministry of Foreign Affairs, to Ambassadors Deniz Ozmen and Ayse Ayhan Asya, to the photographers Ahmet Kuş, Feyzi Simsek and Abraham Dıvarcı, to the production companies of Martı Photography and Erkamed Production, to Nadir Alpaslan the Deputy of General Secretary of the Presidency and to Prof.Dr.Mustafa İsen, General Secretary of the Presidency.

We also owe thanks to the Konya Selçuk Municipality, the project partner of the Great Seljuks Project, who previously published the Anatolian Seljuk Works as a testament to this civilization by making an album and undertaking the publication of the work at hand, and to İbrahim Altay, the esteemed mayor of Konya Selçuk Municipality.

Most certainly, we offer gratitude and appreciation to Mr. Ahmet Davutoglu, Minister of Foreign Affairs, from whom we have seen significant support in this study, to Mr.Recep Tayyip Erdogan, Prime Minister of the Republic of Turkey, and to Mr. Abdullah Gül, President of the Republic of Turkey, who bestowed our Project with his continued interest and support at all phases of the Project.

Dr. Mustafa GÜÇLÜ
Head of the Association of Intellectuals in Konya

Ücretsiz PDF Kitap Arsivi - https://rantey.org

SELÇUKLULARIN MÜZELİK ESERLERİ
WORKS OF SELJUK ART IN MUSEUMS

Prof. Dr. Osman ERAVŞAR

Araştırma Projesi kapsamında bir çoğu Avrupa Müzelerinde bulunan koleksiyonlar ayrıntılı olarak incelenmiştir. Almanya, Amerika Birleşik Devletleri, Azerbaycan, Danimarka, Fransa, İngiltere, İran, Rusya Federasyonu, Özbekistan ve Türkiye Cumhuriyeti'nde bulunan çeşitli müzelerdeki eserlerin bir kataloğu çıkarılmıştır. Bu eserlerin büyük bölümünü halen sergilenen eserler oluşturmaktadır. Ne yazık ki müze depolarında bulunan birçok esere ilgililerce ulaşım izni verilmemiştir. Ayrıca bu eserlerin fotoğraflanması sırasında bazı müzeler son derece yardımcı davranmışken, birçoğu eserlerin fotoğraflanması sırasında hemen hemen hiç kolaylık göstermemiştir.

Selçukluların başta İran olmak üzere yönettikleri coğrafyalarda önemli merkez şehirleri bulunur. Bunlar içinde bir kaç merkez arkeolojik kazı ve araştırmalar yönüyle ön plana çıkmaktadır. Bunlar, İran'da Rey, Nişabur, Meşhed, Gurgan, Kirman gibi yerleşim alanlarıdır. Bu merkezlerden Rey'de yapılan arkeolojik kazılarda ele geçirilen malzemenin nerdeyse tamamına yakını batıdaki müzelere götürülmüştür. Buradaki kazı çalışmalarını yapan ünlü eski eser simsarı Hagop Kevorkian'dır. Aslen Kayseri'li bir Ermeni olan Kevorkian, 20.y.y. başında başta İran olmak üzere Ortadoğu'da birçok bölgeye geziler yapmış, Rey'de arkeolojik kazı çalışmaları gerçekleştirmiştir. Bu çalışma ve geziler sonucunda elde ettiği çok sayıda seramik, bronz, taş, stuko ve el yazması eseri başta Amerika'daki koleksiyonlar olmak üzere, Avrupa'daki diğer birçok müzeye satmıştır. Bugün batı

The Seljuk Research Project set out to examine in detail the collections of Seljuk art now held in many European museums. A catalog of the artworks of museums in Germany, the United States, Azerbaijan, Denmark, France, Great Britain, Iran, Russia, Uzbekistan, and in the Republic of Turkey was compiled. The majority of the objects in the catalog are those currently on display in these museums. Unfortunately, museum authorities did not allow access to the many works housed in storage. While many of the museums were extremely helpful during the process of photographing works on display, some declined assistance.

There are major cities in the regions where the Seljuks ruled, primarily in Iran. Some of these centers have come to the fore due to archaeological excavations and research projects. These are the residential areas in Iran such as Rayy, Nishapur, Mashhad, Gürgan and Kirman. Almost all the material unearthed at Rayy was taken to museums in the West. One of the most famous agents involved in brokering excavation antiquities was Hagop Kevorkian. Kevorkian was an Armenian originally from Kayseri, Turkey. He made many trips to the regions of the Middle East, primarily to Iran, at the beginning of the 20th century, and conducted archaeological excavation work at Rayy. As a result of those trips and his work, he sold a large number of ceramic, bronze, stone, stucco and manuscript works of art to museum collections in the United States and Europe. As such, he was central in establishing the collections of many museums in the West. Some Kevorkian family members still continue to broker in the art market today. Hagop Kevorkian donated his library and a portion

Ücretsiz PDF Kitap Arsivi - https://rantey.org

müzelerinde bulunan koleksiyonların birçoğunun oluşmasını sağlamıştır. Halen Kevorkian ailesinden bazı kişiler, eski eser simsarlığını sürdürmektedir. Koleksiyonunun bir kısmını ve kütüphanesini New York State Üniversitesi'ne bağışlamış, üniversite de kendi adını taşıyan bir araştırma merkezi kurmuştur. Selçuklu döneminde Sultan Alparslan'ın da valilik yaptığı Nişabur'da ise C. K. Wilkinson arkeolojik kazı çalışmaları yapmıştır. Bu çalışmalar sonrasında ele geçirilen birçok eser tıpkı Kevorkian'ın yaptığı gibi Amerika Birleşik Devletleri'ndeki çeşitli müzelere nakledilmiştir. Yapılan kazılarda, 800 ile 1200 yılları arasını kapsayan 12 farklı tipte seramik türü tespit edilmiştir. Terrakota ve stuko teknikleri kullanılarak yapılmış çok sayıda eser de ele geçirilmiştir. Beyaz üzerine siyah Arap harfleriyle yazılmış, Abbasi seramiklerine benzer seramikler ele geçirilmiştir. Kazılarda bazı Çin porselenleri ve Irak kökenli lüster vazoların da ithal edildiği anlaşılmaktadır. Bu bölgede bulunan belki de en önemli buluntular metal olanlardı. Bunların arasında demir, kurşun, bronzdan silahlar, mobilya parçaları, biniş takımları, buhurdanlar ve mutfak eşyaları dikkat çekicidir. Ne yazık ki, İran'daki müzelerde Selçuklu dönemine ait çok fazla sayıda eser bulunmamaktadır. Bunun nedeni Selçuklu dönemi eserlerinin uzunca bir süre serbestçe alınıp satılması sonrası batıya transfer edilmiş olmasıdır.

Selçuklu kültürüyle ilgili önemli arkeolojik merkez ise Merv Şehri'dir. MÖ. 6.y.y. da kurulan Merv şehri, bir yönetim, ticaret, askeri ve dini merkez olarak gelişti. Bu özelliklerin bazen bir kısmını, bazen de tamamını aynı

of his collection to New York University (NYU), and the University has established a research center that bears his name. Other archaeological excavations were carried out by C. K. Wilkinson, who dug in Nishapur, the city where Sultan Alparslan ruled as a governor during the Seljuk period. Many of the works removed from this excavation were transferred to museums in the United States in the same fashion as Kevorkian did. Twelve different types of ceramics, dating from the years between 800 and 1200, have been identified at this excavation site. A number of works made using terracotta and stucco techniques were unearthed as well. Ceramics inscribed with black Arabic calligraphy over a white ground, similar to Abbasid pottery production, were also discovered. It is believed that some of the Chinese porcelain and lusterware vases, originally from Iraq, that were found during this dig were imports. Objects in metal are probably the most important finds from this area. Some of the remarkable pieces found include weapons made from iron, lead, and bronze, pieces of furniture, equestrian gear, incense burners and various cooking utensils. Unfortunately, few works of art from the Seljuk period can be seen in Iranian museums. This is due to the fact that works of the Seljuk period were freely sold and transferred to the West over a long period of time.

Another important archaeological center for Seljuk culture is the city of Merv. Founded in the 6th century BC., Merv developed as an administrative, commercial, military and religious center. This city, at various points in its history, displayed some these features and, at other

Ücretsiz PDF Kitap Arsivi - https://rantey.org

anda sahip olmuştur. Selçukluların bu ünlü başkenti bugün UNESCO Dünya Kültür Mirası listesinde yer almaktadır.

Selçuklu Sultanı Melikşah'ın ölümünden sonra imparatorluk parçalanma sürecine girmiştir. Bu süreç içinde doğuda Horasan ve Dehistan bölgeleri Selçuklu Sultanı Sencer'in yönetimi altındayken gelişim göstermiştir. Selçuklu döneminde Sultan Kale gündelik hayatın merkeziydi. Kent kapladığı alan bakımından dönemindeki dünyanın en büyük kentleri arasında yer almaktadır. Burada gerçekleştirilen arkeolojik kazılarda çok sayıda terra kota, stuko, seramik ve metal buluntunun yanı sıra önemli mimari parçalar da ele geçirilmiştir. İpek yolu üzerinde bulunan kentin batısının bir üretim alanı olduğu, özellikle çok sayıda seramik atölyesi ve fırınının bulunduğu anlaşılmaktadır. Merv seramikleri İpek Yolu ticaretiyle Ortaasya'dan Kahire'ye kadar uzanan geniş bir coğrafyaya yayılmıştır.

Selçuklu döneminde seramik üretimi konusunda önemli başarılar elde edilmiştir. Seramik konusunda yeni teknik ve formlar geliştirilmiştir. Bu dönemde üretilen seramikler için en önemli merkez İran'daki Kaşan şehridir. Kaşan, altın sırlı lüster seramikleriyle ünlenmiştir. Lüster dışında kullanılan ikinci en yaygın teknik ise minai olmuştur. Bu dönemde seramikler firit hamurlu olarak yapılmaya başlanmıştır. Bu teknik Ortadoğuda, ithal edilen Çin porselenlerini taklit etmek için yaklaşık olarak 11.y.y. da geliştirilmiştir. Frit hamurunun ana katkısı, ince kuvars tozu, öğütülmüş kum ya da necef taşı ile yapılıyordu. Az miktarda beyaz kil ve firit olarak da bilinen cam özü ilave

times, all of them. This famous capital of the Seljuks is now listed on the UNESCO World Cultural Heritage list. After the death of the Seljuk Sultan Malik Shah, the Empire began to break up. At the time of this fragmentation process, the regions of Khorasan and Dehistan in the east came under the control of the Seljuk Sultan Sanjar. During the Seljuk period, the Sultan Castle became the center of everyday life. In terms of area it covered, the city was one of the world's largest at that time. In archaeological excavations carried out here, a large number of terracotta, stucco, ceramic and metal finds were recovered, as well as major architectural components. The western part of the city, located on the Silk Road, appears to have been the production area, in particular for pottery workshops and kilns. Merv ceramics spread over a wide geographical area from Central Asia to Cairo by means of the Silk Road trade.

During the Seljuk period, significant achievements were made in the production of ceramics, and many new techniques were developed. At this time, the city of Kashan in Iran became the most important center for ceramic production. Kashan was famous for its gold-glazed lusterware ceramics. The second most common technique at Kashan after lusterware was the minai technique. In this period, ceramics were produced using a frit paste. This technique was developed in the Middle East in the 11th century with a view to imitating the imported Chinese porcelains. The main component of the frit paste was a fine powder made of ground quartz, sand or pebbles. A small amount of white clay and glass extract, also known

Ücretsiz PDF Kitap Arsivi - https://rantey.org

edilmiştir. Bu malzeme kil hamura esneklik kazandırmak ve fırınlandıktan sonra gövdenin sarkmasına engel olmaktadır. 12 ve 13.y.y. boyunca firit hamuru, kaliteli seramikler elde etmek için başta Kaşan olmak üzere İran'daki diğer birçok merkezde kullanılmaya başlandı. Bu hamur dışında yaşanan bir diğer teknik gelişme ise Lüster tekniği adı verilen teknikle kapların boyanmasıdır. Bu teknikte, sır üstü teknikte kullanılan metalik pigmentler gümüş ve bakırdan elde edilmiştir. Bu teknik ilk olarak 9.y.y. da Irak'ya bulunmuştur. Lüster pigmentler kapların çok parlak sırlı yüzeylerinin üzerine desen boyama şeklinde uygulanmış, sonrasında sırlanarak havasız bir fırında düşük sıcaklıkta tekrar fırınlanmıştır. Bu işlem sonucunda metalik bileşikler çöker, ince gümüş ve bakır parçacıkları sırın üzerinde kalır. Kap parlatıldığında, yüzey ışığı doğrudan yansıtmaktadır.

Selçuklu dönemi seramikleri içinde görülün bir diğer grup ise minai seramiklerdir. Bu seramikler özellikle Meşhed, Nişabur, Kaşan ve Gurgan çevresinde yoğun bir biçimde ele geçirilmiştir. Minai tekniği genellikle figürlü süslemeli kaplarda kullanılmıştır. Bu teknikle birkaç farklı hattaki çizgiler bir birinin içerisine başarılı bir biçimde yerleştirilmiştir. Bu teknikte birçok renk bir arada, fakat farklı üretim aşamalarından sonra kullanılmıştır.

Bu iki asıl seramik kap tekniği dışında Selçukluların kalıplama ve sırsız tekniklerde ürettikleri kaplarda bulunur. Kalıplama tekniği için kullanılan seramik ve taş kalıpların birkaç tane örneği bulunmaktadır. Ancak bu örnekler ilgili müzelerin deposunda olması sebebiyle fotoğraflanamamıştır.

as frit, was mixed to this powder to make the frit paste. Clay was added to provide flexibility and to prevent sagging of the body during baking. This frit compound, known as stoneware, achieved high-quality ceramics, particularly in Kashan and in many other centers in Iran throughout the 12th and 13th centuries. Another technical development was the staining method known as the luster technique. In this technique, metallic pigments, obtained from silver and copper oxides, were mixed into the glaze. This technique was first seen in Iraq in the 9th century. Luster pigments were painted on the surface of glazed objects in a pattern, and the object was fired again, this time in an airless oven at low temperature. As a result of this process, the metallic oxide compounds subsided, leaving fine silver and copper particles on the glaze. When the vessel is polished, the surface reflects light directly.

Another innovative group of ceramics in the Seljuk period was minai ceramics. These ceramics were prominent in the areas around Mashhad, Nishapur and Gürgan. The minai technique is generally used in vessels decorated with figures. In this technique, lines of several different types of drawing are harmoniously joined together, and several colors are combined in the different stages of production.

In addition to the vessels made with these two innovative techniques, the Seljuks also produced molded objects, as well as a variety of unglazed ceramics. Several of the original ceramic and stone molds used for forming objects still exist. However, it was not possible to photograph

Ücretsiz PDF Kitap Arsivi - https://rantey.org

Seramik kaplarının üzerinde zengin konu çeşitliliği görülür. Buradaki konuların büyük bölümü Şeyhname'den alınmıştır. Özellikle Behram ve av sahnesi en sevilen konuyu oluşturmuştur. Bunun dışında dönemin saray hayatının anlatıldığı kabul törenlerini resmeden çok sayıda örnekte bulunmaktadır. Bu örnekler dışında ikili sohbet edenler, at üzerinde binici tasvirleri de görülmektedir. Figürlerin çevresinde ejder, sfenks ve grifon gibi farklı canlılarda genelde doldurma motifi amaçlı olarak yerleşmiştir. Kapların bazen içinde bazen de dış yüzünde kitabeler bulunur. Burada sahibine iyi dilekler sunulmuş, bazı örneklerde ise Şehname'den şiirlere yer verilmiştir.

Seramikler dışındaki en geniş eser grubunu metal objeler oluşturmaktadır. Bunların büyük çoğunluğu sarayda ya da saray çevresinde yaşayanlar tarafından kullanıldığını görüyoruz. Bu eserler genellikle dökme, dövme ve kazıma teknikleri kullanılarak yapılmıştır. Metal eserlerin süslenmesinde kazıma ve kakma teknikleri kullanılmıştır. Birçoğu bronzdan yapılmış olmasına karşılık, altın gümüş ve bakır gibi farklı metallerden yapılmış olanları da bulunur. Genel olarak ibrik, buhurdan, kap, tepsi, şamdan gibi kullanımları söz konusudur. Bu kullanımlar içinde özellikle hayvan biçimli formlarıyla aslan buhurdanları öne çıkmaktadır. Bunlar dışında bir diğer kullanım da aynalardır. Sihir ve tıbbi tedavi amaçlı olarak üretilen aynaların bir yüzlerinde tasvirler bulunurken, diğer yüzleri parlatılmıştır. Aynaların arka yüzünde mitolojik ve ikonografik tasvirler bulunmaktadır.

these examples since they were housed in the storage areas of the Western museums.

Ceramic vessels are decorated with a rich variety of subject matter. Most of the illustrations have been taken from the 'Shah-nama', the Persian "Book of Kings". Portrayals of the hero Bahram Gur and hunting scenes are the two most popular topics. There are also numerous depictions of palace life and royal ceremonies. In addition to these topics, images of riders on horseback and scenes of conversation between two persons are frequently seen. Creatures such as dragons, sphinxes and griffins are generally used to fill in the background areas around the figures. Sometimes there are inscriptions on the outside or inside of the vessels. These inscriptions include votive wishes to the owner or lines from the poems of the 'Shah-nama'.

Metal objects constitute the next largest group of Seljuk works of art. The majority are utilitarian objects used by the people living in or around the palace. These works were usually produced by using cast, forged and hammered techniques. Engraved and inlaid techniques were used for the decoration of metal pieces. Although most of the objects were made of bronze, metals such as gold, silver, and copper were also used. These objects are generally ewers, incense burners, pots, trays and candlesticks. Noteworthy are the incense burners in the shape of animals, notably felines. In addition, different types of mirrors were produced. Mythological and iconographic subject matter appear on the reverse side of mirrors produced for medical

Ücretsiz PDF Kitap Arsivi - https://rantey.org

Selçuklu döneminde cam eserlerde üretilmiştir. Ancak çok kırılgan olan bu malzemeden fazla örnek günümüze kadar gelmemiştir. Genellikle üfleme-şişirme ve kalıplama tekniği kullanılarak üretilmiştir. Üzerlerinde basit süslemeler görülmektedir.

Selçuklu el sanatları örnekleri arasında kumaş ve dokuma örnekleri az da olsa günümüze gelmiştir. Ancak Selçuklu dönemi kumaşları sayı olarak son derece azdır. Bilinen bu örneklerin büyük bir kısmı depolarda olduğu için fotoğraflarının çekilmesi mümkün olmamıştır.

Selçuklu döneminde heykel yapımın da bir artış görülmektedir. Bu heykeller sembolik kapı bekçisi, saray hizmetkârları olarak tasarlanmıştır. Heykellerin birçoğunun sadece baş kısmı bulunmuştur. Heykellerin bazıları son derece küçüktür. Bu heykeller pişmiş topraktan lüster ya da firuze sırlı olarak da yapılmıştır. Bazen bağdaş kurup oturan bir figür bazen bir deve ya da fil gibi küçük örneklerin işlendiği görülmektedir. Bu örnekleri yorumlayan bazı sanat tarihçiler bunların Selçuklu dönemi çocuk oyuncakları olabileceğini düşünmüştür.

Döneminin el sanatı eserleri olan bu örnekler, Selçukluların gelişmiş bir üretime sahip olduklarını göstermektedir. Bu üretim sadece teknik olarak değil aynı zamanda estetik açıdan da belirli bir olgunluk seviyesine ulaşmıştır. Öyle ki bu dönem içinde İran'da üretilecek olan ürünler İran'ın sonra ki dönemleri için de esin kaynağı oluşturur. Bu eserleri emsalsiz kılan taraf ise çoğu çevreler tarafından göçebe bir toplum olarak nitelenen Selçukluların üstün bir kültür seviyesine sahip olduklarını göstermesidir.

treatment and magic ceremonies, and the other side is polished.

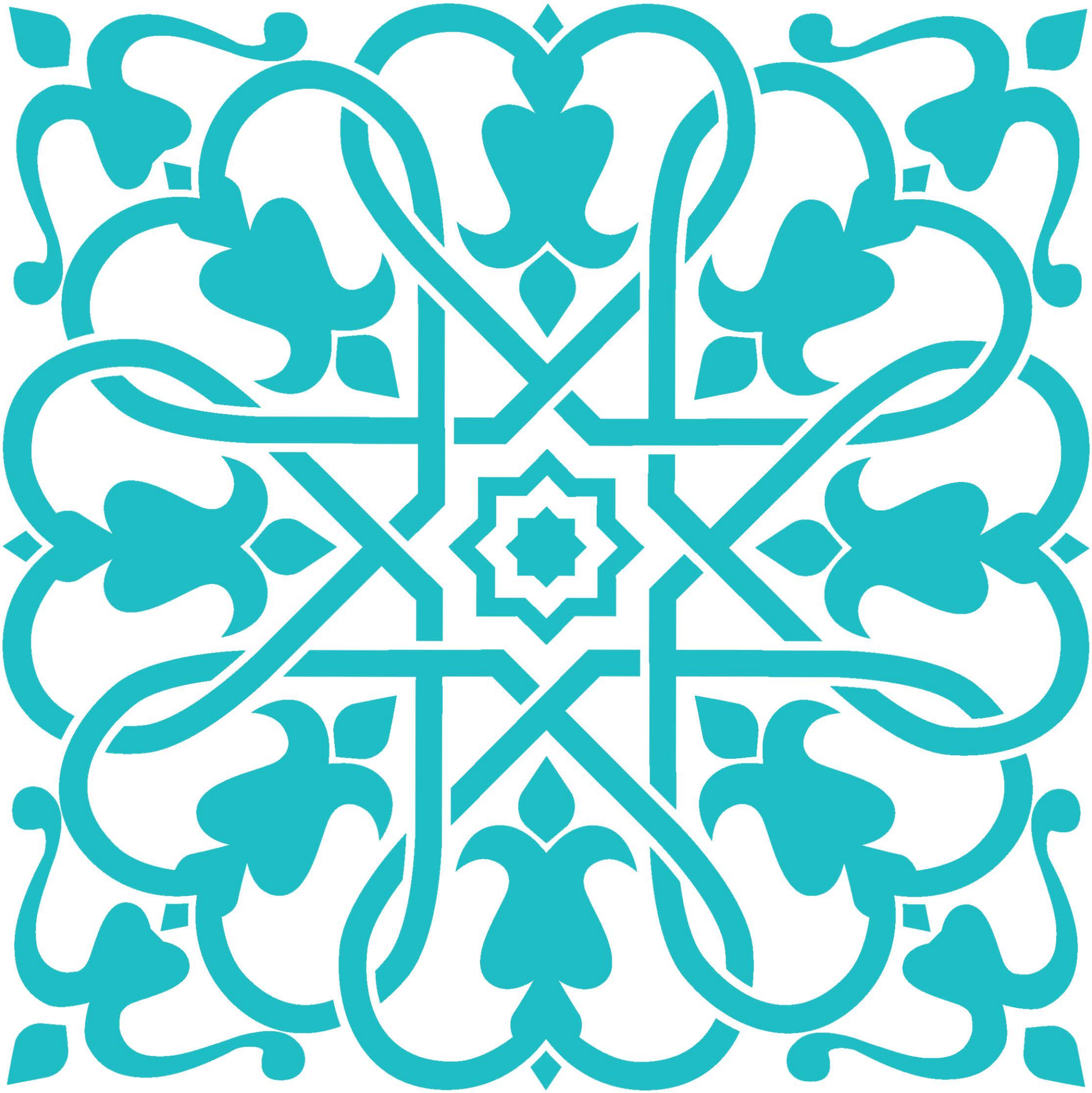
Glass works were also produced during the Seljuk period. However, few examples of this very fragile material remain. They were usually produced using the technique of blowing and molding, with simple decorations.

Fabrics were also produced by Seljuk craftsmen. There are few known fabrics dating from the Seljuk period, and, as the majority of them were in storage, it was not possible to photograph them.

There was an increase in the production of sculpture during the Seljuk period. Statues depicted symbolic representations of door guards and palace servants. In many cases, only parts of the head remain. Some of the statues are extremely small. These statues were made of earthenware covered with luster or turquoise glaze. Some depict a figure sitting cross-legged, and others are small figures of animals, such as camels or elephants. Art historians who have studied these animal examples believe they might be children's toys.

Hand-crafted works of the Seljuk Period illustrate a high level of artistic production. Manufacturing methods reached not only technical maturity, but also advanced aesthetic heights. The products produced during the Seljuk era became a source of inspiration for the next period in Iran. What makes this work unique is that Seljuks, described by many as a society of nomadic traditions, in fact, possessed a masterful artistic culture.

Ücretsiz PDF Kitap Arsivi - https://rantey.org

Ücretsiz PDF Kitap Arsivi - https://rantey.org

EL SANATLARI MÜZESİ
Berlin - Almanya Federal Cumhuriyeti

Kunstgewerbe Museum
Berlin - Federal Republic of Germany

Ücretsiz PDF Kitap Arsivi - https://rantey.org

Ücretsiz PDF Kitap Arsivi - https://rantey.org

Ücretsiz PDF Kitap Arsivi - https://rantey.org

Lüster Tekniğinde Sekiz Kollu Yıldız Formunda İnsan Figürlü Plaka Çini

İran'da bulunmuştur. Muhtemelen 12.yy.ın son dönemlerine aittir. Bu tür çinilerin üretimi, 13.y.y. sonlarına doğru İlhanlıların hâkimiyetiyle birlikte bütün İran'da yaygınlaşmaya başlar. Lacivert renkte firuze sırın çevrelediği sekizgen bir bordür içine tek bir çizgi şeklinde yapılmış dairevi başka bir bordür yer alır. Başında hale bulunan ve 2/3 oranında başı yandan verilmiş oturur şekildeki figürlü kompozisyon bu iç bordüre yerleştirilmiştir. Figür ve etrafındaki doldurma motifleri kahverenginde boyanmıştır.

Tile in the shape of an eight-pointed star, decorated with a human figure, luster technique

This tile was found in Iran and most certainly dates from the 13th century, as it is typical of the Ilkhanid production at this time. The tile has an outer octagonal border covered with a dark turquoise glaze, inside of which is a circular border drawn by a single line. A seated figure with a halo framing 2/3 of the head is depicted inside the inner border. Both the seated figure and the surrounding decorative motifs are painted in brown.

Ücretsiz PDF Kitap Arsivi - https://rantey.org

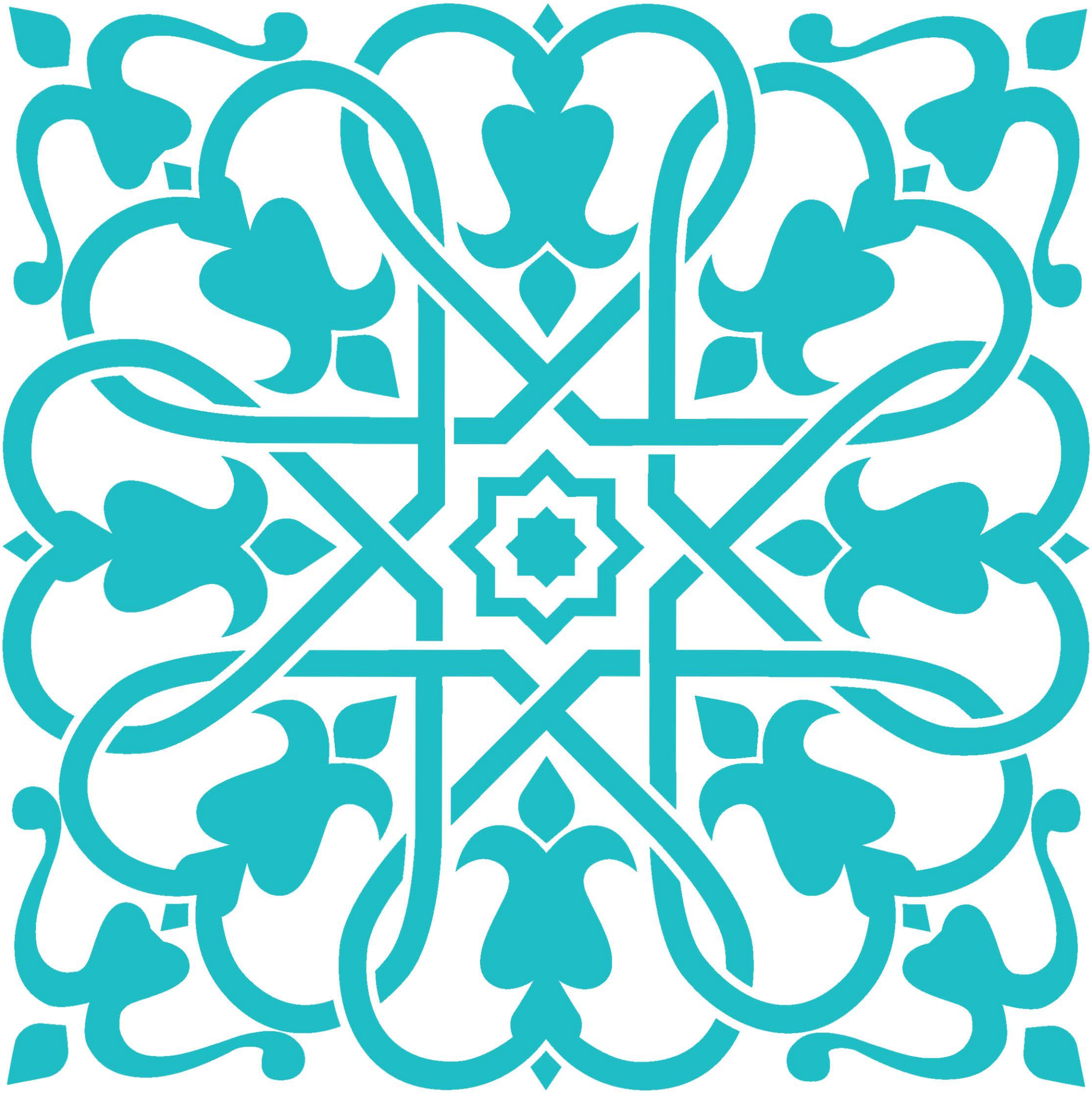
Lüster Tekniğinde Sekiz Kollu Yıldız Formunda Hayvan Figürlü Plaka Çini

İran'da bulunmuştur. 12.y.y'ın son çeyreğine ait olması muhtemeldir. 13.y.y. sonlarında İlhanlıların hâkimiyetiyle birlikte bütün İran'da yaygınlaşmaya başlayan çini tekniğinin ortak özelliklerini taşır. Lacivert renkte firuze sırın çevrelediği sekizgen bir bordür içine yapılmış bir hayvan figürü yer alır. Deve figürü ortadaki sekizgen içine çaprazlama olacak şekilde yerleştirilmiştir. Ayakları hareketli bir konumda ve her biri farklı bir pozisyondadır. Figür ve etrafındaki bitkisel öğelerden oluşan doldurma motiflerinde kahverengi hâkimdir. Figürün hatları çizgisel olarak verilmiştir.

Tile in the shape of an eight-pointed star, decorated with an animal figure, luster technique

Found in Iran. This tile probably dates to the last quarter of 12th century. It displays the common characteristics of the tile production which became prevalent in Iran at the end of the 13th century when the Ilkhans became predominant. An animal figure, probably a camel, is shown on the octagonal border which is covered by a dark turquoise glaze. The figure, drawn in a linear fashion, is depicted diagonally with its feet in motion. Brown is the dominant color of the figure and the surrounding floral background motifs.

Ücretsiz PDF Kitap Arsivi - https://rantey.org

Ücretsiz PDF Kitap Arsivi - https://rantey.org

PERGAMON MÜZESİ

Berlin - Almanya Federal Cumhuriyeti

Pergamon Museum

Berlin - Federal Republic of Germany

Ücretsiz PDF Kitap Arsivi - https://rantey.org

Ücretsiz PDF Kitap Arşivi - https://kitapcey.org

Ücretsiz PDF Kitap Arsivi - https://rantey.org

Stuko, Çok Renkli (Polikrom) Tekniğinde İnsan Başı Portresi

Her ikisi de İran'da Veramin'de bulunmuştur (Sarre: 1928,1-6, Riefstahl, 1931). Muhtemelen 12. y.y. sonrasına aittir. Sarre, bu eseri İran'da İlhanlı dönemi sonrasına yerleştirmektedir (Sarre, 1928). Bu türdeki çok renkli (polikrom) stukolar İslam dünyasında özellikle de İran'da Selçuklular zamanında yaygın olarak görülür. Eserin bulunduğu yerdeki diğer buluntuların arasında ele geçirilmiştir. Bu buluntuların içerisinde bir at heykelinin de olduğu bilinmektedir. 19 cm. yüksekliğinde portre bir kadına aittir. Başında bir başlık ile dolgun ay yüzlü, badem gözlü biri olarak tasvir edilmiştir. Yüzünde hafifçe bir tebessüm görülür. Kaşlar belirsiz yapılmışken, şapka altındaki kâkül ve saçları kabartma olarak verilmiştir.

İkinci figür de aynı teknikte yapılmış olmasına karşın bu figürün şapkası bütün saçı kapatmaktadır. Yayınlarda bu figürün de bayan olduğu iler sürülmüştür. Yine ay yüzlü badem gözlü bir biçimde resmedilmiştir. Bu figürün yüzünde de hafif bir tebessüm görülür. Her iki figürün de aynı usta tarafından yapılmış olması olasıdır. Bu tarz portre heykeller İslam dünyasında başka yerlerde de görülmektedir. Konya Karatay Müzesi'nde de Selçuklu döneminden kalma böyle bir eser bulunmaktadır. Son yıllarda Gurgan'da yapılan kazılarda benzer figürler ele geçirilmiştir (Bkz.Kiani,1984).

Two stucco heads, multicolor (polychrome) technique

Both were found in Veramin, Iran (Sarre: 1928,1-6, Riefstahl, 1931). They probably date to the late 12th century, although Sarre attributes this work to the post-Ilkhanid period of Iran (Sarre, 1928). This type of multi-colored (polychrome) stucco work is common in the Islamic world, especially in Iran at the time of the Seljuks. The heads were recovered along with other objects at the excavation site, among which was a sculpture of a horse. The first head, measuring 19 cm in height, depicts a woman. She displays the "full-moon" type face with almond eyes, and wears a covering on her head. A slight smile can be seen on her face, and the bangs and hair under her hat are depicted in relief.

The second figure is made with the same technique, but, in this figure, the hat covers all the hair. Publications concerning this figure consider that it depicts a woman as well, as it shows the same full-moon and almond-eyed facial traits with the slight smile. The two heads were most certainly executed by the same artist. This style of portrait sculpture is also seen in other areas of the Islamic World. A similar work, belonging to the Seljuk era, is held in the Konya Karatay Museum. Comparable figures have been found in recent years in the excavations at Gurgan (Kiani, 1984).

Ücretsiz PDF Kitap Arsivi - https://rantey.org

Stuko, Çok Renkli (Polikrom) Tekniğinde Kadın Figürü
İran'da kesin olmamakla birlikte Veramin'de bulunmuştur (Sarre: 1928,1-6, Riefstahl, 1931). 11-12.y.y'a tarihlendirilmektedir. Yaklaşık 60 cm. yüksekliğindedir. Polikrom tekniğinde yapılmıştır. Mavi kırmızı ve altın sarısı renkleri kullanılmıştır. Sarre, bir taht sahnesini yansıttığını belirtir. Figür elinde bir nesne tutmaktadır. Ne olduğu kesin olarak tespit edilemeyen bu nesnenin bir çelenk olduğu ve figürün de bir melek olabileceği ileri sürülmüştür (Sarre, 1928). Üzerinde mavi renkli bir elbise bulunan figürün boynunda bir kolye asılıdır. Kolyenin ucunda üç tane pendan görünmektedir. Aralarına ise inciler dizilmiştir. Elbiseye kamın altında önden bir düğüm yapmıştır. Omuzlarda dairevi bir apolet yer alır. Kollannda ise tiraz bağlanmıştır. Tiraz bağlann özellikle 12.y.y. da yönetici sınıfı tarafından kullanıldığı bilinmektedir. Başında taç şeklinde bir başlık bulunur. Başlığın altından saçlar dalgalı bir biçimde elbise üzerinden kollara kadar gelmektedir.
Figür muhtemelen saray için yapılmış bir figürler grubunun parçasıdır. Ancak ne yazık ki günümüze diğerleri ulaşmamıştır.

Stucco statue of a woman,
multi-color (polychrome) technique
Found in Iran, perhaps in Veramin (Sarre: 1928,1-6, Riefstahl, 1931) and is dated to the 11th-12th century. About 60 cm in height, this object is made with the polychrome technique, with blue, red and gold colors. Sarre believes that it depicts a throne scene. The figure holds an indeterminate object in its hand, which some propose is a wreath and that the figure is an angel (Sarre, 1928). The figure wears a blue dress and a necklace. Three pendants are affixed to the end of the necklace, with pearls strung between them. The dress is knotted in the front across the abdomen. There are circular pads on the shoulders and tiraz (appeal bands) are affixed to the upper arms. Appeal bands are known to have been worn by the ruling class, especially in the 12th century. The head is covered with a bonnet in the form of a crown, and the wavy hair under it cascades over the arms of the dress.
This figure is probably part of a group made for the palace. Unfortunately, none of the others have survived.

Ücretsiz PDF Kitap Arsivi - https://rantey.org

Lüster Tekniğinde Dar Boyunlu Seramik

Bu ince boyunlu seramik özellikle 12-13 y.y. larda İran'da yaygın olarak görülür. İran'ın kuzeyinde Nişabur ve çevresinde yoğun bir biçimde kullanılmıştır. İçecek taşıma amaçlı olarak yapılmıştır. Gövde ortada bulunan bir yazı şeridiyle ikiye bölünmüştür. Bu yazının altında daha seyrek yerleşen rumiler üstünde ise daha sık yerleştirilmiş rumi ve kıvrım dallardan oluşan bir süsleme görülmektedir. Boyun kısmı ağza doğru genişler. Ağzın çevresinde ise silik bir yazı dolaşmaktadır.

Ceramic Lusterware Vessel with a Narrow Neck

This type of ceramic vessel with a long, narrow neck was widespread in Iran in the 12th and 13th centuries. These vessels were used in northern Iran around Nishapur for transporting beverages. An inscription band around the mid-section divides the body into two parts. Rumi (split leaf) decorations can be seen above and below the inscription, with the upper part displaying a denser composition of curved branches. The neck widens towards the mouth, which is encircled by a faded inscription.

Ücretsiz PDF Kitap Arsivi - https://rantey.org

Çok Renkli Minai Tekniğinde Altın Sırlı Çini Sürahi

Müze kayıtlarına göre İran kökenlidir. Benzer örnekleri dikkate alınarak en geç 1200'lü yıllara tarihlendirilmektedir. Geniş boyunlu sürahi, gövdeye keskin bir yüzey genişletmesiyle bağlanmaktadır. Silindirik formlu gövde kaideye doğru hafifçe daralarak kaideye bağlanır. Kabın üzerinde üç farklı süsleme kuşağı bulunur. Süsleme kuşaklarından gövde de olanı asıl süsleme kuşağını oluşturmaktadır. Kuşaklar bir birinden farklı ölçülerdeki bordürlerle ayrılır. Boyundaki kompozisyon alanı, üstte dudak kenarında ters dalga motifi ile bunun altında kırmızı ve mavi iki şerit, en altta ise kırmızı mavi ve firuze renkte birer daire bordürünün içine yerleşir. Bordürde bir dizi halinde grifon ve sfenks işlenmiştir. Gövde ve boyun arasındaki yatık geçiş bölümü yine altta dairelerden oluşan bir bordür arasına yerleştirilmiş süvari tasvirlerinden oluşur. Atlar, kırmızı, mavi ve sarı renkte boyanmıştır. Gövde üzerindeki ana kompozisyon, altta bir yazı kuşağı üstte ise haç kollarından oluşan bir bordür dizisi arasına yerleştirilmiştir. Burada da beyaz bir zemin üzerine atlı süvari figürleri arasında yan yana yürüyen iki figür görülür. Figürlerin elbiseleri, siyah ve firuze renkte yapılmış, kollarında ve bellerinde altınla boyama yapılmıştır. Yüzleri, ay yüzlü, gözler badem gözlü olacak şekilde gösterilmiştir. Muhtemelen bir saray töreni resmedilmiştir.

Gold-glazed Ceramic Jug, Polychrome mina'i Technique

According to museum records, this piece was found in Iran. It can be dated to the late 12th century by comparison with similar objects. It has a wide neck solidly joined to the vessel body. The cylindrical body narrows slightly towards the base. There are three different bands of ornament on the jug. The main ornamental band differs from the other two by the size of its borders. The upper band on the jug neck is framed at the lip with a border of reverse wave motifs. The lower border is comprised of red, blue and turquoise circles. These two borders enclose a depiction of several griffons and sphinxes. The second band of decoration is found on the shoulder of the vessel, and depicts horsemen. The horses are painted in red, blue and yellow. The main composition on the vessel body is framed at the top by a border of crosses and at the bottom by an inscription band. Two figures are seen walking side by side between two men on horseback on a white ground. The tunics of the figures are black and turquoise and their arms and waists are painted with gold. These figures, showing full-moon and almond-eyed facial features, are probably partaking in a palace ceremony.

Ücretsiz PDF Kitap Arsivi - https://rantey.org

Pişmiş Topraktan Sırlı Altıgen Küçük Masa
Müze kayıtlarına göre İran kökenlidir.12.y.y'a tarihlenir. Altıgen planda, kabartma tekniğinde yapılmış, üzeri firuze renkte sırlıdır. Yüzeyler, ortada bir ajurlu iki parmaklıkla ikiye bölünmüştür. Alttaki bölümde tamamını dolaşan bir yazı kuşağı yer alır. Üstte ise kıvrım dallar ve rumi kompozisyon yerleşmiştir. Masanın altı ayağı silindirik boğumlu olarak yapılmıştır.

Small Hexagonal Table in Glazed Terracotta
According to museum records, this table is from Iran and is dated to the 12th century. This table is hexagonal and is made in the repoussé technique and covered with a turquoise glaze. The surface is divided into two sections in the middle by a two-part open fretwork grid. An inscription circles the lower part of the table. Stylized vegetal motifs and a rumi composition are seen on the upper part. The six legs of the table are round and nodular.

Ücretsiz PDF Kitap Arsivi - https://rantey.org

Tahtırevanlı Törensel Deve Figürü
Müze kayıtlarına göre İran ya da Afganistan kökenli olduğu yazılıdır. 12.y.y. ikinci yarısına tarihlenir. Oldukça zengin bir süslemeye sahiptir. Pişmiş topraktan yapılmış ve firuze renkte sırlanmıştır. Özgününde tahtırevanının tepesinde iki aslan bulunuyordu. Ancak bu aslanlardan bir tanesi günümüze ulaşmıştır. Aslanlar kötülüğe karşı koruyucu bir rol üstlenmiştir. Tahtı revan ajurlu olarak yapılmış, devenin hörgücünün kenarlarında insan benzeri figürler görülmektedir.

Ceremonial Camel Figure with a Palanquin
This figure, from Iran or Afghanistan, is believed to date from the second half of the 12th century. This richly-decorated piece is made of earthenware covered with a turquoise glaze. Originally, there were two lions at the top of palanquin, but unfortunately only one has survived. It was believed that lions played a protective role against evil. The palanquin has open-fretwork sides and three human figures can be seen next to the camel's hump.

Ücretsiz PDF Kitap Arsivi - https://rantey.org

Çini Tabak
İran ya da Afganistan orijinli olduğu yazılıdır. 12.y.y'a tarihlenir. Minai tekniğinde yapılmıştır. Tabağın ortasında üç figürlü kompozisyon bulunmaktadır. Kompozisyonda kucağında çocuk tutan oturan bir kadın ve yanında kolunu tutmuş duran bir erkek figürü çizilmiştir. Erkek kadının kolundan bir aletle kan akıtmaktadır. Figürlerin başlan bir hale içine alınmıştır. Tipik ay yüzlü badem gözlü Türk profilini temsil etmektedirler.

Ceramic Bowl
12th century, Iran or Afghanistan. Made in the mina'i technique, this bowl has a composition of three figures in the center. A seated woman holds a child in her arms and a male figure standing next to her is holding her arm. The man is letting blood from the woman's arm with an instrument. The heads of the figures are framed by halos and all display the characteristic full-moon and almond-eyed Turkish facial features.

Ücretsiz PDF Kitap Arsivi - https://rantey.org

Pişmiş Topraktan Kuşlu Kâse
Doğu İran ya da Orta Asya menşelidir. 11.y.y'a tarihlenir. Beyaz bir zemin üzerine, siyah renkte mono krom teknikte yapılmıştır. Ortaya karşılıklı duran güvercin ya da doğan olduğu tahmin edilen iki kuş yerleştirilmiştir. Benzer kaplar İslam dünyasında birçok farklı coğrafyada bulunmuştur.

Earthenware Bowl with Bird
Eastern Iran or Central Asia, 11th century. The bowl is decorated in black on a monochrome white background. Two birds, perhaps pigeons or hawks, face each other in the middle. Similar bowls were produced in many different geographical areas of the Islamic world.

Ücretsiz PDF Kitap Arsivi - https://rantey.org

Pişmiş Topraktan Sırlı Kulplu Sürahi
İran'da bulunmuştur. 12.y.y'a tarihlenir. Beyaz seramik hamuru üzerine siyah renkte lotus ve palmet dizisinden oluşan bir kompozisyon gövdenin tamamını kaplamaktadır. Kabın üzeri firuze renkte sırlanmıştır.

Glazed Terracotta Jug with Handle
Found in Iran, this jug is dated to the 12th century. The design, covering the entire body, consists of a series of black lotus blossoms and palmettes on a white clay base. The surface of the jug is covered with a turquoise glaze.

Sırlı Seramik Sürahi / Kadeh
İran ya da Orta Asya kökenlidir. Benzer örnekleri 12.y.y'ın ilk yarısına tarihlenmektedir. Kalıp içinde şekil verilmiştir. Üzerinde küfi bir yazı kuşağı bulunur.

Glazed Ceramic Jug or Goblet
Iran or Central Asia, dated to the first half of the 12th century by comparison with similar objects. This mold-shaped vessel has a band of kufic inscription on its body.

Ücretsiz PDF Kitap Arsivi - https://rantey.org

Bronz Şamdan
İran ya da Ortadoğu kökenlidir. 12.y.y. a tarihlenir. Bronzdan yapılmıştır. Ortasında mum taşımak için yüksekçe bir boyun yapılmıştır. Mumluk, dilimli bir biçimde kaideye bağlanmıştır. Dilimler arasında sarmal motifler ve uçları lotusla son bulan kıvrım dallardan oluşan bir kompozisyon kazıma tekniği ile yapılmış ve münavebeli olarak gövdeye yerleştirilmiştir.

Bronze Candlestick
Iran or the Middle East, 12th century. Made of bronze, this vessel has a long neck which holds the candle. The candlestick is attached to a base comprised of a series of metal ribs. The ribs are alternately plain, decorated by plaited motifs or with ivy and sinuous branches ending in lotus blossoms. The body has been crafted using the chased technique.

Ücretsiz PDF Kitap Arsivi - https://rantey.org

Firuze Renkte Sırlı Testi
İran orijinlidir. Benzer örneklerine göre eser 12.y.y'a tarihlenmektedir. Eserin aslan şeklinde üç tane kaidesi bulunur. Gövdesi dilimli olarak yapılmıştır. Boyun bölümü silindirik bir formdadır.

Jug with Turquoise Glaze
Iran, 12th century. The jug sits on three lion-shaped prongs at the base. The body is fluted and the neck is cylindrical.

Ücretsiz PDF Kitap Arsivi - https://rantey.org

Lüster Teknikte Beyaz Hamurlu Kâse
İran, Kaşan orijinlidir. Benzer örneklere göre bu tip seramikler 12. y.y. ortalarına tarihlendirilmektedir. Ortada elinde tar çalan bir figür, bağdaş kurarak oturur vaziyette gösterilmiştir. Figürün çevresi rumilerle doldurulmuştur. Figürün yüzü 2/3 oranında yandan resmedilmiştir. Üzerinde puantiyeli bir elbise bulunur.

White Clay Bowl, Luster Technique
Kashan, Iran. By comparison with similar pieces, it can be dated to the middle of the 12th century. A figure sitting cross-legged and playing a stringed instrument is depicted inside the bowl. Rumi-style decorations fill the background area around the musician, whose face is depicted in three-quarter view and who wears a tunic with a pattern of dots.

Ücretsiz PDF Kitap Arsivi - https://rantey.org

Düğümlü Ejderli Tabak
İran, Kaşan, 12.y.y. sonlarına tarihlenir. Taş baskı yöntemi ile hazırlanan kap formu üzerine lüster tekniğinde desenler yapılmıştır. Karşılıklı olarak gövdelerinden ve boyunlarından düğüm yaparak birbirine bakacak şekilde yerleştirilmiş iki ejderin yer aldığı kompozisyon kabın içinde altı kez tekrarlanmıştır. Bu kompozisyon Selçuklu sanatında oldukça yaygındır. Ejderin, kötülüklere karşı koruyucu bir tılsım olduğuna inanılır. Kabın merkezinde stilize edilmiş bir ağacın iki yanında karşılık olarak duran iki kuş motifi de işlenmiştir. Bunun çeperini ise bir yazı kuşağı sarmaktadır. Üzerindeki kitabede şair Sanai Gaznevi ve Nizami'nin şiirleri yer almaktadır. New York Metropolitan Müzesi'nde sergilenen bu kabın bir benzeri 1210 yılına tarihlenmektedir

Bowl with Knotted Dragons, Luster Technique
End of the 12th century; Kashan, Iran. The composition of the inner rim of the bowl, executed by the lithography method, is comprised of two confronting dragons with intertwined bodies and necks, repeated six times. This composition is frequently seen in Seljuk art. The dragon is traditionally considered to be a talisman. Two birds stand on either side of a stylized tree in the center of the plate. An inscription band, consisting of poems by Nizami and Sanai Gaznevi, surrounds the edge of the bowl. A similar piece in the collections of the Metropolitan Museum of Art of New York is dated to 1210.

Ücretsiz PDF Kitap Arsivi - https://rantey.org

Opak Üzerinde Lüster Kâse
İran ya da Suriye, 11.y.y. başlarına tarihlenir. Ortada daire içine yerleştirilmiş ağzında çiçek tutan bir tavşan yer almaktadır. Çevresine dört tane lotus çiçeği yerleştirilmiştir.

Luster-painted Bowl with Opaque Glaze
Iran or Syria, beginning of the 11th century. A rabbit holding a flower in its mouth is depicted in the center, and four lotus blossoms decorate the sides of the bowl.

Ücretsiz PDF Kitap Arsivi - https://rantey.org

Minai Teknikte Kâse
İran, Kaşan kökenlidir. 12.y.y. a tarihlendirilir. Çok renkli olarak yapılmıştır. Kâsenin merkezinde, altı kollu bir yıldız kompozisyonu başlatmaktadır. Bu motif çizgisel bir hatta helezonik sarmallarla bir birine bağlanmıştır. Sarmalların aralarında konturları çizgisel içleri firuze renkte olan rumiler yerleştirilmiştir. Kabın çeperinde bir yazı kuşağı dolaşmaktadır.

Bowl Painted in the mina'i Technique
Kashan, Iran, 12th century. This highly-colored bowl displays a six-pointed star in the center. The points of the star are surrounded by helical spirals. Rumi designs, drawn in a linear fashion and colored in turquoise, are interspersed among the spirals. An inscription band circles the inner rim of the bowl.

Ücretsiz PDF Kitap Arsivi - https://rantey.org

Lüster Tabak
İran Kaşan orijinlidir. 12.y.y'a tarihlenir. Dış bölümü dairevi bir form halinde olan tabağın iç yüzü dilimli olarak yapılmıştır. Tabağın 1/3 lük bölümü kırıktır. Tabağın kenarında çepe çevre dolaşan bir yazı kuşağı bulunur. Tabağın merkezinde ise girift olarak yapılmış üç atlı yerleştirilmiştir. Atlılardan iki tanesinin başı geriye doğru dönük olarak yapılmışken, arkada olan diğeri önündeki iki atlıya bakmaktadır. Figürlerin başları 2/3 oranında yanda verilmiştir. Başlarında birer başlık bulunur. Ay yüzlü, badem gözlü Türk tipinde yansıtılmışlardır. Figürlerden ortada olanın üzerinde rumi motifli bir elbise bulunurken, diğerinin üzerinde puantiyeli birer elbise yer alır. Atların her ikisi de aynı pozisyonda resmedilmiştir. Figürlerin arasında kalan boşluklar kuş ve bitki motifleriyle doldurulmuştur. En üstte ise çelenk tutan iki karşılık melek motifi bulunur. Buradaki sahne büyük olasılıkla sultan ve maiyetini göstermektedir.

Luster-painted Bowl
Iran, Kashan, 12th century. The outer edge of the bowl is circular and inner rim is lobed. The bowl has been broken, and approximately 1/3 of the image is now missing. An inscription band circles the rim of the bowl. Three horsemen are depicted in detail in the center of the bowl. Two of the horsemen turn backwards to look at the third horseman to their rear. Their heads are drawn in three-quarter view, and all are covered by a bonnet. The faces show the characteristic Turkic "moon faces". The center figure wears a tunic with a palmette pattern and the figure to the left wears a tunic covered with dots. The two visible horses are depicted in the same position. The spaces around the figures are filled with birds and floral motifs. At the center top, two figures resembling angels are holding a wreath. The composition probably shows the Sultan and his retinue.

Opak Üzerinde Lüster Kâse
İran ya da Suriye, 11.y.y. başlanna tarihlenir. Merkezden kenarlara doğur açılan lotus çiçekleri ile aralannda 'Y' formunda rumiler yer almaktadır.

Luster-painted Bowl with Opaque Glaze
Iran or Syria; early 11th century. Lotus flowers radiate from the center of the bowl, surrounded by "y"-shaped rumi motifs.

Sırçalı Teknikte Kâse
Suriye, 12.y.y. sonlarına tarihlenir. Kâsenin ortasında bir elinde tuttuğu müzik aletini mızrapla çalan figür yer alır. Sır altında mavi ve siyah renkte desenler çizilmiştir. Yüz 2/3 oranında yandan verilmiştir. Üzerindeki elbise, çintemani desenli ve firuze renkte yapılmıştır. Yüzün şekli, saç örgüsü, elbisesinin türü Selçuklu etkisini yansıtmaktadır. İnsan tasvirinin Suriye kökenli kaplarda nadir olarak kullanılması sebebiyle, bu kabın Suriye'ye ithal olarak geldiği düşünülmektedir. Seramik kabın, formu ve kompozisyon kullanımı Rakka'daki seramiklere benzemektedir.

Glazed Bowl
Syria, end of the 12th century. The center of the bowl is decorated with a figure strumming a musical instrument with a plectrum. Blue and black patterns are drawn under a transparent glaze. The face is depicted in three-quarter view, and the musician is wearing a turquoise tunic with a dotted pattern. The shape of the face, the hair braids and the costume style reflect the influence of the Seljuks. This bowl is believed to be an import, as depictions of humans on Syrian ceramic vessels are rare. The shape and design of this vessel are similar to the ceramics produced in Rakka.

Güvercin Formunda Bronz Buhurdan
İran, 10-11. y.y. Güvercinin tüyleri son derece realisttik olarak verilmiştir. Tüyler hem kazıma, hem de kabartma-dövme tekniğinde yapılmıştır. Gövde üzerinde kazıma tekniğinde yapılmış, dairesel motif içine alınmış hayvan tasvirleri de bulunur. Bu tür buhurdanlar özellikle Selçuklu döneminde sarayda yoğun olarak kullanılmaktadır. Bu güvercinin motifinin daha erken tarihli bir örneği Hermitaj Müzesinde bulunmaktadır.

Bronze Incense Burner in the Shape of a Pigeon
Iran, 10th-11th century. The feathers of the bird, depicted in a realistic fashion, are executed by chasing, relief-cutting and hammering. Additional animals in medallions are engraved on the body. Incense burners of this type were commonly used in palaces, especially during the Seljuk period. An earlier example of this type of incense burner is held in the Hermitage Museum.

Hokka
Afganistan, 12. y.y. ikinci yarısı. Bakır üzerine dövme, kazıma ve kakma tekniklerinde gümüş ile yapılmıştır. Silindirik gövde ortadan bir yazı kuşağı ile ikiye ayrılmıştır. Yazının altında ve üstünde karşılıklı oturan iki figür müzik çalmaktadır. Birisinin elinde ud diğerinde ise harp tutmaktadır. Alttaki frizde ise bir eğlence sahnesi görülü. Ortadaki frizde "sahibine, şan şeref, iyi sağlık, uzun ömür, sonsuz mutluluk, ihtişam ve iyilikler vermesi" dilenmiştir. Hokkanın kenarında ise küfi olarak "sahibine şans, kutsama, güç, asalet, tahammül gücü vermesi" dileği ifade edilmektedir.

Inkwell
Afghanistan, second half of the 12th century. It is made of copper and hammered, chased, and inlaid with silver. An inscription band runs around the middle of the cylindrical body of the inkwell. Two figures sit facing each other playing music, one holding a harp and the other a lute. A banquet scene is depicted on the frieze at the bottom. The inscription wishes "honor, good health, long life, eternal happiness, glory and goodness" to the owner. Kufic inscriptions at the top edge of the inkwell wish "luck, blessing, power, nobility and patience" to the owner.

Bakır Kazan
İran, 12. y.y. döküm, dövme ve kazıma tekniğinde yapılmıştır. Kazanın ağzının kenarında kalın bir kitabe kuşağı yer almaktadır. Bunun altında, orta bölümde daha ince bir kitabe kuşağı daha bulunmaktadır. Orta bölümde ise girift bir bitkisel motif işlenmiştir. Kazan üzerindeki kompozisyon kazıma tekniğinde yapılmıştır.

Copper Cauldron
Iran, 12th century; cast, hammered and chased. A wide inscription band surrounds the vessel near the opening. Underneath is a cartouche with a thinner inscription band and several intricately-chased floral motifs.

Bakır Buhurdan
İran, 12.y.y. dövme ve döküm tekniğinde yapılmıştır. Cezve şeklindeki buhurdanın sap kısmı ve üzerini örten bölümü ajurludur. Üst kısmında bir de aslan figürün işlenmiştir.

Copper Incense Burner
Iran, 12th century; cast and hammered. The burner has a long cylindrical handle and the dome-shaped cover is surmounted by a carved figure of a lion.

Bronz İbrik
İran, 11-12.y.y. İbrik dövme ve kazım tekniği kullanılarak yapılmıştır. Gövde üzerinde yazı motifleri arasında düğüm motifi görülür. Ağız ve boyun çevresi bir ilmekle süslenmiştir. Gövde üzerinde iki süsleme bandı işlenmiştir. Bu kuşaklarda küfi yazılar yer alır. Bu motifler ve boyundaki kabarık kompozisyon İran Selçuklu öncesi dönemin süslemesini hatırlatmaktadır.

Bronze Ewer
Iran, 11th-12th century; chased and engraved. The body is covered with knotted motifs and bands of kufic inscriptions. The areas of the lip and the neck are decorated with knots. These motifs and the raised elements on the neck are reminiscent of the work of the Iranian period prior to the Seljuks.

PERGAMON MÜZESİ, BERLİN / Pergamon Museum, Berlin

Vaşak Başı Formunda Delikli Baharat Kabı ya da Buhurdan
İran, 12.y.y. bakırdan alaşımlı olarak yapılmıştır. Gövdesi mevcut değildir. Dökme ve oyma teknikleri kullanılmıştır. Vaşak'ın gövdesi günümüzde mevcut değildir. Hayvanın ağız çevresi ve gözleri yumuşak huylu bir tabiata sahip olduğu izlenimi verecek şekilde tasarlanmıştır. Boynu bitkisel kıvrımlı dallardan oluşmaktadır.

Perforated Spice Container or Incense Burner in the Shape of a Feline Head
Iran, 12th century; copper alloy, cast and engraved. The body of the feline is missing. The design of the animal's mouth and eyes give the impression of a mild-mannered character. The openwork neck consists of scrolling vine motifs.

Bakır Kadeh
İran, 12.y.y. bakırdan alaşımlı olarak yapılmıştır. Dökme, dövme ve oyma teknikleri kullanılmıştır. Kadehin gövdesi üzerinde aralıklı olarak yerleştirilmiş damla motifleri görülür. Ağız kenarında kazıma tekniğinde yapılmış bir yazı kuşağı yer almaktadır.

Copper Cup
Iran, 12th century. Copper alloy, cast, hammered and engraved. Two rows of almond-shaped bosses in high relief, placed in alternating directions, decorate the outer walls of the cup. An engraved inscription band circles the outer rim.

Bronz İbrik
İran, 11-12.y.y. Bakır alaşımdan yapılmıştır. İbrik dövme ve kazıma tekniği kullanılarak yapılmıştır. Ağız ve boyun çevresinde iki yazı kuşağı yer alır. Bu iki kuşak arasında dikey yerleştirilmiş ve kazıma tekniğinde yapılmış bir motif bulunur.

Bronze Ewer
Iran, 11th-12th century. Copper alloy; hammered and chased. Two inscription bands surround the mouth and neck, with engraved decorative elements between them.

Bakır Kandil
İran, 11-12.y.y. bakır alaşımdandır. Dövme ve kazım tekniği kullanılarak yapılmıştır. Üç ağızlıdır. Üst bölümü ajurludur. Ağızlar gövdeye kaynakla birleştirilmiştir. Kaidesi kadeh altlığı şeklinde yapılmıştır.

Copper Lamp
Iran, 11th-12th century. Copper alloy; hammered and chased. The lamp has three branches, welded to the body, and the top surface has openwork patterns. The base resembles a flared chalice foot.

Bakır Buhurdan
İran, 11-12.y.y. bakır alaşımdan yapılmıştır. Dövme, dökme ve kazıma teknikleri kullanılmıştır. Üçayak, üzerinde silindirik gövdeli bölümü taşımaktadır. Bunun üzerinde kazıma ile yapılmış bitkisel motifler görülür. İç kısmınada tütsülenecek bitki ya da kömür yerleştiriliyordu. Haznenin üzeri yarım kapalı olarak bir parçayla kapatılmıştır. Bu parça yarım kubbe şeklinde ve üzeri kenarda bir banda kadar ajurludur. Bandın üzerinde kazıma olarak bir yazı bulunurken, kemer şeklindeki bölümün en tepesinde bir kuş motifi yer almaktadır. Kemerin ön yüzü dilimlenmiş ve yüzeyi kazımda tekniğinde süslenmiştir. Bu tarzda buhurdan çok yaygın değildir.

Copper Incense Burner
Iran, 11th-12th century. Copper alloy; cast, hammered and chased. The cylindrical body stands on a tripod base with chased floral motifs above it. Plants or coals were placed inside the container which is covered by a half-domed cover. The cover is edged by an inscription band with an engraved decoration, and a bird sits at the top. The front of the domed cover is lobed and the surface is decorated with engraved patterns. This shape of incense burner is not frequently seen.

Şehname Konulu Tabak Altlığı
İran, Kaşan, Rey, 12.y.y. minai teknikte yapılmış, altın varaklı seramik parçası. Seramiğin ortasında bir deve üzerinde bir kadın ile erkeğin olduğu figür resmedilmiştir. Figürün etrafında başka figürler de görülür. Erkek figürü elindeki yayı önündeki hedefe doğru fırlatacak şekilde tutmaktadır. Seramik üzerindeki konu Şehname'den alınmıştır. Şehname'nin kahramanı Behram, devenin üzerinde bir yandan avlanırken diğer yandan da terkisinde oturan kadın tarafından çalınan müzikle eğlenmektedir. Kendisine avlanma becerisini göstermesi için müzisyen telkinde bulunur. O da ilk oku bir ceylana fırlatır. Ok, ceylanın kulağına isabet etmiş sonrasındaki ok ise Behram'ın elinden henüz çıkmamıştır. Sanatçı anlık bir olayı başarılı bir biçimde resmetmiştir.

Bowl Depicting a Scene from the Shahnama of Firdawsi
Iran, Kashan or Rayy, 12th century. Mina'i technique with gilding. A man and a woman riding a camel is depicted at the center of the bowl, surrounded by another figure. The Shahnama, the great Iranian epic of Firdawsi, relates the tale of the Sassanian king Bahram, who was challenged to feats of archery by his female lyre player. He has already shot an arrow through the ear of a gazelle, and is pulling his bow for the second shot. The artist has depicted this moment with great skill.

Altın Küpe, Pandantif
İran, 11-12 y.y. Selçuklu döneminde kadın süs eşyalarında hem çeşitlilik hem de zenginlik görülür. Farklı türdeki tel ve parçalarının bir birine kaynatılıp birleştirilmesiyle oluşturulmuştur. Küpe, yarım daire şeklindeki bir halkanın içine yerleştirilen küçük dairelerden oluşturulmuştur. Dairenin altında ise üç tane zincirin uçlarında Mühr-ü Süleyman motiflerinin şekillendirdiği nesneler asılıdır. Zincire yanlarda hilal şeklinde halkalar bağlanmıştır.
İkinci küpe, bir halkaya bağlı üç küresel diziden oluşturulmuştur. Diziler en üstte bir hilale bitiştirilmiştir. Küresel dizilerin uçlarından ve bağlantı yerlerinden birer halka ile zincirler asılmıştır. Toplamda beş halkadan oluşan bu zincirli halkalardan aradaki iki tanesinin uçlarında kuş motifi bulunur. Diğer zincirlerin uçlarında birbirine bağlı ikili hilaller ve en altta üçgen, dikdörtgen kombinasyonunun oluşturduğu bölüm gelmektedir.
Üçüncü küpe, üç farklı birimin bir halkaya dizilmesiyle oluşturulmuştur. Ortadaki daha büyük bir küreden oluşurken, yanlardakiler daha küçüktür. Yüzeylerinde kabartma olarak işlenmiş çıkıntılar bulunur.
Dördüncü küpe, bir halkaya asılı dairevi plaka ve bir kenarında firuze renkte taşın bulunduğu parçadan oluşur. Dairevi plakanın yüzeyi kazıma olarak yapılmış kompozisyon ile süslenmiştir.

Gold Hanging Earrings
Iran, 11th-12th century. The wealth and diversity of the Seljuk period is reflected in women's jewelry. The first earring, upper left, was made by welding different types of wire and pieces together. It consists of small rings placed inside a semi-circular ring. Objets in the shape of the Seal of Solomon (a hexagram) are hung from the ring by three chains with crescent-shaped charms.
The second earring, upper right, consists of three fluted round balls at the top, surrounding a crescent and attached to the ear piece. Five chains, decorated with crescents, are affixed to the balls with hollow rings. In the middle of two of these chains are birds, and the other three have triangles over rectangles with two crescents hanging under them.
The third earring, lower left, consists of three different elements arranged around a ring. The middle element is larger than the two lateral ones. There are protrusions in relief on their surfaces with granular decorations.
The fourth earring, lower right, consists of a circular disk attached to a ring with a turquoise-colored stone hung to one side. A pierced cylinder appears at the side. The surface of the disk is decorated with an engraved circular composition.

Pandantifli Altın Küpe
İran, 11-12 y.y. zengin pandantifli şekilde altından, kaynak, döküm ve dövme teknikleri kullanılarak yapılmıştır. Yarım dairevi halkanın ucunda kap şeklindeki ajurlu bir gövdeye halka ile bağlanmış zincirlerin uçlarındaki kürelerden ve silindirik malzemelerden oluşur. Ortadaki zincirin sarkacı daha uzun tutulmuştur. Sarkaç ise kübik ve üzeri piramidal bir birime altında halkalarla bağlanmış kürelerden oluşmaktadır.

Gold Earrings With Pendants
Iran, 11th-12th century. The pendentive elements of these earrings are made by casting and hammering techniques. They consist of semi-circular rings and cylindrical elements attached to a cellular body by gold chains. The chain in the middle is longer than the others, and attached to it is a cube surmounted by a pyramid, with dangling globes suspended from rings at its bottom.

Altın Küpe ve Yüzük
İran, 12.y.y. Altından yapılmış çeşitli ziynet eşyaları. Dövme, dökme ve kazıma teknikleri kullanılarak yapılmıştır. Takılardan iki tanesinin ne olduğu bilinmemektedir. Bunlardan bir tanesinin üzerinde kazıma ve kabartma tekniğinde yapılmış bir de kitabe bulunmaktadır. Etraflan burmalı tel bir halka ile çevrilmiştir.
İki yüzükten birisinin kaşı üzerinde altıgen yüzeyin ortasında yazı bulunur. Bu yüzük mühürlü bir yüzüktür. Altıgenin çevresi ise bitkisel ve rumi motifleriyle çevrelenmiştir. Yüzüğün kaşlarına bağlantıyı sağlayan bölümde ise kıvrımlı dallardan oluşan bir kompozisyon görülmektedir. Diğer yüzün ortasında firuze renkte bir taş bulunur.
Küpeler bir çift halindedir. Bir halkaya bağlı kenarlarda iki küresel dizi, ortada ise çokgen yüzeyli bir bölümden oluşmaktadır. Küresel yüzeyler ajurlu olarak yapılmıştır. Diziler en üstte bir hilale bitiştirilmiştir. Küresel dizilerin uçlarından ve bağlantı yerlerinden birer halka ile zincirler asılmıştır.

Gold Earrings and Rings
Iran, 12th century. This group shows a selection of gold jewelry pieces made by casting, hammering and chasing. Two of the pieces are of unknown use. One [left, upper] displays an inscription in relief. One is surrounded by a rope of twisted wire, the other by a beaded moulding.
A ring (left, center) bears a seal, comprising an inscription in the middle of a hexagonal surface, surrounded by floral motifs and arabesques. The bezel of the ring has a design of stylized vegetal motifs. The other ring [right, center] has a turquoise-colored stone in the middle.
The pair of earrings [lower left and right] consist of two globes surrounding a polygonal piece in the middle, linked by rings. The pieces have openwork patterns, and are joined to the ear piece ring.

GÜZEL SANATLAR MÜZESİ
Boston - Amerika Birleşik Devletleri

Museum of Fine Arts
Boston - United States of America

Gümüş Tepsi

İran, 11.y.y. gümüşten dövme ve kazıma teknikleri kullanılarak yapılmıştır. Üzerinde imal tarihini ve sahibini gösteren bir kitabe bulunması ve bu tepsini Sultan Alparslan'a hediye edilmesi bakımından önemlidir. Kitabede şunlar yazar; "Saygıdeğer yüce Sultan Alp Aslan'a armağandır. Allah sultanlığını daim etsin. Bütün evli kadınlann gözdesi yüce hanım sultan tarafından yapılması istenilmiştir. 459 yılında Kaşanlı Hasan tarafından yapılmıştır."

Tepsi bir birine düğümle bağlanmış üç bölümden oluşur. Ortadaki bölüm en geniş olanıdır. İki ucunda kartuşa bağlı olarak yerleşen birer palmet iki yana açılır. Aynı palmet motifi altta ve üstteki kartuşlann ortasına gelecek şekilde yerleştirilmiştir. Burada sultanın adı yazılıdır. Alt kısma küfi bir kitabe yerleştirilmiştir. Kitabenin altında ve üstünde ise iki tane figürlü bölüm yer almaktadır. Yazının arkasında helezonik bir biçimde kıvrımlar yapan sarmal rumiler ve bitkisel kıvrımlar göze çarpmaktadır. Üstteki kısımda karşılıklı yerleştirilmiş başlan arkaya doğru dönük vaziyette iki kuş görülür. Bunlann türleri tam olarak belli olmamakla birlikte tavus kuşunu andırmaktadırlar. Kuşlann ortasında bir palmetin merkezini oluşturduğu kıvrım dallar iki yana doğru dağılır.

Alttaki bordür içinde ise dağ keçisi başlı, aslan gövdeli ve kartal kanatlı iki mitolojik yaratık karşılıklı olarak yer alır. Bu figür Sasani Sanatı'nda kullanılan bir figürdür. Başları geriye doğru çevrik vaziyetteki bu motifin de ortasında bir palmet yukarı doğru dallannı uzatır. Figürün gerisinde kalan bölümlerde kıvrım dalları yerleştirilmiştir. Tepsinin kenarlannda küfi kitabe kuşağı yerleştirilmiştir.

Bu muhteşem gümüş tepsi, hem ustasının adını, hem de hediye edildiği kişinin adının yazılı olması bakımından önemlidir. Ayrıca bu tepsinin yapılmasının bir kadın tarafından emredilmesi de ilginçtir. Ancak bu kadının kimliği konusunda belirsizlik vardır. Sultanın kız kardeşi Arslan Hatun ya da sultanın eşi Kalife Kayım bu tepsiyi emretmiş olmalıdır. Sultan Alparslan'ın 1067 yılında Kirman Istahr şehrinde isyan eden kardeşi Kara Arslan'a karşı elde ettiği başarılar üzerine bu tepisinin yapıldığı ileri sürülmektedir (Pope, 1933, 229).

Silver Tray

Iran, 11th century. Silver; hammered and chased. An important inscription furnishes the name of its owner and the date, and indicates that it was a gift to the Sultan Alparslan. The inscription reads as follows:

"A present to his Most Exalted Majesty, the Sultan Alp Arslan, May Allah make his reign long: ordered to be made by the august queen, the cynosure of all married women in the state, and executed by Hasan of Kashan in the year 459 (1066-7)."

The tray is decorated in the center by a round medallion separated into three parts by two bands with central knots. Palmettes frame the medallion at the top, bottom and sides. The middle section is the largest, and contains an inscription in kufic naming the Sultan. The background area of the inscription band is filled with floral motifs and spiral arabesques. The upper section shows two confronting birds, perhaps peacocks, with their heads arched back. Palmettes surround the birds. In the lower section, two confronting mythological horned beasts are depicted, their heads turned to the rear. The beasts have the head of an ibex, the body of a lion and the wings of an eagle. This is a commonly-seen figure in Sassanian art. Palmettes and stylized vegetal motifs surround the figures. A Kufic inscription band circles the inner edge of the tray.

This stunning silver tray is important as it provides the name of its owner and donor. In addition, this tray is interesting as it was commissioned by a woman, probably Arslan Hatun, the sister of the Sultan, or perhaps by the Sultan's wife Kalif Kayım, in honor of Sultan Alparslan's achievements against his brother Kara Arslan, who rebelled in the city of Kirman Istahr in 1067 (Pope, 1933, 229).

Mezar Taşı
İran 12. y.y. Bir yapıdan sökülmüştür. Yapının mihrabiye nişi dıştan üç farklı boyuttaki küfi yazı kuşağı ile çevrelenmiştir. Bu kuşaklardan en dışta olanı en kalınıdır. Dıştan ikisi mihrabiyeyi dikdörtgen bir biçimde çevrelerken içeride bulunan son kuşağın altı açık tutulmuştur. Nişin, üstünde dikdörtgen bir panel yer alır. Buraya da küfi bir kitabe yerleştirilmiştir. Kitabelerde Kur'an-ı Kerim'den ayetlere yer verilmiştir. Ortadaki mihrap nişinin köşelerinde birer rozet bulunur. Mihrap nişi kemerinde bir küfi yazı kuşağı ile şekillendirilmiştir.

Marble Mihrab (Prayer Niche)
Iran, 12th century, removed from its original location. The rectangular prayer niche is surrounded by three kufic inscription bands of different sizes, the outermost being the widest. In the midddle of the inscription bands is a prayer niche in the form of a rectangular panel. The inscriptions include verses from the Qur'an. A rosette is placed at the upper corners of the mihrab frame.

Bronz Kutu
İran 12.y.y. dikdörtgen şeklinde, yüzeylerinde figürlerin bulunduğu bir kutudur. Kutunun yüzeyleri küçük kuşaklardan oluşan kenetlerle bir birine bağlanmıştır Üstte kilitli bir kapak bulunur. Kutunun ayakları küremsidir. Uzun yüzey üzerinde yan yana üç figür yer alır. Figürlerin elleri önlerinde bağlı vaziyettedir. Üzerlerine sarı altın yaldızlı kaplama yapıldığı izlerden anlaşılmaktadır. Figürler cepheden tasvir edilmiştir. Elbiseleri çizgiseldir. Ay yüzlü badem gözlü biçiminde resmedilmişlerdir.

Bronze Box
Iran, 12th century. This rectangular box displays figures on its surface. The sides of the box are linked together with small clamps. The box has a locking lid and stands on four spheroid feet. Three figures, their hands clasped together front of them, are placed side by side on the long side of the box. Traces of the original yellow gold gilding can be seen. The figures wear plain tunics, and display the characteristic Turkic “moon faces”.

Sırlı Seramik Tabak
İran, 12.y.y. Sgrafito tekniğinde, kahverengi, yeşil renklerinin kullanıldığı bir tabaktır. Ortasında bir horoz bulunur. Horozun arkasındaki alan, kıvrım dallardan oluşmuştur. Uçları rumilerle son bulan kıvrım dallar, kenarda bir dalga motifi şeklinde bir bordür ile sınırlandırılmıştır.

Glazed Ceramic Bowl
Iran, 12th century; made with the sgraffito technique, with brown and green glaze. A rooster is located in the center of the bowl, surrounded by stylized vegetal motifs and arabesques. The bowl is framed by an inner border with a pattern of waves and a rim with chevron detailing.

Stuko Kabartma
İran, 12. y.y. Stuko tekniğinde hayvan mücadele sahneli kabartma, 1934 yılında Rey'de (Çeşme Ali Tepe) gerçekleştirilen kazılarda bulunmuştur. Kompozisyonda bir yaban kazı ya da ördeğine saldıran bir kartal motifi işlenmiştir. Kartal, pençeleriyle yakaladığı ördeği boynundan ısırır vaziyette gösterilmiştir. Bu türdeki hayvan mücadele sahnelerinin örnekleri Hun dönemine kadar gitmektedir.

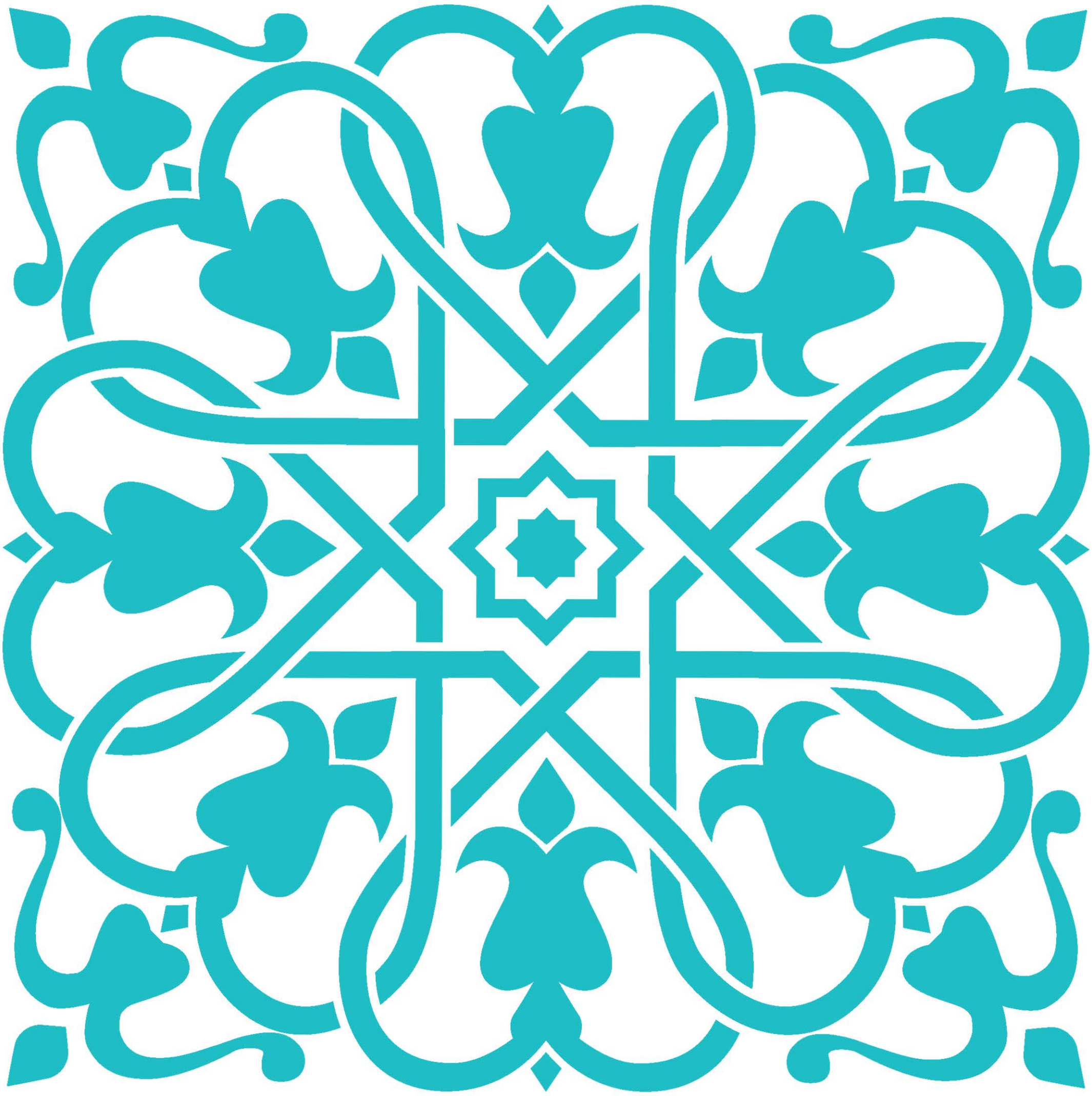
Stucco Relief Panel
Iran, 12th century; stucco. This panel, showing an animal combat scene in relief, was found in 1934 during the excavations at Rayy (Cesme Ali Tepe). An eagle is shown attacking a wild goose or duck. The eagle is biting the neck of the duck held in its talons. Examples of this type of animal combat scene date to the period of the Huns.

Kumaş Parçası
İran 11- 12.y.y. Kuzey İran ya da Rey yakınlarında bulunduğu müze kayıtlarında belirtilmektedir. Atkılı fitilli ipek kumaş parçasıdır. Üzerinde dairesel motifler bulunur. Bu motiflerin etrafında yazılar yer almaktadır. Dairesel motiflerin içlerinde tepede karşılıklı iki kuş figürü görülür. Altında da benzer bir biçimde karşılıklı iki figür daha yer alır.

Textile Fragment
Iran, 11th-12th century, northern Iran or Rayy. This piece of silk fabric has a weft twill, with a ground decoration comprised of circular medallions surrounded by inscriptions. Two confronting birds are enclosed in the medallions and two other animal figures are placed below them.

BROOKLYN MÜZESİ
Amerika Birleşik Devletleri

Brooklyn Museum
United States of America

Sırlı Seramik Tabak
İran, 12.y.y. Sgrafito tekniğinde kahverengi, siyah renklerinin kullanıldığı bir tabaktır. Ortasında bir zincirle bağlı bir kaplan resmi bulunur. Kaplanın gövdesindeki benekler noktalarla gösterilmeye çalışılmıştır.

Glazed Ceramic Bowl
Iran, 12th century. Sgraffito technique. This bowl is colored brown and black and depicts in its center a leopard tied with a chain. The leopard's coat is rendered with spots.

Sürahi Parçası
12.y.y. Irak ya da Suriye. Bu parça bir sürahi ya da başka bir su kabının kabartmalı üst bölümüdür. Sırsız seramik parçanın yüzeyi kaplanarak stablı bir hava oluşturulmuştur. İslam öncesi dönemden beri bilinen bu serin tutma tekniği ortadoğuda "habb" olarak adlandırılır. Erken dönem örnekleri gibi bu parçanın da çok süslü yapıldığı fark edilmektedir. Üzerinde ajurlu bir teknikte yapılan süslemede en dikkat çeken bölüm ortada bir halı üzerinde oturur vaziyette resmedilen sultan tasviridir. Sultan bir elinde içecek şekilde bir kadeh, diğer elinde ise mendil tutmaktadır. Sultanın iki yanında silahlı, zırhlı muhafızlar yer almaktadır. Bunların arkasında ise kanatlı, kadın yüzlü mitolojik bir canlı (harpi) tasvir edilmiştir. Figürlerin çevresi ajurlu olarak rumi motiflerle süslenmiştir.

Jug Fragment
Iraq or Syria, 12th century. This piece is the upper section of a water jug or a similar container. It is made of unglazed ceramic decorated in relief, and is sturdy in appearance. This jug is an example of the perforated method known as "habb", which was used in the Middle East since the pre-Islamic period to keep water cool. As in earlier examples, this piece is richly decorated. The most notable element of the openwork decoration is the central depiction of a sultan sitting on a carpet. The sultan holds a handkerchief in one hand and a drinking cup in the other. On either side of the sultan stand uniformed armed guards. Next to the guards are several figures of the female-faced, winged mythological creature known as the harpy. The spaces around the figures are decorated with openwork rumi patterns.

İki Süvarinin Karşılaşmasının Tasvir Edildiği Kâse
İran, 12. y.y. sıraltı tekniğinde, mavi, yeşil ve kahverengi kullanılarak yapılmıştır. Üzeri ince bir tabaka ile sırlanmıştır. Kâsenin ortasında aralarında bir ağacın bulunduğu iki süvarinin karşılıklı olarak yerleştirildiği kompozisyonda süvarilerin ortada bulunan hayvana doğru ellerindeki kılıçlarla hamle yaptıkları görülmektedir. Figürlerden birinin elinde tuttuğu baston şeklindeki sopa da dikkat çekmektedir. Figürlerden birisi geometrik örgülü bir kıyafet giymişken diğerinin üzerinde lotus desenli bir kıyafet göze çarpar. Kâsenin en dışında bir kitabe kuşağı yer almaktadır.

Bowl Depicting Two Horsemen
Iran, 12th century. This bowl is decorated with the mina'i technique in blue, green and brown colors. A thin layer of glaze covers the surface. The bowl depicts two confronting horsemen with a tree between them and who are attacking an animal with swords. The figure dressed in a tunic with a lotus-blossom pattern holds a club-shaped weapon, while the other figure is dressed in a tunic with geometric patterns. There is an inscription band on the outer surface of the bowl.

Heft Renk Seramik Kâse
İran 12. y.y. Kâse, ilk önce beyaz sırlı opak bir zemin üzerinde türkuaz, mavi, pembe tonları kullanılarak pişirilmiştir. Sonrasında ise parlatıcı pigmentler olan siyah ve kırmızı ilave edilerek sırlanmış ve tekrar pişirilmiştir. Kâse üzerinde, solda tahtta oturur vaziyette sultan ve etrafında çocukları resmedildiği ilginç bir sahne yer almaktadır. Orta yerde bulunan ağacın sağında üç çocuk, arkalarında çocuklardan birisinin omzundan tutan ve anneleri olduğu tahmin edilen bir kadın görülmektedir. Yukarıda kalan boşluklar ise kuşlar ile doldurulmuştur. Sultanın tahtının iki yanında saray görevlileri seçilmektedir. Kâsenin dış yüzünde küfi bir yazı kuşağı ve kıvrım dallardan oluşan bütünlük dikkat çekmektedir.

Ceramic Bowl in the Haft-rangi (seven-color) Technique
Iran, 12th century. The bowl was first covered with a white opaque glaze and then overpainted with turquoise, blue and pink pigment. After an initial firing, black and red glazed pigments were added and the bowl was fired again. The bowl is decorated with an interesting scene depicting a sultan sitting on the throne to the left and three children to the right. The children sit to the right of a central tree, and behind them are two women. One of them, presumably their mother, touches one of the children on the shoulder. The space above is filled with birds. Palace officials stand on both sides of the sultan's throne. The outer surface of the bowl is covered with a remarkable decoration of kufic inscriptions and stylized vegetal motifs.

Sırlı Kâse
İran 12.y.y. Heft renk teknikte yapılmıştır. Kâsenin üzerindeki kompozisyon Şehname'den alınmıştır. Behram Gur ve Azade'nin av sahnesi tasvir edilmektedir. Deve üzerindeki Behram, arkasında elinde müzik aleti bulunan ise Azade'dir. Selçuklu döneminde en çok tercih edilen sahnelerden birisidir.

Glazed Bowl
Iran, 12th century, decorated with the haft-rangi seven-color technique. The bowl depicts a scene from the Shahnama, and portrays the story of Bahram Gur and Azade in its entirety: Bahram Gur on his camel carries Azade with her musical instrument on her back, he shoots the gazelle with an arrow, and finally, he tramples Azade under the camel's feet. This is an oft-depicted story in Seljuk art.

Sırlı Seramik
12.y.y. İran. İç içe geçmiş üç halkanın şekillendirdiği seramik kâsenin ortasına doğru kavis yapan yüzeyindeki kalın şeride kitabe kuşağı yerleştirilmiştir. Kitabe kuşağının çevresine bitkisel motifler işlenmiş; kâse türkuaz renkte sırlanmıştır.

Glazed Ceramic
Iran, 12th century. The center of the bowl is delineated by three nesting circles, and includes a wide inscription band surrounded by floral motifs. The bowl is covered by a turquoise glaze.

İbrik
12.- 13.y.y. İran. Sırlı İbrik. Lüster tekniğinde yapılmıştır. Gövde üzerinde sekiz kollu yıldızlar arasında bağdaş kurup oturur vaziyetteki figürler asıl unsurdur. Figürlerin etrafındaki boşluklar ise bitkisel motiflerle doldurulmuştur.

Ewer
Iran, 12th-13th century, glazed in the luster technique. A series of figures sitting cross-legged in eight-pointed star medallions cover the body of the ewer. The spaces around the figures are filled with floral motifs.

Sırlı Kâse
12 y.y. İran. Sıraltı tekniğinde firitli hamurdan yapılmış seramik bir kâsedir. Heft renk tekniğinde, mavi yeşil, kahve ve kırmızı renkler kullanılmıştır. Kâsenin ortasında, oturan figürün etrafı kanatlı aslanlar ve sfenkslerle çevrilidir. Kâsenin ağız kenarına yakın bölümünde yer alan motifler kitabe kuşağını oluşturmaktadır. Kâsenin dış yüzeyinde ise başka bir kitabe kuşağı daha bulunmaktadır.

Glazed Bowl
Iran, 12th century. Stonepaste; underglazed painted using the haft-rangi technique with blue, green, brown and red colors. The center of the bowl is decorated with a central seated figure surrounded by winged lions and sphinxes. An inscription band circles the edge. There is another inscription band on the outer surface of the bowl.

Lüster Tekniğinde Oturur Şekilde Figür
12.-13. y.y. İran. Lüster tekniğinde yapılmıştır. Lüster üzerinde kobalt mavisi aralıklı olarak izlenmektedir. 14X10 cm. boyutlarında küçük bir figürdür. Figür bağdaş kurup oturur vaziyette tasvir edilmiştir. Bir elinde çiçek benzeri bir nesne tutarken diğer eli dizi üzerindedir. Ablak yüzlü, badem gözlü çehreye sahiptir. Yanaklarından omzuna kadar sarkan buklelerdeki ince işçilik fark edilmektedir. Elbisesi karışık bitkisel desenlidir.

Seated Figure in Luster Technique
Iran, 12th-13th century. Luster painted on an opaque glaze with cobalt blue over glaze. This object depicts a small figure (14 X 10 cm) with the characteristic Turkic "moon face". The figure sits cross-legged and holds a flower-like object in the left hand, while the right hand is placed over the knee. The detail of the hair tresses curling over the shoulders is skillfully rendered. The figure wears a dress of a mixed floral pattern.

Seramik İbrik
12 y.y. İran. Gövdesi dilimli olarak imal edilmiş, yeşil renkli bir sırlı seramik örneğidir. Ağız kısmı kulpun tersi istikamette bir damlalıkla sonlandırılmıştır.

Ceramic Ewer
Iran, 12th century. This ewer is an example of green-glazed pottery. The body has fluted segments and the mouth has a spout opposite the handle.

Seramik İbrik
12 y.y. İran. Gövdesi küremsi olarak yapılmış, türkuaz renk sırlı seramik. Gövde üzerindeki çizgisel desenler için siyah renkte tercih edilmiştir. Boyun kısmının ağıza doğru genişletildiği görülmektedir.

Ceramic Ewer
Iran, 12th century, turquoise-glazed ceramic with a spherical body, tapering towards the base. Black is used to draw linear patterns on the body. The neck flares outwards towards the mouth.

Sırlı Ev Modeli

12.y.y. İran. Firuze renkte sırlı dikdörtgen formlu bir ev modelidir. Figürler, bir evin içinde karşılıklı olarak oturuyor biçimde canlandırılmışlardır. Dikdörtgenin uzun yüzünde dört kısa yüzünde ise iki figür karşılıklı olarak oturmaktadır. Figürlerin yüzleri belirsizidir. Benzer şekilde yapılmış bir ev modeli de Boston Müzesi'nde de sergilenmektedir.

Glazed Model of a House

Iran, 12th century. This figure shows a rectangular model of a house, covered in turquoise glaze. Figures with indistinct faces sit across from each other, four on the long sides and two on the short sides. A similar house model is held by the Boston Museum of Fine Arts.

Sırlı Kâse
12-13. y.y. İran. Sıraltı teknikte kabartmalı olarak yapılmıştır. Kâsenin ortasında uzun kulaklı dağ keçisi suratlı mitolojik bir canlı yer alır. Bu figürün çeperinde bitkisel motifler doldurma motifi olarak kullanılmıştır. Kâse tabanının etrafı bir çizgi kuşakla çevrelenmiştir. Yanal yüzeylere üç kuş figürü ustaca yerleştirilmiştir. Bunlar arasına da bitkisel motifler işlenmiştir.

Glazed Bowl
Iran, 12th-13th century, underglaze technique, with relief decor. A mythical creature with the face of a goat with long ears is displayed in the center. The space around the figure is filled with floral motifs. Three bird figures are depicted, with great skill, among the floral motifs on the sides of the bowl. The outer surface of the bowl is decorated by a running line of calligraphy.

Sırlı Kâse
12-13. y.y. İran. Sıraltı teknikte kabartmalı olarak yapılmıştır. Kobalt mavisi sır olarak kullanılmıştır. Kâsenin gövdesi sekizgen formludur. Kâsenin içinden ziyade dış yüzü süslenmiştir. Sekizgenin her bir yüzünün ortası küfi bir yazı kuşağı ile doldurulmuştur.

Glazed Bowl
Iran, 12th-13th century, cobalt blue underglaze technique with relief decor. The body of this bowl is octagonal, and its outer surface is decorated, rather than the interior. Each face of the octagon is covered with inscriptions in kufic script.

Bakır Buhurdan
12-13. y.y. İran. Tavus kuşu formunda imal edilmiştir. Dökme, dövme ve oyma tekniği kullanılarak işlenmiştir. Tavus kuşunun kuyruğu tutamak olarak tasarlanmıştır. Kuşun ibik kısmı lotus çiçeği şeklindedir. Gövde üzerindeki deliklere bitkisel bir kompozisyon görüntüsü verilmeye çalışılmıştır.

Copper Incense Burner
Iran, 12th-13th century. This burner is in the shape of a peacock and is made by casting, forging and engraving. The handle is designed to imitate the long tail of this bird. The peacock's crest and the pierced holes on the body are in the shape of lotus blossoms.

METROPOLİTAN SANAT MÜZESİ

New York - Amerika Birleşik Devletleri

The Metropolitan Museum of Art

New York - United States of America

Stuko Sultan Figürü
12 y.y. İran ya da Afganistan. Çok renkli stuko tekniğinde ve oyma yöntemiyle yapılmıştır. Yapımın son aşamasında yüzeyi boyanmış ve sırlanmıştır. Figür muhtemelen bir saray ortamında etrafında başka figürlerle birlikte yer alıyordu. Bir sultan eşine ait olduğu tahmin edilen bu figür, başında mücevherli bir tacı, elinde mendili diğer elinde ise kın şeklinde bir nesne tutar vaziyette yansıtılmıştır. Ay yüzlü badem gözlü geleneksel bir karakteri temsil etmektedir. Figür ileriye doğru bakmaktadır. Üzerindeki elbisesi son derece zengin süslemeli ve işlemeli olarak yapılmıştır. İki kolunda tiraz şeklinde küfi yazılı bir kuşak bulunmaktadır. Dıştan bir cüppe giyen figürün altındaki ikinci elbisesi firuze renkte gösterilmiştir. Çok zengin giysileri ve takıları onun sultan ailesinden birisi olduğuna işarettir.

Royal Figure in Stucco
Iran or Afghanistan, 12th century. Polychrome-painted modeled stucco. At the final stage of production, the surface was painted and glazed. The figure, considered by some to be the Sultan's wife, wears a jeweled crown and holds an object resembling a scabbard in one hand and a handkerchief in the other. The figure faces directly forward and displays the characteristic Turkic "moon face". The tunic is richly-embellished, with tiraz (appeal bands) in kufic script on both arms. The dress under the tunic is turquoise in color. The elaborate clothes and jewelry indicate that this must be a member of the royal family.

Bronz Buhurdan

H. 577, M. 1181-82, İran. Bronz'dan dökme, dövme, kazıma, kabartma ve oyma tekniği kullanılarak üretilmiştir. Zoomorfik kökenli buhurdanlar özellikle Selçuklar zamanında İran ve çevre coğrafyada oldukça moda olmuştur. Aslan formlu buhurdanın üzerinde kitabe kuşakları ve kıvrım dallardan oluşan süslemeler görülmektedir. Gövdesinde, boyun kısmında bir yer alan kitabe Arapçadır. Burada sahibinin ve ustasının adlarıyla yapım tarihi yazılıdır. Kitabeye göre "Seyf el-dünya ve'l-Din Muhammed el-Maverdi (Gülsuyu satıcısı)" tarafından yaptırılması emredilmiştir. Sol omuzda yer alan diğer kitabede ise "Cafer bin Muhammed bin Ali yaptı H. 577 (M.1181)" yazılıdır. Aslan'ın gövdesi üzerindeki kabarık rozetlerin üstlerinde ise "barış, refah, mutluluk" ifadeleri yer almaktadır. Aslanın başı gövdesinden ayrılacak şekilde tasarlanmıştır. Böylece gövde içine kömür ya da tılsımlı koku koyma imkânı sağlanmıştır.

Bronze Incense Burner

Iran, dated 1181-82. Bronze, cast, hammered, engraved, chased and pierced. Zoomorphic incense burners were popular in Iran and neighboring countries during the Seljuk era. The body of this lion-shaped incense burner is covered with Arabic calligraphy and stylized vegetal motifs. There is a wide inscription band on the neck which provides the name of the owner. Other inscriptions provide the name of the artist and the date of manufacture. According to the inscription, it was ordered by "The sword of the World and religion Muhammad al-Mawardi (the rosewater dealer)". The other inscription on the left shoulder says "made by Jafar bin Muhammad bin Ali (1181) ". The relief rosettes on the lion's body include votive wishes for "peace, prosperity, happiness." The lion's head is designed to be removable so that incense or fragrant herbs could be placed inside the body.

Sutuko Kadın Figürü
12 y.y. İran ya da Afganistan. Çok renkli stuko tekniğinde ve oyma yöntemi kullanılarak yapılmıştır. Yüzeyi boyalı ve sırlıdır. Figür, muhtemelen bir saray sahnesinde etrafında başka figürlerle birlikte yer alıyordu. Başında tacı, üzerinde cübbesi/kaftanı, ablak yüzü, badem gözleri ile geleneksel Türk karakterini temsil etmektedir. Benzer şekilde sırlı ve boyalı figürler Ortaasya'da farklı bölgelerde bulunmuştur. Sol kolunun üstündeki tirazda "abid"; sağ kolundaki tirazda ise "mü'minin" ifadeleri yer almaktadır. Bir elin mendil tutar diğer elin de beldeki kılıca dayanır biçimde yansıtılması ilginç bir kompozisyon oluşturmuştur. Kaftanın altındaki elbisenin kobalt mavisi renginde olması dikkat çekmektedir.

Female Figure in Stucco
Iran or Afghanistan, 12th century. Polychrome stucco, modeled, carved, with the surface painted and gilded. The figure was probably displayed as part of a palace scene, with additional surrounding figures. The figure wears a crown, a highly-decorated caftan and displays the characteristic Turkic "moon face". Similar painted sculptures were found in different regions in Central Asia. The tiraz (appeal band) on the upper left arm includes the word "worshipper" and the one on the right arm the word "believer". Holding a dagger in one hand and a handkerchief in the other, this figure makes an interesting composition. The elaborate, cobalt-blue caftan draws the viewer's immediate attention.

METROPOLİTAN SANAT MÜZESİ, NEW YORK / The Metropolitan Museum of Art, NewYork

Lüster Harpi Figürü
12-13 y.y. İran. Firit hamurludur. Lüster tekniğinde boyanmıştır. Harpi, başındaki tacı ve yüz hatlarıyla daha çok bir kadını hatırlatmaktadır. Kuşun gövdesi üzerinde dairesel madalyonlar içine başları 2/3 oranında yandan resmedilen oturur vaziyetteki insan figürleri yerleştirilmiştir. Kanatların üzerinde yer alan figürlerin ayakta durdukları izlenimi verilmeye çalışılmıştır.

Lusterware Figure of a Harpy
Iran, 12th-13th century. Molded stonepaste frit; luster-painted on an opaque white glaze. The harpy has female facial traits and wears a crown. The body of the harpy is covered with medallions enclosing seated figures depicted in three-quarter view. The wings of the harpy are half-raised, making the figures on them appear to be standing.

Firuze Sırlı İnsan Biçimli Şişe
12-13 y.y. İran. Firit hamurundan yapılmıştır. Kabartma, boyama teknikleri kullanılmıştır. Hamura biçim verildikten sonra üzerindeki elbise ve yüzündeki hatlar siyah boya ile belirginleştirilmiştir. Figürün tamamı firuze bir sır ile kaplanmıştır.

Turquoise-Glazed Bottle in the Form of a Woman
Iran, 12th-13th century. Molded stonepaste. Once the clay was molded, the dress and facial lines were drawn in black paint, and then the entire figure was covered with a turquoise glaze.

Firuze Sırlı Tahtırevanlı Törensel Deve Figürü
12-13 y.y. İran ya da Afganistan. Pişmiş topraktan yapılmış ve firuze renkte sırlanmıştır. Devenin hörgücü üzerinde görülen düzeneğe taht-ı revan denmektedir. Hörgücünün kenarlarındaki insan figürlerin ellerindeki müzik aletini üflemeleri dikkat çekici bir detaydır.

Turquoise-Glazed Figure of a Camel with a Palanquin
Iran or Afghanistan, 12th-13th century; molded earthenware covered with a turquoise glaze. The carrier seen on the camel's hump is known as a palanquin. An interesting detail is that the human figures on both sides of the hump are playing musical instruments.

Firuze Sırlı Deve Figürü
12-13.y.y. İran. Pişmiş topraktan yapılmış ve firuze renkte sırlanmıştır. Devenin üzerindeki hörgücü ve semeri kabartma olarak gösterilmiştir. Kıvrım dallardan oluşan kompozisyon çizgisel motifler ve rumilerle sağlanmıştır.

Turquoise-Glazed Figure of a Camel
Iran, 12th-13th century, earthenware covered with a turquoise glaze. The hump and the saddle on the camel's body are depicted in relief. The body is decorated with a composition consisting of stylized vegetal motifs and arabesques.

Metal Tavus Kuşu
12-13 y.y. İran. Metalden yapılmıştır. Tavus kuşu kanatlarını yukarı doğru toplamaktadır. Kanatlarının ucunda kazıma tekniği ile yapılan başka bir tavus kuşu daha görülmektedir. Bu motif İran'da oldukça sevilen bir motiftir.

Metal Peacock
Iran, 12th-13th century. The peacock lifts its wings, at the end of which can be seen another engraved peacock. This motif was popular in Iran.

Terrakota Figür
12 y.y. İran. Pişmiş topraktan yapılmıştır. Figür bağdaş kurmuş, elleri bağlı oturur şekilde gösterilmiştir. Figürün başındaki bir taçtır. Tacın altında saçlan iki yanda bukleler halinde sarkmaktadır.

Terracotta Figure
Iran, 12th century, earthenware. The figure, wearing a crown, sits cross-legged with his arms folded across his chest. Curls hang down from the crown on both sides of the face.

Firuze Sırlı Süvari
12-13 y.y. İran ya da Afganistan. Pişmiş topraktan yapılmış ve firuze renkte sırlanmıştır. At üzerinde elinde silah tutan diğer eliyle de atını zapt eden süvarinin sırtındaki kalkanı görülmektedir. At ve insan figürleri kobalt mavisi konturlu bir desenle boyanmıştır. Figürün tamamı firuze renkte sırlı olarak yapılmıştır.

Turquoise-Glazed Horseman
Iran or Afghanistan, 12th-13th century. Glazed earthenware. The horseman holds a weapon in one hand and reins in his horse with the other. He wears a shield on his back. The contours of the horse and the rider are painted in cobalt blue. The entire figure is glazed in turquoise.

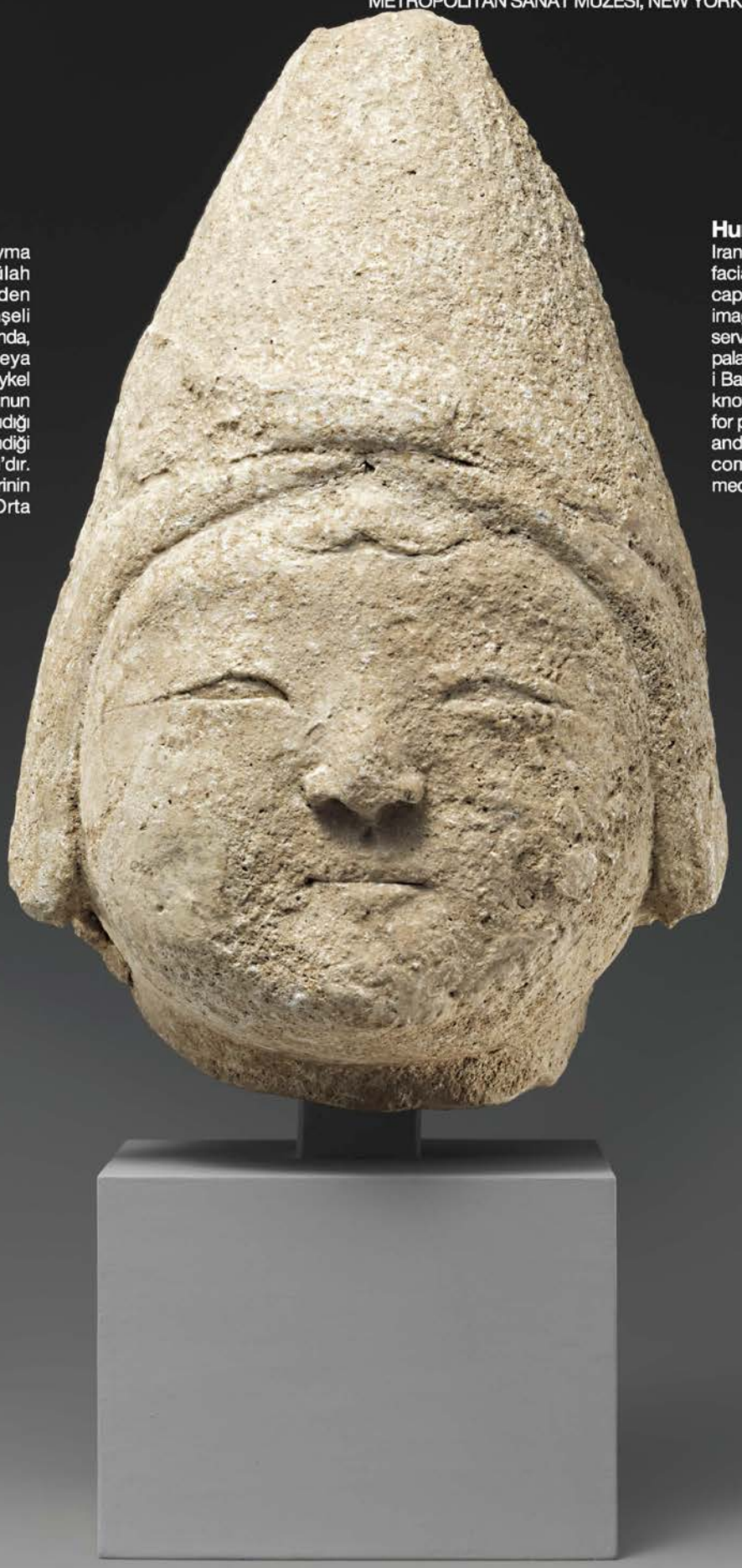

Pişmiş Toprak Sırsız Seramik
12-13 y.y. İran. Bir seramik kalıbı içinde yapılmıştır. Seramik üzerinde kabartma olarak yapılmış figürlü süslemeler görülmektedir.

Unglazed Terracotta Vessel
Iran, 12th-13th century. This vessel was made in a ceramic mold, with figural decorations in relief.

METROPOLİTAN SANAT MÜZESİ, NEW YORK / The Metropolitan Museum of Art, New York

Stuko İnsan Başı
12.y.y. İran. Stuko tekniğinde, oyma kabartma olarak yapılmıştır. Külah şeklindeki başlığı ve yüz şeklinden hareketle bunun Orta Asya menşeli olduğu ileri sürülmüştür. Saray yapılarında, saray görevlilerinin, muhafız veya hizmetçilerin de bu türdeki resim, heykel ve kabartmalarına rastlanmaktadır. Bunun koruma amaçlı sembolik bir değer taşıdığı bilinmektedir. Bu geleneğin en iyi izlendiği yerlerden birisi Leşker-i Bazar Sarayı'dır. Saray görevlilerinin resim ve heykellerinin yapılması Ortaçağ öncesinde Orta Asya'da yaygındır.

Human Head in Stucco
Iran, 12th century, carved stucco. The facial traits and the style of the conical cap relate this piece to Central Asian imagery. Statues of officials, guards and servants of this type have been found in palace structures, notably at the Lashkar-i Bazar Palace in Afghanistan. They are known to have served a symbolic value for protection. The production of statues and paintings of palace servants was common in Central Asia in the pre-medieval era.

Kuş Formlu Kandil
12-13 y.y. İran Horasan. Bronz'dan döküm, dövme, oyma, kazıma olarak yapılmıştır. Üzerine gümüş ve bakır bölümler yerleştirilmiştir. Kandilin gövdesiyle boyun kısmı ayrı ayrı yapılmış sonrasında birleştirilmiştir. Ortasında yağın konulması için geniş bir açıklık bırakılmıştır. Bu açıklığın kenarında kandilin kapaklı olduğunu gösteren küçük bir menteşe izi tespit edilmiştir. Arka tarafta ise üç tane kandil ucu yer almaktadır. Kandilin gövdesi üzerinde kitabe panelleri ve aralıklı olarak yerleştirilmiş geometrik örgüler göze çarpmaktadır. Kitabelerde "sahibine şan, uzun ömür güç ve şeref" temennisi ifade edilmektedir.

Lamp in the Form of a Bird
Khorasan, Iran, 12th-13th century. Cast bronze with silver and copper inlay, hammered, engraved and chased. The neck of the lamp was made separately and then joined to the body of the lamp. In the center of the lamp is a deep well for holding oil, next to which can be seen the traces of a small hinge. To the rear of the body there are three spouts. The body of the lamp is decorated with panels containing calligraphy and rosettes with geometric patterns. The inscription reads: "Power, good fortune, well-being, and glory to its owner."

Buhurdan
12 y.y. İran. Bronz'dan döküm, dövme, oyma, kazıma olarak yapılmıştır. Kuş şeklinde üçayaklı olarak imal edilmiştir. Buhurdanın gövdesinin ön kısmına kömür ve tütsü koymak için kare biçiminde bir açıklık bırakılmıştır. Yanlarda geometrik örgüler yer almaktadır. "Mükemmellik ve mutluluk" kelimelerinin yazılı olduğu kitabedeki usta adı okunamamıştır.

Incense Burner
Iran, 12th century. Cast brass, hammered, engraved and chased. This vessel is made in the form of a bird on a three-legged base. The body contains a square opening to allow inserting coals or incense. The sides are decorated with pierced roundels of interlaced geometric patterns. The Arabic inscription in kufic script found in the roundels consists of the words "perfection and happiness", but the name of the artist cannot be deciphered.

Taş Heykel Başı
12 y.y. İran. Kalker taşı üzerine oyma ve kazıma teknikleri kullanılarak yapılmıştır. Selçuklu döneminden günümüze gelmiş, taş üzerine yapılmış nadir örneklerden birisidir. Daha çok stuko tarzındaki heykellerin tercih edildiği dönemden kalan bu parça taş işçiliği tekniğindedir. Figür ileriye doğru bakmakta ve yüzünde anlam verilemeyen bir gülümseme izlenmektedir. Başında bir taç giymiştir. Ustası, figürün tasvirini realistik bir biçimde yansıtmaya çalışmıştır. Saç bukleleri ve yüzündeki hatlar son derece belirgin olarak gösterilmiştir.

Stone Sculpture of a Head
12th century, Iran. Limestone, carved and tooled. This is an exceptional piece of Seljuk stucco-style stonework, and is a rare example of such stonework from the Seljuk era. The figure wears a crown and looks directly forward with an enigmatic smile on his face. The artist skillfully achieved a realistic depiction, complete with finely-detailed hair curls and facial traits.

Aslan Buhurdan
12 y.y. İran Hamedan. Bronz'dan döküm, dövme, oyma, kazıma olarak imal edilmiştir. Aslan forumludur. Ayaklardan birisi kırıktır. Aslan gövdesinin delikli olarak tasarlandığı görülmektedir. Göğüs kısmında kare bir kapak yeri bırakılmıştır.

Lion-shaped Incense Burner
Hamedan, Iran, 12th century. Cast bronze, hammered, engraved and chased. This lion-shaped incense burner is missing one of its legs. It was designed with pierced holes and a square opening in the chest.

Kuş Biçimli Buhurdan
12 y.y. İran. Bronz'dan döküm, dövme, oyma, kazıma olarak yapılmıştır. Kuş formunda üçayaklıdır. Gövdenin ön kısmındaki kare açıklık kömür ve tütsü koyma yeridir. Yanlarda geometrik örgülere yer verilmiştir.

Bird-shaped Incense Burner
Iran, 12th century. Bronze, cast, engraved and pierced. The burner, shaped like a bird, sits on a tripod of legs. There is a square hole in the chest for inserting coal or incense, and geometric patterns decorate the sides.

Model Ev
12.y.y. İran. Dikdörtgen formda tek renk sırlı olarak yapılmıştır. Bir evin içinde biri tahtta diğer ikisi yerde bağdaş kurup oturan figürler ana unsuru oluşturmaktadır. Evin yanları açıklık bırakılmıştır. Saraydan bir mekânın tasvir edildiği tahmin edilmektedir.

Model of a House
Iran, 12th century. This rectangular object is monochrome glazed. The model depicts a single room, with a figure who appears to sit on a throne and others who sit cross-legged on the floor against the walls of the room. The outersides of the house have an open-work design. It is believed that this model depicts a palace room.

Tavus Kuşu Biçimli Buhurdan
12 y.y. İran. Bronz'dan döküm, dövme, oyma, kazıma olarak yapılmıştır. Tavus kuşu formu şeklinde iki ayaklıdır. Gövdenin arka kısmında kare bir açıklık görülür. Buradan içeri kömür ve tütsü konulur. Göğüs ajurlu bir madalyona sahiptir

Peacock-shaped Incense Burner
Iran, 12th century. Bronze, cast, engraved and pierced. The burner is in the form of a peacock with two legs. Coal or incense was placed in the square compartment on the back of the bird. The chest has an openwork medallion.

Bronz İbrik
1180-1210 İran, Horasan. Bronz'dan döküm, dövme, kabartma, kazıma teknikleri kullanılarak yapılmıştır. Selçuklu döneminde Horasan'da metal işçiliği oldukça gelişmiştir. Bu gelişmişliğin en güzel örneklerinden biri resimdeki parçadır. Dairevi gövde dilimli olarak yükselir. Köpek ya da kurt tasvirleri kaide üzerimde sıralı olarak yerleştirilmiştir. Gövdedeki her bir dilimin altına gövdeleri kazıma, başları kabartma olarak yapılmış kuş görünümlü birer motif işlenmiştir. Süvari ve piyade motiflerinin işlendiği ana kompozisyon gövdenin ortasına yerleştirilmiştir. Figürlerin çevresel alanları ise sarmal motif ile bir birine bağlanmıştır. Bu motiflerin uçlarında ise hayvan başı suretleri göze çarpmaktadır. Gövdenin bitiminde elele tutuşmuş iki aslan motifi simetrik olarak yerleştirilmiştir. Boyun kısmında kitabenin yanlarına kabarık olarak yerleştirilen aslan resmi de dikkat çekici bir ayrıntıdır. Kitabenin uzun harfleri insan yüzünü anımsatacak biçimde tasarlanmıştır. İbriğin boyun kısmındaki kitabede sahibine "Şeref, refah, güç, neşe, mutluluk, kalıcı istikrar"; insan yüzlü kitabede ise "Nimet, refah, güç mutluluk güvenlik, sağlık, varlık, övgü, kalıcı istikrar" dilenmektedir. Farklı cephe-lerdeki hatlarda da aynı ifadeler tekrarlanmaktadır. Kulpun aşağı kısmında adı geçen Fulad bin Mirak ibriğin sahibidir.

Bronze Ewer
Iran, Khorasan, 1180–1210. Bronze, cast, forged, repoussé and chased. Metalwork was highly-developed in Khorasan during the Seljuk period, and this elaborate ewer is one of the finest examples known. The body is fluted, and at the base of each lobe is a chased and repoussé head, which appears to be that of a bird. A band of running dog or wolf figures is depicted on the foot of the ewer. The main composition covering the body consists of engraved figures of cavalry and infantry. Spiral motifs, ending with animal heads, fill the peripheral area around the figures. The upper edge of each flute of the body is decorated with a pair of interlocked lion's heads. The lion figure depicted in relief on the neck next to an inscription is remarkable. The long inscription letters are written in human-headed nakshi script. The inscription on the neck reads: "honor, wealth, power, joy, happiness, lasting stability", and the inscription in human-headed nakshi script reads: "blessing, wealth, power, happiness, safety, health, wealth, praise, lasting stability to the owner". Similar phrases are repeated on the sides, and the name of the owner of the ewer, Fulad Bin Mirak, is written on the lower part of the handle.

Bronz Figür
12 y.y. İran ya da Orta Asya. Bronz'dan döküm, dövme, kabartma, kazıma teknikleri kullanılarak yapılmıştır. Bir elinde kadeh diğer elinde ise mendil tutmaktadır. Kollarında tiraz bağlıdır.

Bronze Figure
Iran or Central Asia, 12th century. Bronze, cast, hammered, chased, and repoussé techniques. The figure holds a cup in one hand and a handkerchief in the other. He wears tiraz (appeal bands) on both arms.

Kur'an-ı Kerim
H.531, M.1137. İran ya da Irak. Altın varaklıdır. Müzede bu Kur'an-ı Kerim'in başka sayfaları da bulunmaktadır. Doğu küfi hattı olarak tanınan stilde yazılmıştır. Yeryer nesih yazı da kullanılmıştır. Hattatı Muhammed el-Zencani'nin ismi Kolofon bölümünde geçmektedir.

Folio from the Qur'an
Iran or Iraq, dated 1137, with gold pages. The other pages of this Qur'an are held in the Museum. It is written in the eastern kufic style, and partly in the naskh script. The name of the calligrapher, Muhammad el-Zencani, is provided in the colophon.

الرابع والعشرون
الخامس والعشرون
السابع والعشرون
الثامن والعشرون
الثالثة والثلثون

Mezar Taşı
12.y.y. İran, Yezd. Mermerden oyulmuştur. Dikdörtgen formundadır. Mihrabiyeyi çevreleyen iki kitabe kuşağının ortasında merhum Ahmed bin Muhammed Astak'ın adı yazılıdır. Mihrabiyenin köşelerinde rumi motifler işlenmiştir.

Tombstone
Iran, Yazd, 12th century, carved in marble, rectangular in shape. The name of the carver, Ahmad bin Muhammad Astak, is written between the two inscriptions which surround the niches. Arabesque motifs are carved at the comers.

Kur'an-ı Kerim
H.531, M.1137. İran ya da Irak. Altın varaklıdır. Müzede bu Kur'an-ı Kerim'in başka sayfaları da bulunmaktadır. Doğu küfi hattı olarak tanınan stilde yazılmıştır. Yer yer nesih yazı da kullanılmıştır. Hattatı Muhammed el-Zencani'nin ismi Kolofon bölümünde geçmektedir.

Folio from the Qur'an
Iran or Iraq, dated 1137, with gold pages. The other pages of this Qur'an are held in the Museum. It is written in the eastern kufic style, and partly in the naskh script. The name of the calligrapher, Muhammad el-Zencani, is provided in the colophon.

Boyalı Stuko Korniş
11.y.y. İran, Nişabur. Stuko tekniğinde, boyalı olarak yapılmıştır. Bu tarzda üretilen panellerden Nişabur'da çokça bulunmuştur. Arkeologlar, bunların elden ziyade kalıba dökülerek yapıldığını belirtmektedirler. Panel yaklaşık 80 cm. boyunda 16 cm enindedir. Üzerinde Rumilerden oluşan bir friz dolaşmaktadır.

Terrakota Kitabe Frizi
11. y.y. İran, Nişabur. Terrakota malzemeden oyularak yapılmıştır. Nişabur'da Tepe Medrese mevkiinde yapılan kazılarda bulunmuştur. Parçanın büyüklüğünden dolayı bir caminin cephesinin süslediği değerlendirilmektedir. Hatta yer alan ifade "Yücelik Allah'ındır" anlamına gelmektedir.

Fragment of a Painted Cornice Panel in Stucco
Iran, Nishapur, 11th century, stucco technique. This type of cornice panel was commonly produced in Nishapur. Archaeologists affirm that these were made by mold casting, rather than being crafted by hand. The panel is approximately 80 cm. long and 16 cm wide, and is surrounded by a frieze of arabesques.

Inscription Frieze in Terracotta
Iran, Nishapur, 11th century; from the site of Tepe Madrasa. Due to its large size, this carved terracotta fragment is considered to be a decoration for a mosque. The inscription reads "Glory belongs to Allah".

Stuko Firiz Parçalan
11-12 y.y. İran. Stuko olarak yapılmış çeşitli firiz parçalan. Kazıma tekniği kullanılarak yapılmıştır. Büyük bölümü Nişabur'da yapılan kazılarda ortaya çıkarılan bu parçalardan bir kısmında mitolojik; diğer bir kısmında realistik hayvanların tasvir edildiği görülmektedir.

Frieze Fragments in Stucco
Iran, 11th-12th century. This group shows a variety of frieze fragments, made in carved stucco. The majority of these fragments with mythological and realistic animal depictions were unearthed at Nishapur.

Rölyef Tek Renk Sırlı Çini Plaka
12 y.y. İran. Tek renk sırlı kabartma tekniğinde yapılmıştır. Altta görülen iki hayvanın mücadele sahnesidir. Üstte ise lotus palmet dizisi yerleştirilmiştir. Bir yapıya ait olma ihtimali yüksektir.

Monochrome Glazed Tile with Relief Decoration
Iran, 12th century, single-color glazed, with relief decor. The lower scene depicts two fighting animals surmounted by a frieze of lotus blossoms and palmettes. This tile was most certainly used to decorate a building.

Ud Çalan Kadınlı Kâse

12-13 İran. Firit içerikli, çok renkli, sırüstü boyalı ve opak tek renk sırlı minai seramik. Farklı sıcaklıklarda farklı oksitlerin fırınlanmasıyla elde edilen bu seramik son derece ince bir kompozisyon detayına sahiptir. Kâsenin kalitesi, türkuaz renkte bir sır kullanılmasıyla artırılmıştır. Ortada ud çalan kadın figürü, kaftanlı ve başında tacıyla resmedilmiştir. Kenarlarda ise oturan el sallayan farklı figürler yer almaktadır. Kâsenin ağzına yakın yerde yer alan kitabedeki yazıların bir kısmı okunamamıştır. Okunabilen kısmında ise sahibine "sonsuz mutluluk, iyilik" temennilerinin ifade edildiği görülmüştür.

Bowl With Female Luteplayer

Iran, 12th-13th century. Polychrome underglaze with overglaze painting. This piece, produced with the mina'i technique, involved firing the various oxides in a double firing at different kiln temperatures. This techique allows a very refined depiction of the decorative details. The aesthetic quality of the bowl is further enhanced by the monochrome overglaze in turquoise. A female figure playing a lute is depicted in the center of the bowl. She is wearing a caftan and a crown, and is surrounded by different seated and standing figures who are waving their hands. The inscription near the edge of the bowl is not fully decipherable, except for the votive phrase for the owner for "eternal happiness, goodness".

Minai Kâse
12-13 İran. Firit içerikli, çok renkli, sırüstü boyalı ve opak tek renk sırlı minai seramik. Figürler, kâsenin içinde opak beyaz renkte zemin üzerine yapılmıştır. Ortada tahtta oturur vaziyette, elinde kadeh tutan figür bir sultana aittir. Bu, iki yanda ikişerli olarak ayakta resmedilen figürlerden anlaşılmaktadır. Sultanın önünde karşılıklı durur vaziyette tasvir edilen dört tavus kuşu Selçuklu kültürünün geleneksel motiflerindendir. Üstte, bağdaş kurup oturmuş vaziyetteki iki figür ve kâsenin ağız kenarı boyunca dolaşan kitabe kuşağı esere farklı bir bütünlük katmıştır.

Mina'i Bowl
Iran, 12th-13th century. Stonepaste; polychrome in-glaze and over-glazed painted on opaque monochrome glaze in the mina'i technique. The figures in the bowl are depicted on a white opaque ground. A central figure of a Sultan holding a cup and sitting on a throne is surrounded on both sides by pairs of attendants. Two pairs of confronted standing peacocks are depicted below the Sultan, which is a traditional motif in Seljuk art. Two figures sitting cross-legged are depicted above the Sultan, and an inscription band surrounding the inner rim of the bowl completes this harmonious composition.

Minai Kâse
12-13 İran. Firit içerikli, çok renkli, sırüstü boyalı ve opak tek renk sırlı minai seramik. Figürler, kâsenin içinde opak beyaz renkte zemin üzerine yapılmıştır. Atına binmiş süvari figürü kâsenin ortasına yerleştirilmiş; yanlarına ise oturur vaziyette dört farklı figür konmuştur. Figürlerden birisi kadeh, diğeri lir çalmakta, bir diğeri zil, diğeri ise çıngırak benzeri bir aleti çalmaktadır. Bütün figürlerin ay yüzlü badem gözlü karaktere uygun tasarlandıkları görülmektedir. Figürlerin aralarındaki motifler altın yaldızlı doldurma tekniği ile işlenmiştir.

Mina'i Bowl
Iran, 12th-13th century. Frit, multi-colored glaze over an opaque monochrome glaze in the mina'i technique. The figures in the bowl are depicted on a white opaque surface. A horseman is depicted in the middle of the bowl, surrounded by four different seated figures on the sides. One is holding a cup, one is playing a lyre, another a handbell and the other a rattle-like instrument. All the figures have full-moon and almond-eyed facial characteristics. The motifs between the figures are gilded.

Minai Kâse
1187 İran. Firit içerikli, çok renkli, sırüstü boyalı ve opak tek renk sırlı minai seramik. Seramiğin içinde bir katır üzerinde seyahat eden bir kişi ile birlikte seyahat eden beş yol arkadaşı tasvir edilmektedir. Ellerini elbiselerinin içine soktukları görülmekte; sahnenin biraz gerisinde kaldığı izlenimi verilen başka bir figür fark edilmektedir. Kâsenin çevresinde doldurma motifi olarak kuş resimleri kullanılmıştır. Ağız kenarında ve dış yüzünde iki ayrı kitabe dikkat çekmektedir. Meşhur seramik ustası Ebu Zaid el Kaşani'nin adı kitabe kuşağında nakşedilmiştir. İç bölümdeki kitabede sahibine iyilikler dilenmektedir. İç yüzde yer alan Farsça şiirde ise "Bu dünyada kaldığın sürece insan olma sanatını araştır. Bununla insan olursun. Eğer bir insan, insanlıktan vazgeçerse, o zaman bir inekten, katırdan ya da şeytandan ne farkı kalır." İfadelerine yer verilmiştir.

Mina'i Bowl
Iran, 1187. Stonepaste; polychrome in-glaze and over-glazed painted on opaque monochrome glaze in the mina'i technique. The bowl depicts a figure riding on a mule in the center, accompanied by five companions on foot. Their hands are enclosed in their garments. One of the travelers appears to have been left behind. There are various fill motifs around the figures, including a bird. The bowl has are two interesting inscriptions, one along the inner rim and one on the outside of the bowl. The name of the famous pottery master, Abu Zaid al-Kashani, is written on the inscription band. The inner inscription, written in Persian, wishes favors to the owner. It reads: "Seek the art of being human as long as you live in this world. In this way, you become a human. If a man renounces humanity, he will be no different than a cow, a mule, or the devil".

Minai Kâse
12-13 İran. Firit içerikli, çok renkli, sırüstü boyalı ve opak tek renk sırlı minai seramik. Figürler, kâsenin içinde opak beyaz renkte zemin üzerine yapılmıştır. Ay yüzlü badem gözlü karakterlerin bağdaş kurup oturur vaziyette oldukları görülmektedir. Figürlerin aralarındaki altın yaldızlı doldurma motifleri geleneğin bir tezahürüdür.

Mina'i Bowl
Iran, 12th-13th century. Stonepaste; polychrome in-glaze and over-glazed painted on opaque monochrome glaze in the mina'i technique. The figures in the bowl are depicted on a white opaque surface. Four radial figures, with full-moon, almond-eyed facial characteristics, sit cross-legged. Gilded motifs fill the spaces around the figures.

Behram Gur ve Azade Tasvirli Kâse

12-13 y.y. İran, Kaşan. Firit hamurdan, minai teknikte yapılmıştır. . Seramiğin ortasında bir deve üzerinde bir kadın ile erkeğin olduğu figür resmedilmiştir. Figürün etrafında başka figürlerin de olduğu izlenmektedir. Bunlardan bir tanesi geri planda at üzerindedir. Erkek figürü elindeki yayı önündeki hedefe doğru fırlatacak şekilde tutmaktadır. Seramik üzerindeki konu Şehname'den alınmıştır. Şehname'nin kahramanı Behram Gur, devenin üzerinde bir yandan avlanırken diğer yandan da terkisinde oturan ve müzik çalan Azade tarafından eğlendirilmektedir. Müzisyen, Berham'a avlanma yeteneğini göstermesi için telkinde bulunur. O da ilk oku bir ceylana fırlatır. Ok, ceylanın kulağına isabet eder. Sonrasındaki ok ise Behram'ın elinden henüz çıkmamıştır Azade, bu av sahnesi sonrasında ceylanın katledilmesine karşı çıkar, Behram'ı durdurmak için devenin önüne dikilir. Behram, deveyi Azade'nin üzerine sürer ve Azade devenin ayakları altında kalır. Burada iki farklı olay aynı sahne içinde ustaca yansıtılmıştır.

Bowl with the Depiction of Bahram Gur and Azade

Iran, Kashan, 12th-13th century. Stonepaste; polychrome in-glaze and over-glazed painted on opaque monochrome glaze in the mina'i technique. A man and a woman riding on a camel are depicted in the middle of the bowl, surrounded by several surrounding figures, one of whom is on horseback to their rear. The male figure aims at his target and draws his bow. This is a scene from the Shahnama, the Persian Book of Kings. The hero of the book, Bahram Gur, is hunting on camelback with Azade sitting pillion behind him. She is entertaining him by playing music and taunts him to prove his hunting skills. Bahram Gur shoots the first arrow at a gazelle and hits it in the ear. Before he can shoot the second arrow, Azade opposes the slaying of the gazelle and stands in front of the camel. Bahram Gur continues riding and tramples Azade underfoot. The two episodes of the story are here artfully rendered in the same scene.

Kulplu Testi
12-13 y.y. İran, Kaşan. Firit içerikli, çok renkli, sırüstü boyalı ve firuze renkte tek renk sırlı minai seramik. Gövde üzerinde iki yazı kuşağı arasına figürlü süslemeler yerleştirilmiştir. Burada bir sıra halinde at üzerinde figürler resmedilmiştir. Atların farklı renklerde olması dikkat çekicidir. Seramiğin zemini firuze renkte sırlıdır. Çevreleri sarmaşık motifiyle doldurulmuştur.

Handled Pitcher
Iran, Kashan, 12th-13th century. Stonepaste; polychrome in-glaze and over-glazed painted in turquoise on opaque monochrome glaze in the mina'i technique. Figures of riders on differently-colored horses are placed between two inscription bands on the outer surface of the pitcher. The surface of the pitcher is over-glazed in turquoise and the background is filled with ivy motifs.

Kulplu Testi
12-13 y.y. İran, Kaşan. Firit içerikli, çok renkli, sırüstü boyalı ve beyaz renkte tek renk sırlı minai seramik. Gövde üzerinde İki yazı kuşağı arasında figürlü süsleme yer alır Burada bir sıra halinde at üzerinde figürler resmedilmiştir. Figürlerin atları farklı renklerde tasvir edilmiştir.

Handled Pitcher
Iran, Kashan, 12th-13th century. Stonepaste; polychrome in-glaze and over-glazed painted on opaque monochrome glaze in the mina'i technique. A row of riders on differently-colored horses is depicted between two inscription bands on the outer body of this vessel.

Lüster Tabak
12.y.y. İran, Kaşan. Firit hamurlu, kalıpla şekil verilmiş, lüster tekniğinde yapılmış, sırlı tabak. Kaşan stilini en iyi yansıtan örneklerden birisidir. Tabakta 44 figür vardır. Figürler ortadaki kadının çevresinde toplanmıştır. Muhtemelen bir düğün tasviridir. Gelin tahtırevana oturur vaziyette resmedilmiştir. Tabağın kenarındaki mısralar İskendemame'den alınan bir beyite aittir.

Luster Bowl
Iran, Kashan, 12th century. Stonepaste, molded, luster-painted over an opaque white glaze. This dish is an outstanding example of the Kashan style of luster painting. There are forty-four figures densely clustered around a central veiled woman. It is most certainly a depiction of a wedding procession, with the central figure of the bride depicted on a litter. The verse on the rim of the bowl is a couplet from "The Book of Alexander".

Lüster Kâse
12.y.y. İran. Firit hamurlu, kalıpla şekil verilmiş, lüster tekniğinde yapılmış, sırlı kâse. Lüster, İran'a 12.y.y. başlarında Irak ya da Suriye'den gelmiştir. Birisi müzik çalan diğeri elinde ne olduğu belli olmayan bir nesne tutan iki figür resmedilmektedir. İkinci figürün elbisesi üzerindeki tasvir sirenlerden oluşturulmuştur.

Luster Bowl
Iran, Kashan, 12th century. Stonepaste; molded, luster-painted over opaque white glaze. Lusterware vessels were imported into Iran from Iraq and Syria at the beginning of the 12th century. Two figures are depicted on the bowl, one playing music and the other holding an indeterminate object. The dress of the figure on the right is comprised of a pattern of siren motifs.

Behram Gur ve Azade Tasvirli Kâse,
12-13 y.y. İran, Kaşan. Firit hamurdan, Minai teknikte yapılmıştır. Seramiğin ortasında bir deve üzerinde bir kadın ile erkeğin olduğu figür resmedilmiştir. Ana figürün etrafında hayvanlar, yerde de bir kadın figürü fark edilmektedir. Erkek figürü elindeki yayı önündeki hedefe doğru fırlatacak şekilde tutmaktadır. Devenin ayaklarının altında da bir kadın figürü yatmaktadır. Seramik üzerindeki konu Şehname'den alınmıştır. Şehname'nin kahramanı Behram Gur, devenin üzerinde bir yandan avlanırken diğer yandan da terkisinde oturan ve müzik çalan Azade tarafından eğlendirilmektedir. Müzisyen, Berham'a avlanma yeteneğini göstermesi için telkinde bulunur. O da ilk oku bir ceylana fırlatır. Ok, ceylanın kulağına isabet eder. Sonrasındaki ok ise Behram'ın elinden henüz çıkmamıştır Azade, bu av sahnesi sonrasında ceylanın katledilmesine karşı çıkar, Behram'ı durdurmak için devenin önüne dikilir. Behram, deveyi Azade'nin üzerine sürer ve deve Azade'yi çiğner. Döneminde çok tercih edilen bu av sahnesinde geçen iki farklı olay aynı anda ustaca işlenmiştir.
Kâsenin yanlarına atlı figürler resmediliş; kitabe dış kısmına yerleştirilmiştir.

Bowl with the Depiction of Bahram Gur and Azade
Iran, Kashan, 12th-13th century. Stonepaste; polychrome in-glaze and over-glazed painted on opaque monochrome glaze in the mina'i technique. The figures of a man and a woman on a camel are depicted in the middle of the bowl, with animal figures around the main characters and a woman lying on the ground. The male figure aims at his target and draws his bow. This is a scene from the Shahnama, the Persian Book of Kings. The hero of the book, Bahram Gur, is hunting on camelback with Azade sitting pillion behind him. She is entertaining him by playing music and taunts him to prove his hunting skills. He shoots the first arrow at a gazelle and hits it in the ear. Before he can shoot the second arrow, Azade opposes the slaying of the gazelle and stands in front of the camel. Bahram Gur continues riding on his camel and tramples Azade underfoot. The two episodes of the story are here artfully rendered in the same scene.
Figures on horseback surround the sides of the bowl, and an inscription circles the rim.

Minai Kâse
12-13 İran. Firit içerikli, çok renkli, sırüstü boyalı ve tek renk firuze sırlı minai seramik. Dilimli bir gövdeye sahiptir. Kâsenin içinde firuze renkte zemin üzerine figürler yapılmıştır. Ortada tahtta oturur vaziyette elinde kadeh tutan bir sultan figürü yer alır. Bunun iki yanında ikişer figür ayakta durmaktadır. Sultanın üzerindeki alana karşılıklı iki tavus kuşu; alt alana ise karşılıklı iki sfenks yerleştirilmiştir. Kâsenin yan yüzlerinde karşılıklı oturmuş ikişerli figürler göze çarpmaktadır. Kâsenin ağız kenarında bir kitabe kuşağı dolaşmakta; üzerindeki hatta sahibine iyilik temennileri yer almaktadır.

Mina'i Bowl
Iran, 12th-13th century. Stonepaste; polychrome in-glaze and over-glazed painted on opaque monochrome glaze in the mina'i technique. The bowl has fluted sides, with figures depicted on a turquoise ground. The Sultan, holding a cup, sits on his throne in the middle of the bowl, surrounded by attendants. Two confronted peacocks are seen above the Sultan and below him are confronted sphinxes. A pair of seated figures are represented on each fluted lobe. An inscription wishing favor to the owner circles the rim of the bowl.

Minai Kâse
12-13 İran. Firit içerikli, çok renkli, sırüstü boyalı ve opak sırlı minai seramik. Düz bir gövdeye sahiptir. Kâse beyaz opak üzerinde figürler tasvir edilmiştir. Dış çeperinde ise bir yazı kuşağı dolaşır.

Mina'i Bowl
Iran, 12th-13th century. Stonepaste; polychrome in-glaze and over-glazed painted on opaque monochrome glaze in the mina'i technique. The bowl has figures depicted over an opaque white glaze. An inscription band surrounds the exterior of the bowl.

Minai Kâse
12-13 İran. Firit içerikli, çok renkli, sırüstü boyalı ve tek renk firuze sırlı minai seramik. Düz bir gövdeye sahiptir. Kâse göz alıcı iç yüze sahiptir. Dış çeperinde ise halka şeklinde birbirine bağlı motifler yer alır.

Mina'i Bowl
Iran, 12th-13th century. Stonepaste; polychrome in-glaze and over-glazed painted on opaque monochrome glaze in the mina'i technique. This bowl has flaring walls. The outer surface of the bowl is decorated with ring-shaped motifs linked together.

İki Süvarinin Karşılaşması Tasvirli Kâse
İran, 12. Yy. Minai tekniğinde, mavi, yeşil, kahve ve altın yaldız renkleri kullanılarak yapılmıştır. Üzeri ince bir sır tabakasıyla sırlanmıştır. Kâsenin ortasında bir ağacın ikiye ayırdığı iki süvarini karşılıklı olarak yerleştirildiği kompozisyon ana konuyu oluşturur. Her iki figürün de ortadaki ağaca doğru yöneldikleri imajı verilmiştir. Figürlerden birisi rumi desenli, diğeri düz renkli bir kıyafet giymiş olarak resmedilmiştir. Yerde ve ağacın dallarında kuş figürleri işlenmiştir. Kâsenin en dışında bir kitabe kuşağı yer almaktadır.

Bowl with Two Horsemen
Iran, 12th century, mina'i technique, with blue, green, and brown colors and gilding on a thin-glazed surface. Two facing horsemen with a tree between them are depicted in the center of the bowl. One wears a rumi-patterned tunic, and the other a plain one. Birds can be seen in the background and in the branches of the tree. An inscription band surrounds the outer surface of the bowl.

Minai Kâse
12-13 İran. Firit içerikli, çok renkli, sırüstü boyalı ve opak tek renk sırlı minai seramik. Figürler kâsenin iç kısmında firuze renkte zemin üzerine yapılmıştır. Bu seramikte birçok benzerlerinde olduğu gibi saray hayatı ile ilgili bir sahne canlandırılmıştır. Ortada tahtta oturur vaziyette elinde kadeh tutan bir sultan figür yer alır. Sultanın iki yanında yer alan ikişerli figürler ayakta tasvir edilirken sultanın önündeki iki tavus kuşu da simetri oluşturacak şekilde yerleştirilmiştir. Bağdaş kurup oturmuş vaziyetteki farklı figürler de kâsenin kenarına dizi oluşturacak biçimde sıralanmıştır. Kâsenin ağız kenarında bir kitabe kuşağı dolaşmaktadır. Kâsenin dış yüzeyindeki kitabe panelinde yer alan Farsça ifadede sahibine iyilik dileğinde bulunulmaktadır.

Mina'i Bowl
Iran, 12th-13th century. Stonepaste; polychrome in-glaze and over-glazed painted in turquoise on opaque monochrome glaze in the mina'i technique. Figures are depicted on a turquoise ground. A palace scene is displayed here as seen in similar examples. The Sultan sits on the throne in the center of the bowl, holding a cup, while two attendants stand on each side of him. Two confronted peacocks can be seen below the Sultan, and figures sitting cross-legged surround the center of the bowl. An inscription band circles the rim. A Persian inscription on the exterior surface of the bowl wishes favors to the owner.

Minai Kadeh
12-13 İran, Kaşan. Firit içerikli, çok renkli, sırüstü boyalı ve opak tek renk sırlı minai seramik. Kadehin içinde firuze renkte zemin üzerine figürler yapılmıştır. Oturur vaziyetteki figürlerin arasında bölme motifi olarak kullanılan rumi ve lotus dizileri göze çarpmaktadır.

Mina'i Cup
Iran, 12th-13th century. Stonepaste; polychrome in-glaze and over-glazed painted in turquoise on opaque monochrome glaze in the mina'i technique. Figures are depicted on the exterior of the cup on a turquoise surface, separated by lotus blossoms and rumi patterns.

Minai Kâse
12-13 İran. Firit içerikli, çok renkli, sırüstü boyalı ve opak tek renk sırlı minai seramik. Kasenin içinde opak zemin üzerine figürler yapılmıştır. Bu seramikte bir av sahnesi canlandırılmıştır. Ortada bulunan bir ağacın iki yanında at üzerinde süvari figürü karşılıklı olarak yerleştirilmiştir. Ağacın önünde ise şaha kalkmış bir vaziyette aslan figürü görülür. Her iki figürde elinde tutuğu kılıç ile aslana hamle yapar şekilde gösterilmiştir. Ağacın altında ise iki tane tavus kuş görülür. Kasenin ağız kenarında bir kitabe kuşağı dolaşmaktadır. Kasenin dışında Farsça el yazısı ile yazılmış, sahibine iyi dilekler içeren bir kitabe paneli dolaşır.

Minai Bowl
Iran, 12th-13th century. Stonepaste; polychrome in-glaze and over-glazed painted on opaque monochrome glaze in the mina'i technique.The center of the bowl depicts a hunting scene. The composition is divided by a central tree with a hunter on horseback on each side, and a lion rearing up in front of it. The hunters are attacking the lion with swords in their hands. There are two peacocks at the base of the tree. A Persian inscription, offering blessings to the owner of the bowl, surrounds the rim.

Minai Kâse
12-13 İran. Firit içerikli, çok renkli, sırüstü boyalı ve opak tek renk sırlı minai seramik. Figürler kâsenin iç yüzeyindeki opak zemin üzerine yerleştirilmiştir. Aynı elden çıktığı izlenimi uyandıran benzerlerinde olduğu gibi bu seramikte da saray hayatından bir sahne canlandırılmıştır. Ortada tahtta oturur vaziyette elinde kadeh tutan figür bir sultana aittir. Bunun iki yanında ikişer figür ayakta durmaktadır. Sultanın önünde ve üstünde ise iki tavus kuşu karşılıklı olarak tasvir edilmiştir. Kâsenin kenarındaki farklı figürler bağdaş kurup oturmuş vaziyette resmedilmişlerdir. Kâsenin ağız kenarını dolaşan kitabe kuşağı ile kompozisyon tamamlanmakta dış satıhta yer alan Farsça hatla sanatın gereği yerine getirilerek iyilik temennileri sıralanmaktadır.

Mina'i Bowl
Iran, 12th-13th century. Stonepaste; polychrome in-glaze and over-glazed painted on opaque monochrome glaze in the mina'i technique. Figures are depicted on a turquoise ground. A palace scene is displayed here as in similar examples. The Sultan sits on the throne in the center of the bowl, holding a cup, while two attendants stand on each side of him. Two confronted peacocks are seen below the sultan, and figures sitting cross-legged surround the center of the bowl. An inscription band circles the rim. An artfully-rendered Persian inscription on the exterior surface of the bowl wishes favor to the owner.

Bronz İbrik
12 y.y. İran. İbrik dövme, döküm, kakma, kabartma ve kazıma tekniği kullanılarak yapılmıştır. Silindirik gövde üzerinde yazı motifleri kabarıktır. Hat, gümüşten kakma olarak yapılmıştır. Ağız ve boyun çevresinde de yazıların olduğu izlenmektedir. İran'da kakma tekniğinde yapılmış erken dönem örneklerinden birisidir. Gövde üzerinde sahibine iyilik duasında bulunulan yazılar yer almaktadır. Kitabedeki hatta ise sahibine "hayırla, sürekli nimet ve muhteşem bir neşe" dileği ifade edilmektedir.

Bronze Ewer
Iran, 12th century. Cast, hammered, chased, repoussé, with inlaid inscriptions on a spherical body. Epigraphic bands can be seen on the neck and spout. This is an early example of the silver-inlay technique in Iran. The calligraphic inscription on the body offers a votive wish to the owner which reads: "Goodness, continuous blessings and wonderful joy". There are other inscriptions around the mouth and neck.

Ajurlu Testi
H.612, M.1215 İran, Kaşan. Firit içerikli, çok renkli, sırüstü boyalı ve opak tek renk sırlı minai seramik. Bu testi, dış yüzeyi oyulmuştur. Kabın tamamı türkuaz sırlıdır. İçerisine konulacak olan kabın etrafını sarmaktadır. Gövde üzerinde helezonik kıvrımlar arasına aslanlar, harpiler ve sfenksler yerleştirilmiştir. Ağız kenarında okunan hat Şair Da'vidar Kumi'nin şiirinden alınmış Farsça bir beyittir.

Pierced Jug
Iran, Kashan, 12th-13th century. Stonepaste; polychrome in-glaze and over-glazed painted on opaque monochrome glaze in the mina'i technique. This ewer is decorated with a pierced double wall and is covered with a turquoise glaze. Lions, harpies and sphinxes are depicted between the spiral curves of the reticulated body. The calligraphic inscription near the mouth contains a Persian couplet by the poet Da'vidar Kumi.

Cam Şişe
12.y.y. İran. Cam tekniği kullanılarak yapılmıştır. Gövde iki parçadan oluşur. Gövde üzerindeki parçalar birleştirilmeden önce, helezonik kıvrımlı deseler yapılmıştır. Gövdesi silindirik formda boynu ise oldukça dardır. Gövde üzerinde helezonik kıvrımlara yer verilmiştir.

Glass Bottle
Iran, 12th century. Glass with mold-blown decoration. The body consists of two parts joined together. The cylindrical body is covered with spiral motifs. There is a tall, narrow neck which widens towards the mouth.

Küçük Cam İbrik
İran. 11 y.y. Bu üfleme tekniğiyle yapılmış cam ibrikte rölyef üzerine izli süsleme uygulanmış olup, kuşak ve spirallerden oluşmuştur ve bir de sapı mevcuttur.

Small Glass Ewer
Iran, 11th century. This free-blown glass ewer has applied trailed decoration in relief consisting of bands and spirals, and an applied handle.

Madeni Şişe
12 y.y. İran. Dört element karışımıyla yapılmıştır. Dökme, oyma, kakma teknikleri kullanılmıştır. Damla motifi şeklindeki gövde üzerinde şişeyi tutanın elinden kaymaması için çıkıntılar yapılmıştır. Gövdenin boyunla birleştiği bölümde bir kitabe paneli yer almaktadır. Ağzın kenarında stilize kuşlar yerleştirilmiştir. Gövde üzerindeki kitabe, iyi dilekler ihtiva eden ibarelerin yer aldığı kısaltılmış Arapça kelimelerle oluşturulmuştur.

Metal Bottle
Iran, 12th century. Made of a mixture of four elements with cast and inlay techniques. The body is decorated with raised prunts which ensure a secure grip. An inscription panel is located on the shoulder of the bottle, and stylized bird-shaped protrusions surround the lip of the vessel. An inlaid silver inscription, formed of abbreviated Arabic words, offers votive wishes to the owner.

Cam Sürahi
12. y.y. İran. Tek parça olarak yapılmıştır. Gövde üzerinde çıkıntılar yer alır. Gövdenin üst bölümünün ve ağız kenarın boyanmasında kobalt mavisi tercih edilmiştir.

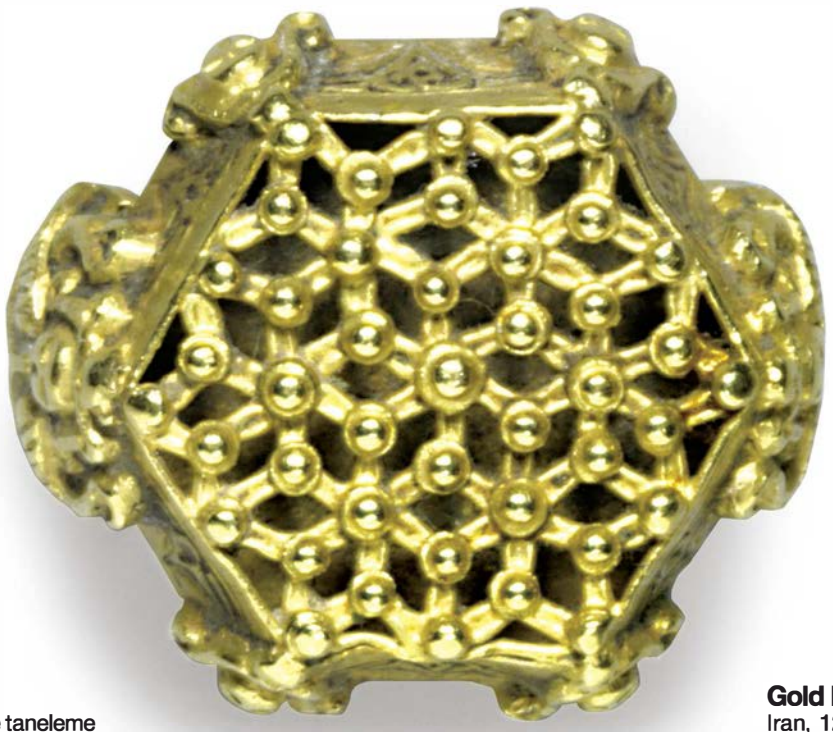
Glass Jug
Iran, 12th century, mold-blown, with decorations of two rows of linked circles on the body. Cobalt blue glass was applied to highlight the upper row of circles and the lip of the vessel.

Kulplu Cam Sürahi
12. y.y. İran. Tek parça olarak yapılmıştır. Gövde üzerinde helezonik kıvrımlardan oluşan bir kompozisyon görülmektedir.

Glass Jug with Handle
Iran, 12th century, mold-blown glass with a series of medallions filled with vegetal motifs on the body.

Altın Yüzük
12-13 y.y. İran. Dökme, dövme ve taneleme yöntemi kullanılarak yapılmıştır. Dikkatle incelendiğinde yüzüğün kaşındaki oval taneler fark edilmektedir. Kenarlarda kaşı tutan bağlara insan sureti işlenmiştir. Alt kısımları ise helezonik olarak tasarlanmıştır.

Gold Ring
Iran, 12-13 century, cast, hammered and granulated. Oval beads can be seen on the bezel, and human figures are carved on the linking pieces of the ring. The lower edge of the ring is decorated with spirals.

Pandantif Küpeler
12.y.y. İran-Gurgan. Selçuklu döneminin önemli yerleşmelerinden birisi Kuzey İran Bölgesidir. Bölgede yapılan kazılarda nadide eserler ele geçirilmiştir. Bu alanda bulunan küpelerin bir halkaya bağlı olarak telkâri işleme tekniği ile yapıldıkları bilinmektedir. Bazı örneklerde ise top şeklinde parçalar tercih edilmiştir.

Pendant Earrings
Iran-Gurgan, 12th century. The northern region of Iran was one of the major settlement areas during the Seljuk period. Unique objects have been recovered from excavations here, including these earrings. Earrings found in this area are made of filigree elements attached to a ring. Ball-shaped pieces appear to have been favored.

Pandantif
11-12 y.y. İran. Telkari teknikte yapılmıştır. U formundaki pandantifin üzerinde karşılıklı iki kuş yer alır. Formun yüzeyi tel örgü ile oluşturulmuş, sarmal motiflerden oluşmaktadır. Gövdenin dış çeperindeki küçük halkalar gözden kaçınılmamalıdır.

Pendant
Iran, 11th-12th century, filigree technique. The pendant is comprised of two confronted birds set in a u-shaped frame. The surface is constructed with ribboned braids and spiral motifs. A number of mushroom-shaped prongs, decorated with granulations, protrude from the pendant.

Altın Bilezik
11 - 12yy. İran. Telkari ve taneleme tekniklerinde yapılmıştır. Bileziğin gövdesi burmalı olarak iki uçta bir tokayla birleştirilmiştir. Tokaların uçlarında dört tane küremsi çıkıntı yer almaktadır. Bu çıkıntılar, delikli olarak tasarlanmış ve üzerine parçalar sonradan eklenmiştir. Küremsi çıkıntıların zemininde yer alan dört adet sikke altındandır. Sikkelerin üzerindeki yazılardan eserin tarihlendirilmesi mümkün olmuştur. Kitabede, "Hak, Allah'tan başka kurtarıcı yoktur ve onun eşi yoktur. El-Kadir Billâh" ibareleri yer almaktadır.

Gold Bracelet
Iran, 11th-12th century, filigree and granulation techniques. The bracelet is spirally twisted and joined by a barrette clasp at both ends. The clasp is decorated with four spherical and perforated protrusions at the comers. These protrusions were designed separately and then joined to the clasp. The coin bases under the protrusions are made of gold, and provide the date and an inscription which reads: "The Truth is, there is no savior but Allah, and He has no wife. Al-Kadir Billah."

Altın Küpe
11 - 12yy. İran. Telkari ve taneleme tekniklerinde yapılmıştır. Yarım dairevi biçimdeki gövde üzerine karşılıklı iki kuş figürü konmuştur. Dairelerin uçlarında dışa doğru sarkan konik çıkıntılar aralıklı olarak yerleştirilmiştir.

Gold Earrings
Iran, 11th – 12th century, made of filigree and granulation techniques. Two confronted birds are set within a semi-circular element. A series of mushroom-shaped protrusions surround the outer edge of the semi-circle.

Altın Kolye
11-12 y.y. İran. Telkari ve taneleme tekniklerinde yapılmıştır. Kürelerin bir birine birleştirilmesiyle oluşturulmuştur. Küre yüzeyleri tellerle beşgen formunda alanlara bölünmüş ortaları açık bırakılmıştır.

Gold Necklace
Iran, 11th-12th century, filigree and granulation techniques. The necklace is made by joining gold globes together. The globes, formed by wire, are covered with pierced pentagons.

Zodiak Tasvirli Bronz Ayna
12-13 y.y. İran. Bu tür döküm aynalar, daha çok fal ya da tedavi amaçlı olarak kullanılmıştır. Aynanın ön yüzü parlatılmış; arka tarafına, merkezde bir figür ve bunun çevresinde yer alan dairelere dört figür yerleştirilmiştir. Figürler arasındaki geometrik örgüler sembolik değer taşımakta burçları çağrıştırmaktadır.

Bronze Mirror With a Depiction of the Zodiac
Iran, 12th-13th century. Cast mirrors of this type were generally used for predictions or treatments. The reflecting front side of the mirror is polished. The back is decorated with a central medallion containing a face, surrounded by four similar medallions. The geometric patterns between the medallions carry symbolic values and are reminiscent of the signs of the zodiac.

Zodiak Tasvirli Bronz Ayna

12-13 y.y. İran ya da Türkiye (Müze kayıtlanna göre). Özellikle ortaçağda rağbet gören bronz döküm ayna örneklerindendir. Aynanın ön yüzü parlatılmıştır. Arka yüzünün üst tarafında tahtta oturur vaziyette bir yönetici ile bunun iki yanında yer alan farklı ikonografik canlılar resmedilmektedir. Kompozisyonun merkezinde yer alan figürün Hz. Süleyman'ı temsil ettiği müze kayıtlannda belirtilmektedir. Kenarlardaki yazıtlardan bir kısmı Rumca ve Ermenicedir. Yanda görülen Arapça hatta Kur'an-ı Kerim'den bir ayet yer almaktadır.

Bronze Mirror With a Depiction of the Zodiac

Iran or Turkey, 12th-13th century. This is an example of the cast bronze mirrors which were especially popular in the Middle Ages. The reflecting front side of the mirror is polished. On the reverse side, a ruler sits on a throne at the top surrounded by figures. It has been suggested that this figure represents King Solomon. There are several Greek and Armenian inscriptions at the sides, as well as an inscription in Arabic containing a verse from the Qur'an.

Bronz Ayna
12-13 y.y. İran. Döküm bronz ayna. Sade bir dekorasyona sahiptir. Aynanın ön yüzü parlatılmıştır. Arka tarafı ise geometrik örgülerle süslenmiştir.

Bronze Mirror
Iran, 12th-13th century, cast bronze. The reflecting front side of the mirror is polished. The back of the mirror is decorated with plain geometric braids.

Bronz Ayna

12 y.y. İran. Kum döküm tekniğinde yapılan bu aynalar Orta Asya' da geniş bir coğrafyada kullanılmıştır. Aynanın arkasında, ortada askı için kullanılan yumru şeklinde bir çıkıntı vardır. Bu çıkıntının etrafına lotus palmet dizisi, ikinci bordüre de koşan hayvan figürleri yerleştirilmiştir. Figürlerin arkalarına helezonik kıvrım dallarla doldurulmuştur. Dış bölümde bir kitabe paneli bulunmaktadır. Burada, sahibine ve bakana, " nimet, neşe, mutluluk, saadet, itibar, başarı, doğruluk, dayanıklılık, güçlülük, yetkililik ve uzun ömürlülük " dilenmektedir.

Bronze Mirror

Iran, 12th century. Sand-cast mirrors of this type were common in a large geographic area of Central Asia. The mirror is held or hung by means of a ribbon threaded through the pierced knob on its reverse side, whose entire surface is covered with depictions of running animals and vegetal scroll motifs in concentric bands. A votive inscription in kufic can be read in the outermost band, which wishes the owner and gazer, "Blessings, joy, bliss, happiness, reputation, success, accuracy, durability, strength, competence and longevity".

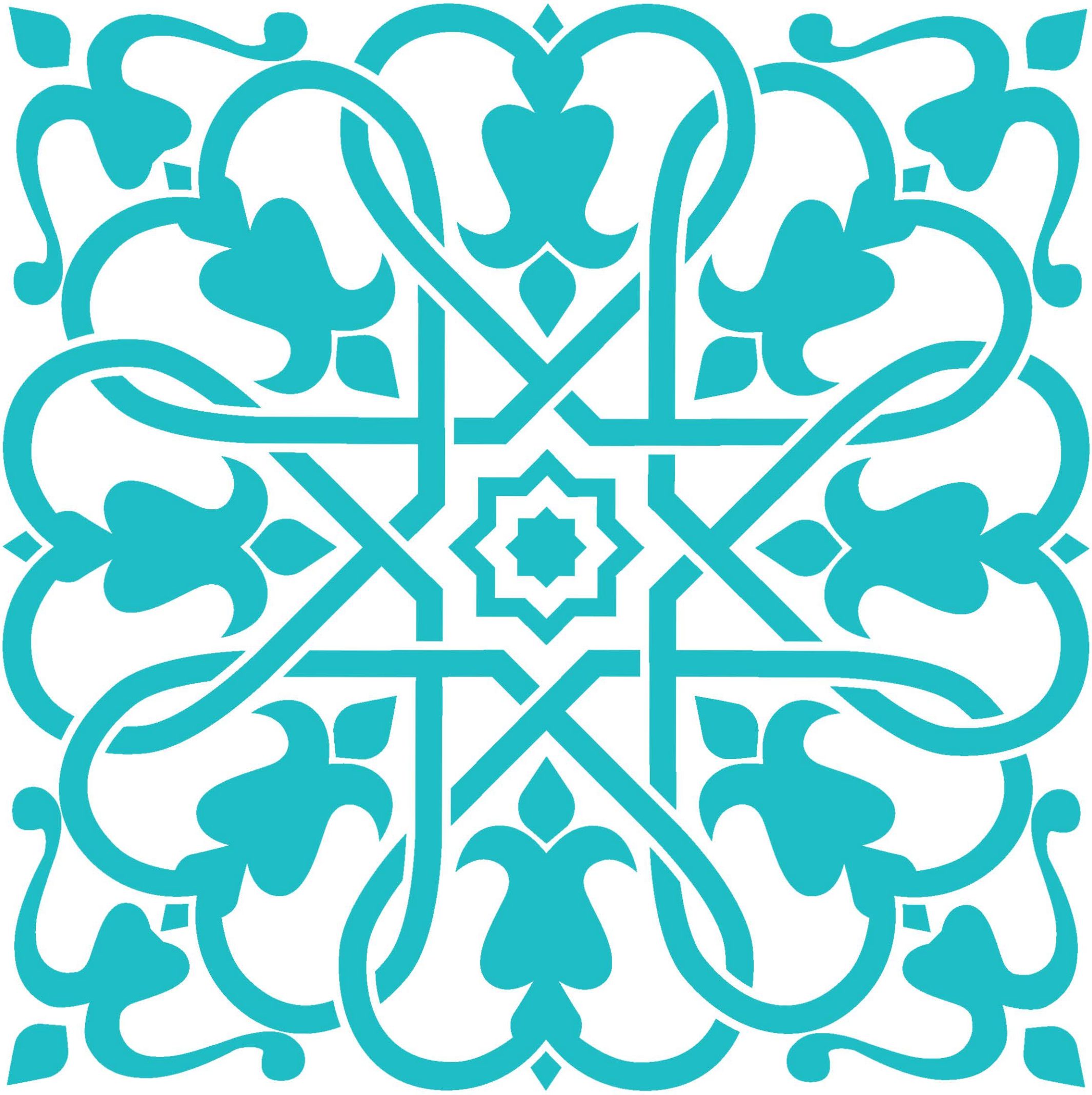
Bronz Ayna
12 y.y. İran. Kum döküm tekniğinde yapılan bu aynada da aynı dönem eserlerinde görülen hususiyetler göze çarpmaktadır. Bunun da arkasında asmak için kullanılan yumru şeklinde bir çıkıntı yer almaktadır. Bu çıkıntı etrafında ise lotus palmet dizisi ve farklı olarak sırt sırta vermiş iki sfenks resmedilmiştir.

Bronze Mirror
Iran, 12th century. This sand-cast mirror displays the same outstanding characteristics as seen in other works of the period. The mirror has a pierced knob on its back for hanging or holding. A series of lotus blossoms and two sphinxes lying back to back are depicted around the knob.

Bronz Plak
12 y.y. İran, Irak. Bronzdan döküm ve kazım tekniğinde yapılmıştır. Ortasında resmedilen kuş hanedana ait bir kuş olarak yansıtılmıştır. Gövde üzerindeki deliklerden hareketle bunun bir aplık olarak kullanıldığı ileri sürülmüştür.

Bronze Plaque
Iran or Iraq, 12th century, bronze, cast and chased. The bird depicted in the middle is considered a symbol of the Seljuk dynasty. It has been suggested that this plaque was used as a wall sconce for candles in view of the pierced holes in the body of the bird.

FREER
GÜZEL SANATLAR GALERİSİ
Washington, Amerika Birleşik Devletleri

Freer Gallery of Art
Washington DC, United States of America

Sırlı Kâse
12. Yy. İran. Sıraltı tekniğinde, mavi, yeşil ve siyah renkler kullanılarak yapılmıştır. Üzeri ince bir sır tabakası ile sırlanmıştır. Kâsenin merkezine, bir ağacın ikiye ayırdığı iki süvarinin karşılıklı olarak yerleştirildiği geleneksel sahne oturtulmuştur. Figürlerden birinin elinde kuş tuttuğu görülmektedir. Figürlerin her ikisi de düz desenli kıyafet giymişlerdir. Kâsenin en dışına kitabe kuşağı yerleştirilmiştir.

Glazed Bowl
Iran, 12th century, underglaze technique in blue, green and black colors in thin layers. A traditional scene of two confronted horsemen, separated by a tree, is placed at the center of the bowl. One of the figures holds a falcon. Both figures are clothed in plain tunics. An inscription band circles the rim of the bowl.

Minai Kâse
12-13 İran. Firit içerikli, çok renkli, sırüstü boyalı ve opak tek renk sırlı minai seramik. Kâsenin iç kısmına, opak renkteki zemin üzerine figürler yerleştirilmiştir. Ortada tahtta oturur vaziyette elinde kadeh tutan sultan, iki yanında ayakta ikişerli duran saray halkından insanlar ve önde yer alan tavus kuşu ile örneklerine sıkça rastlanan saray hayatının anlatıldığı bir parçadır. Kenarında dizili, at üzerindeki farklı figürlerle de kâse kompozisyonuna çeşitlilik katılmıştır. Kâsenin ağız kenarında bir kitabe kuşağı dolaşmakta; kâsenin dışında ise Farsça ile yazılmış, sahibine iyi dilekler temenni edilen kitabe paneli yer almaktadır.

Mina'i Bowl
Iran, 12th-13th century. Stonepaste; polychrome in-glaze and over-glazed painted on opaque monochrome glaze in the mina'i technique. The interior of the bowl is decorated with figures on an opaque ground. The central scene, a common depiction of palace life, shows a Sultan sitting on a throne holding a cup, with two court attendants standing at his sides and a peacock at his feet. A parade of differently-rendered horsemen in a band surrounding the central figure provide diversity to the composition. An inscription band circles the rim of the bowl, and a votive inscription panel in Persian is found on the outer wall of the vessel.

Minai Kâse
12 İran. Firit içerikli, çok renkli, sırüstü boyalı ve opak tek renk sırlı minai seramik. Kâsenin içindeki figürler opak renkte zemin üzerine işlenmiştir. Dış yüzde, karşılıklı oturmuş sohbet eden ikişerli insan figürleri görülmektedir. Figürlerin arasında rumi ve lotus dizisinden oluşan bölme motifi de bir detay olarak dikkat çekmektedir.

Mina'i Bowl
Iran, 12th-13th century. Stonepaste; polychrome in-glaze and over-glazed painted on opaque monochrome glaze in the mina'i technique. The outer walls of the bowl are decorated with figures on an opaque ground. An eye-engaging series of split palmettes, arabesques and lotus blossoms surrounds the figures.

Kâse
12 y.y. İran. Taş kalıplama yöntemiyle yapılmıştır. Üzerinde şeffaf bir sır bulunmaktadır.

Bowl
Iran, 12th century. Stonepaste, molded, and covered with a transparent glaze.

Tabak
12 y.y. İran-Kaşan. Taş kalıplama yöntemiyle yapılmış, lüster tekniğinde tabak. Lüster tekniği İran'da 12.y.y. başlarında görülür. Bu teknikte üretilen tabaklarda daha çok kaba ve iri motiflerin görülmesine İran'a, Irak ve Suriye'den bu tekniği getiren ustalar sebep olarak gösterilmektedir. Ortada, at üzerinde, ay yüzlü ve badem gözlü olarak resmedilen figür karakteristik Türk erkeğini sembolize etmektedir. Figürün çevresi rumiler ve doldurma motiflerle tezyin edilmiştir.

Bowl
Kashan, Iran, 12th century, molded lusterware. The luster technique, imported from Iraq and Syria, was widely used in Iran in the early 12th century. The artists decorated these bowls with broad and thick designs. This bowl depicts a central figure on horseback, with a full-moon face and almond-shaped eyes, a frequent depiction of the Turkish male. The spaces around the figure are filled with various stylized vegetal motifs and arabesques.

Testi
12-13 y.y. İran. Firit hamurlu, türkuaz fonlu, siyah desenlidir. Oval gövde iki bölümden oluşan süsleme alanına sahiptir. Alttaki bölümde dilimler tek parça halindeyken üstteki bölümde lotus palmet dizisi uçları rumiler ile biten kıvrım dallarla bir birine bağlanmıştır.

Cup
Iran, 12th-13th century. Stoneware with turquoise overglaze and black patterns. The oval body consists of two decorated parts. The register at the bottom is divided into vertical sections and the upper section is filled with a series of lotus palmettes linked by spiral branches terminating in arabesques.

Testi
12-13 y.y. İran. Firit hamurludur. Taş kalıplama tekniğinde formlandırılmış, lüster tekniğinde boyanmıştır. Konik gövde iki bölümden oluşan süsleme alanına sahiptir. Altta daireler içinde rumiler, üstte ortada bir yazı kuşağı, boyun bölümünde ise sıra halinde kuş tasvirleri görünmektedir. Boyun kısmına iki sıra halinde kitabe kuşağı yerleştirilmiştir.

Jug
Iran, 12th century, molded stonepaste, stained with a luster glaze. The conical body is composed of two decorative panels separated by an epigraphic band. The bottom panel is composed of a series of arabesque-filled medallions, and the upper panel is comprised of a row of birds. There are two inscription bands on the neck.

Minai Kâse
12yy. İran. Firit içerikli, çok renkli, sırüstü boyalı ve opak tek renk, sırlı minai seramik. Kâsenin içinde opak renkte zemin üzerine belirli aralıklarla yerleştirilmiş dairevi alana konumlandırılan figürlerin arasındaki kuş motifleri ilgi çekmektedir. Buradaki figürlerin gezegen tasviri olması muhtemeldir. Dış yüzdedeki kitabe kuşağında duaların yer aldığı ifadeler göze çarpmaktadır.

Mina'i Bowl
Iran, 12th century. Stonepaste; polychrome in-glaze and over-glazed painted on opaque monochrome glaze (mina'i). The fluted walls of the bowl are decorated with figures in medallions drawn on an opaque ground. Bird motifs placed in the intervals between the figures are particularly interesting.The figures are likely to be portrayals of the planets. The skillfully-depicted epigraphic band on the outer surface of the bowl includes prayer verses.

FREER GÜZEL SANATLAR GALERİSİ, WASHINGTON / Freer Gallery of Art, Washington DC

Semerli Fil
12.-13. y.y. İran. Pişmiş topraktan yapılmış ve firuze renkte sırlanmıştır. Filin üzerindeki semeri araları açıklıklı olacak şekilde gösterilmiştir. Üzerinde çizgisel ve kabartma motifler görülmektedir. Kulaklarının arasına sürücü yerleştirilmiştir.

Elephant with Howdah
Iran, 12th-13th century. Earthenware covered with a turquoise glaze. The howdah, or carrier, on the back of the elephant is open and covered with linear motifs in relief.

Kâse
12. 13 y.y. İran. Firit içerikli, türkuaz zemin üzerinde siyah boyalı, tek renk sırlı, sır üstü kırmızı boyalı seramik. Kâsenin içinde firuze renkte zemin üzerine merkezden kenarlara doğru açılan lotus ve palmet dizisi uygulamasının yapıldığı bir parçadır. Dizi motiflerinin uçlarında ise rumilere yer verilmiştir.

Bowl
Iran, 12th-13th century. Stonepaste; painted black and red under a monochrome turquoise glaze. Lotus blossoms and palmette clusters ending in rumi motifs radiate from the center to the edges of the bowl.

Hokka
12. 13 y.y. İran. Firit içerikli, çok renkli, sırüstü boyalı ve opak tek renk sırlı minai seramik. Kalem yeri hokkayı ortalayacak biçimde tasarlanmıştır. Yan yüzleri, araları lotus dizisinden oluşan bağdaş kurup oturan figürler ile doldurulmuştur. Ortadaki açıklığın kenarlarına sıra halinde dizi sfenksler işlenmiştir.

Inkwell
Iran, 12th-13th century. Stonepaste; polychrome in-glaze and over-glazed painted on opaque monochrome glaze (mina'i). The pen hole is placed in the center of the cylindrical inkwell. The sides are decorated with a series of figures sitting cross-legged, surrounded by lotus blossoms. A row of sphinxes is placed on the shoulder of the inkwell around the pen hole.

Ayaklı Kâse
12-13.y.y. Kalıpla şekil verilmiş, pişmiş toprak seramik. Gövde üzerinde dışarı doğru taşkın olarak yapılmış çıkıntılar yer almaktadır. Ağzın iç ve dış yüzlerinde yer alan kitabe paneli yer sır altı tekniğinde yapılmıştır.

Footed Bowl
12th-13th century. Molded terracotta, with protuding bosses. Inscription panels at the inner and outer edges of the rim are made in the under-glaze technique.

Minai Kâse
12.13. y.y. İran. Firit içerikli, çok renkli, sırüstü boyalı ve opak tek renk sırlı minai seramik. Kompozisyon kâsenin içinde opak renkte zemin üzerine belirli aralıklarla yerleştirilmiş iki dairevi alanın içine oturtulmuştur. Merkeze, etrafında ata binmiş altı kişinin sıralandığı bir süvari figürü yerleştirilmiştir. Figürlerin arasındaki lotus ve rumi dizisi ile uçları kuşla nihayetlenen bordür dizisi figürleri bir birinden ayırır. Dış yüzdedeki kitabe kuşağında hayır dualarına edilmektedir.

Mina'i Bowl
Iran, 12th-13th century. Stonepaste; polychrome in-glaze and over-glazed painted on opaque monochrome glaze (mina'i). The composition is comprised of two concentric circular panels on an opaque ground. The central figure of a horseman is surrounded by a row of six other riders. The spaces between the riders are decorated with clusters of lotus blossoms, arabesques and pairs of birds. The inscription band on the outer surface includes votive prayers.

Sekizgen Kâse
12 y.y. İran, Kaşan. Taş baskı tekniğinde yapılmıştır. Üzerindeki sırların yer yer aktığı fark edilmektedir. Gövde üzerinde dolaşan kitabe kuşağındaki harflerin arkaları rumi motiflerle bezenmiştir. Kitabede ustasının adı olarak Hasan el-Kaşani yazılıdır.

Octagonal Bowl
Iran, Kashan, 12th century. Stonepaste, molded with monochrome decoration under a transparent glaze. An inscription band in relief circles the outer surface of the octagonal body. The edges of the letters are decorated with arabesque motifs, and the name of the artist, Hasan al-Kasani, is indicated in the inscription.

Kâse
12 y.y. İran-Kaşan. Lüster tekniğinde kâse. Lüster tekniği İran'da 12.y.y. başlarında görülür. Bu teknikte üretilen kâselerde ortada tek bir figür ve etrafında iri motifler göze çarpar. Bu durum İran'a, Irak ve Suriye'den bu tekniği getiren ustalarla açıklanmaktadır. Ortada bulunan at üzerindeki figürün elinde bir kartalı ya da şahini tuttuğu izlenimi verilmiştir. Figürün çevresinde rumiler ve doldurma motifleri yer almaktadır.

Bowl
Kashan, Iran, 12th century. Luster-painted on opaque monochrome glaze. The luster technique has been used in Iran since the beginning of the 12th century. The decoration of bowls such as this one is generally comprised of a single, central figure surrounded by large decorative motifs, adopted from the style of the Iraqi and Syrian artists who brought the technique to Iran. The central figure of a horseman in this bowl appears to be holding an eagle or a hawk, and is surrounded by vegetal fill patterns and arabesques.

Çift Cidarlı İbrik
13yy. İran, Kaşan. Firit içerikli, firuze renkli, firuze tek renk sırlı seramik. Bu testinin dış yüzeyi oyulmuştur. Kabın tamamı türkuaz sırlıdır. İçerisinde bulunan kabın etrafını sarmaktadır. Gövde üzerinde helezonik kıvrımlar arasına rumiler yerleştirilmiştir. Ağız kenarı horoz başını anımsatmaktadır. Boyun kısmına kitabenin yerleştirilmesi ihmal edilmemiştir.

Double-Walled Ewer
Iran, Kashan, 13th century. Stonepaste with a monochrome turquoise glaze. This pitcher is decorated with a double-walled, reticulated surface covered with a turquoise glaze. Arabesques and stylized vegetal motifs decorate the body. The rim is fashioned in the shape of a rooster head and an inscription band wraps around the neck.

Testi
12-13 y.y. İran. Firit içerikli, çok renkli, sırüstü boyalı ve opak tek renk sırlı minai seramik. Gövde üzerinde aşağıya doğru sarkan kıvrım dalların araları firuze, kırmızı ve mavi renkte boyanmıştır. Boyunda da benzer tarzda motifler tekrarlanmıştır.

Jug
Iran, 12th-13th century. Stonepaste; polychrome in-glaze and over-glazed painted on opaque monochrome glaze (mina'i.) The jug is covered with hanging branches painted in turquoise, red and blue. Similar motifs are repeated on the neck.

Kâse
12.-13.y.y. İran. Firit içerikli, sıraltı tekniğinde boyalı ve opak tek renk sırlı seramik. Konik formlu kâsenin içinde merkeze doğru yönelen çizgisel şeritler üzerinde yazılara yer verilmiştir. Kıvrım dallardan oluşan motifin de ihmal edilmediği görülmektedir.

Bowl
Iran, 12th-13th century. Stonepaste; polychrome painted under a transparent glaze. The inner surface of this conical bowl is decorated with stylized vegetal motifs delineated by linear bands of calligraphy. Vine scrolls can be seen on the outer surface.

Buhurdan
11-12.y.y. İran. Bronzdan yapılmıştır. Dövme, dökme ve kazıma teknikleri kullanılmıştır. Dört ayak, üzerinde silindirik gövdeli bölümü taşımaktadır. Bunun üzerinde kazıma ile yapılmış dairesel motif alanları görülür. İç kısmı, tütsü bitkisi ya da kömür yerleştirmek üzere boş bırakılmıştır. Ateşliğin üzeri yarı açık olacak biçimde bir parçayla kapatılmıştır. Yarım kubbe şeklinde bu parçanın üzeri kenardaki banda kadar ajurludur. Bandın üzerine kazıma olarak bir yazı nakşedilmiş, kemer şeklindeki bölümün en tepesine bir kuş motifi yerleştirilmiştir. Kemerin ön yüzü dilimlenmiş ve yüzeyi kazıma tekniğinde süslenmiştir.

Incense Burner
Iran, 11th-12th century. Bronze; cast, hammered and chased. The cylindrical body is set on four legs. There are chased medallions decorating the body, which served as the receptical for burning coals or fragrant herbs. The burner is covered by a semi-circular dome edged by a band of open roundels, with an engraved inscription and a bird-shaped finial at the summit.

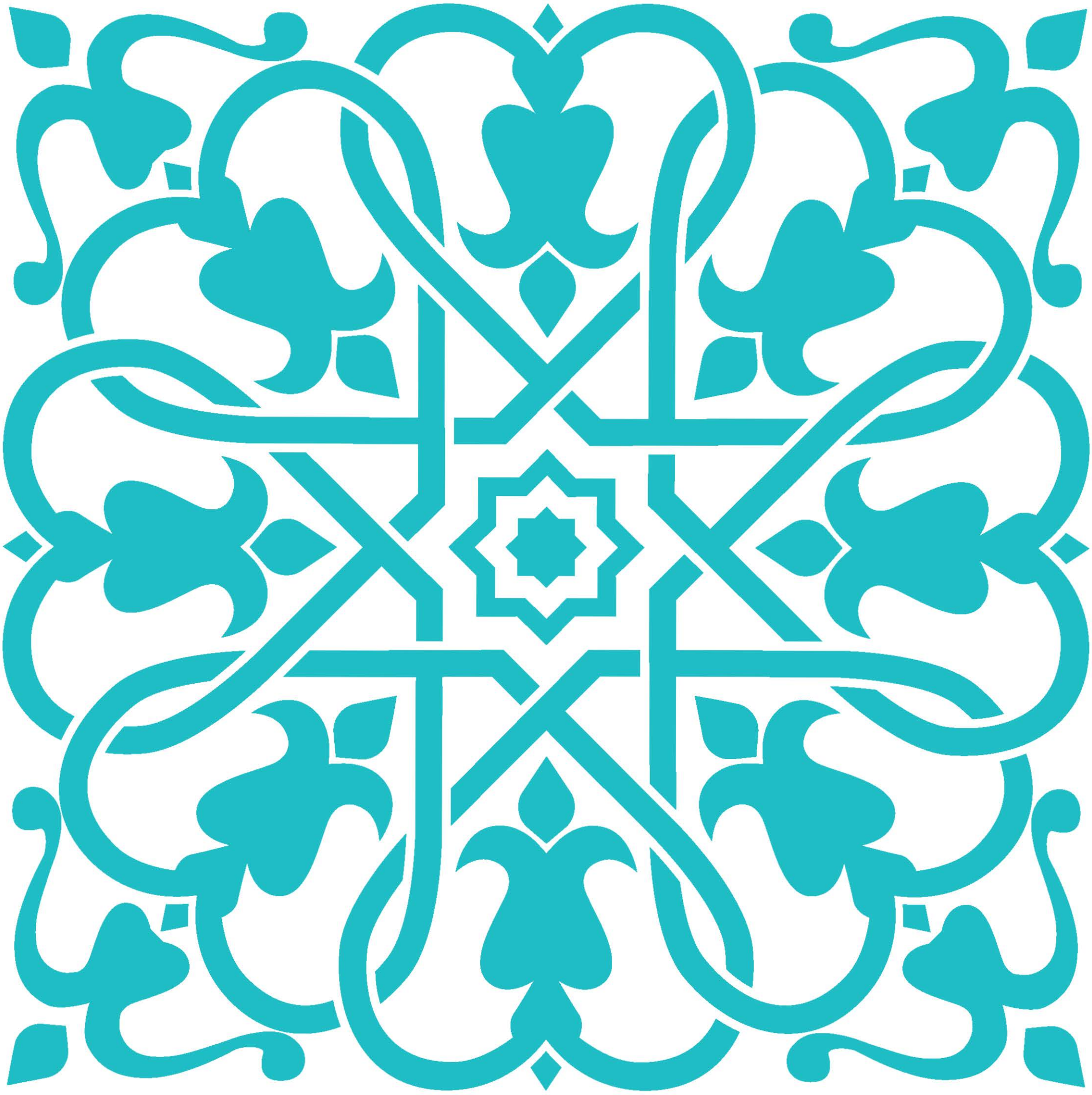
Bilezik
11 - 12yy. İran. Telkari ve taneleme tekniklerinde yapılmıştır. Bileziği gövdesi burmalı olarak iki uçta bir tokayla birleşir. Tokaların uçlarında dört tane küremsi çıkıntı yer alır. Bu çıkıntılar, delikli olarak yapılmış ve üzerlerine parçalar yerleştirilmiştir. Küremsi çıkıntıların zemininde dört altın sikke yer almaktadır. Sikkelerin üzerindeki yazılardan hareketle bileziğin tarihlendirilmesi mümkündür. Kürelerin köşeleri firuze taşlarla bezenmiştir.

Gold Bracelet
Iran, 11th-12th century, filigree and granulation techniques. The spiral bracelet is joined with a barrette clasp. Four spherical protrusions are placed at the ends of the clasp. These protrusions are perforated, and additional pieces are attached to them. There are four gold coins under the bases of the spherical protrusions. Turquoise stones are set at the outer corners of the protrusions.

Bronz Kandil
13 y.y. İran. Bronz döküm ve dövme tekniğinde yapılan kandil, gümüş kakma tekniğinde süslenmiştir. Sekizgen formlu kandilin tabanında bir kitabe kuşağı yer alır. Gövde üzerinde ise sekizgenin her bir yüzüne bir tane gelecek şekilde yerleştirilmiş farklı duruşlan olan figürler görülmektedir. Figürlerin çevresi, kıvrım dalları ve rumilerle doldurulmuştur.

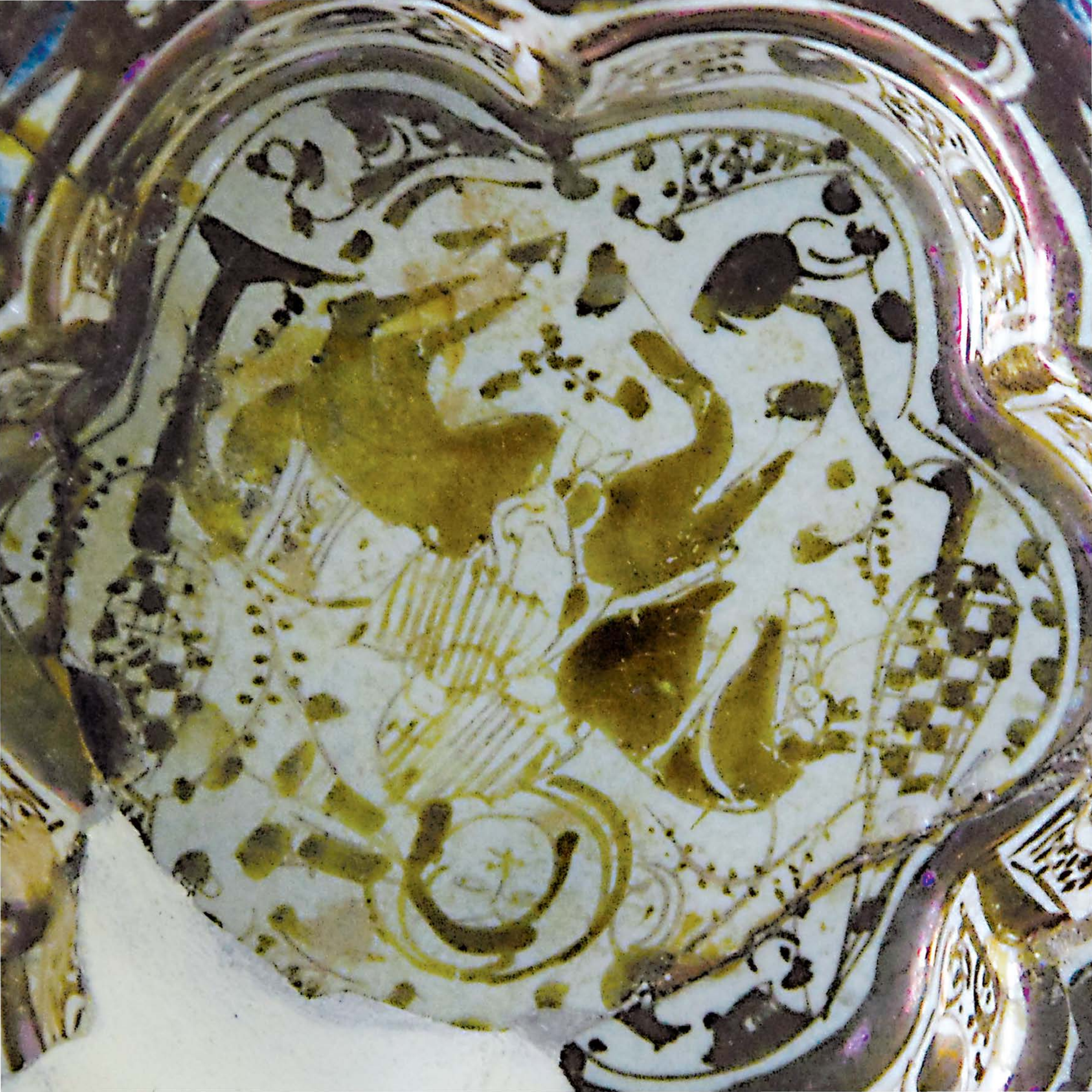
Bronze Candlestick
Iran, 13th century. Bronze; cast, engraved and inlaid with silver. An inscription band is placed at the base of the candlestick. Figures in different positions are depicted inside medallions on each face of the octagonal body. The spaces around the figures are filled with stylized vegetal motifs and arabesques.

AZERBAYCAN
ULUSAL TARİH MÜZESİ
Bakü - Azerbaycan Cumhuriyeti

National Museum of History
of Azerbaijan
Baku, Republic of Azerbaijan

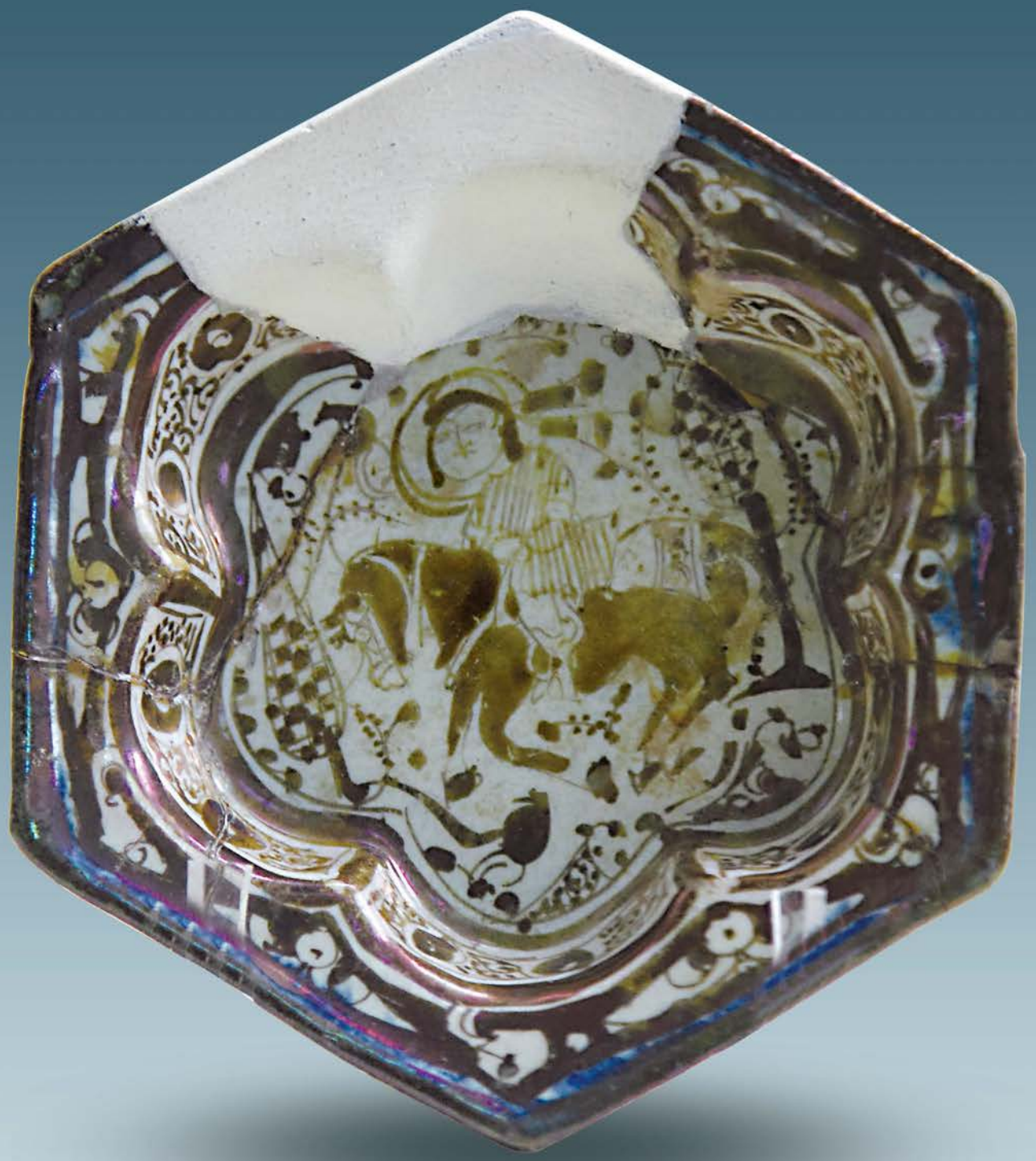

Bağdaş Kurup Oturan Üç Figürlü Kâse
12-13 Bakü. Firit içerikli, çok kahve, mavi, yeşil renkte boyalı ve tek renk sırlı seramik. Kâsenin ortasında üç daire içinde bağdaş kurup oturan figürler, bunların arasında ise türkuaz renkte noktalar yerleştirilmiştir. Kâsenin yan yüzlerinde de aynı tarzda bağdaş kurup oturan figürler işlenmiştir. Figürlerin yüzü 2/3 oranında yandan resmedilmiştir.

Bowl with Three Figures
Baku, 12th-13th century. Stonepaste, painted light brown, blue, and green under a transparent glaze. The center of the bowl displays three medallions, each containing a figure sitting cross-legged, with turquoise-colored dots placed between the medallions. Similar figures, depicted in three-quarter view, surround the inner sides of the bowl.

Altıgen Formunda Lüster Kap
12-13 Bakü. Lüster teknikte yapılmış, opak tek renkli olarak sırlanmıştır. Kâsenin ortasında at üzerinde bir figür bulunmaktadır. Sahnenin iki yanında birer selvi ağacı işlenmiştir. Aralarda kalan boşluklar ise kıvrım dallarla doldurulmuştur. Figürün üzerinde çizgili bir elbise bulunmaktadır. Figürün yüzü 2/3 oranında yandan resmedilmiştir. Yüzler, ay yüzlü badem gözlü denilen Türk tipinde tasvir edilmiştir. Yan yüzler de ise kıvrım dallardan oluşan bir kompozisyon bulunur. Kâsenin köşelerinde firuze renkte çizgiler bulunmaktadır.

Hexagonal Luster Bowl
Baku, 12th-13th century. Luster-painted on opaque monochrome glaze. A figure on horseback is seen in the middle of the bowl, with a cypress tree on both sides of him. The surrounding spaces are filled with stylized vegetal motifs. The figure, with the characteristic Turkic “moon face”, is depicted in three-quarter view and wears a striped tunic. The outer borders display vine scroll motifs and the hexagonal rim is delineated by turquoise-colored lines.

Minai Kâse
12-13 y.y. Bakü, Kaşan. Firit içerikli, çok renkli, sırlatı-sırüstü boyalı ve opak tek renk sırlı minai seramik. Kâsenin içinde krem renkte zemin üzerine süslemeler yapılmıştır. Genelde ortadaki alanda ana konu işlenirken, yan yüzlerde tamamlayıcı kompozisyonlar seçilmiştir. Ancak burada ortadaki alanda sadece doldurma motifleri işlenmiştir. Yan yüzlerde ise bağdaş kurup oturan figürler bulunmaktadır. Figürler ay yüzlü badem gözlü Türk tipindedir. Kâsenin ağıza yakın bölümü zikzak şeklinde bir bordür ile sonlanmaktadır.

Mina'i Bowl
Baku or Kashan, 12th-13th century. Stonepaste; polychrome in-glaze and over-glazed painted on an opaque monochrome glaze (mina'i). The bowl has decoration on a cream-colored ground. In general, these bowls depict a central figure surrounded by a complementary composition. However, in this bowl, fill motifs only decorate the center. The inner walls of the bowl are covered with figures sitting cross-legged, displaying the characteristic Turkic "moon face" traits. The band near the rim is decorated with a zigzag border.

Altıgen Formda Sehpa
12-13 y.y. Bakü. Tek renk sırlı altıgen formda yapılmış sehpa. Sehpanın yan yüzlerinde oymalar yapılarak mimari bir görünüm verilmeye çalışılmıştır.

Hexagonal Serving Table
Baku, 12th-13th century. Monochrome-glazed, with a hexagonal shape. The carved surfaces of the sides impart an architectural aspect to the decoration.

Türkuaz Renkte Sırlı Kâse
12-13 y.y. Bakü. Firit içerikli, tek renkli boyalı ve türkuaz renkte sırlı seramik. Kâsenin ortasında bir dairevi alanın içine sırt sırta gelecek şekilde iki siren yerleştirilmiştir. Sirenlerin arasında kıvrım dalları ve rumilerden oluşan bir kompozisyon işlenmiştir.

Turquoise-Glazed Bowl
Baku, 12th-13th century. Stonepaste, monochrome painted and turquoise-glazed ceramic. Two adossed sirens in a central medallion occupy the center of the bowl. A composition of vines and arabesques is depicted between the sirens.

Türkuaz Sırlı İbrik
12-13.y.y. Bakü. Krem renkte hamurlu, Türkuaz tek renkte sırlı olarak yapılmıştır. Kalıpla şekil verilmiştir. İbriğin gövdesi sekizgen formunda yapılmıştır. Gövdenin üst kısmı, belirsiz bir kabartma motifiyle çıkıntılı olarak yapılmıştır.

Turquoise-Glazed Ewer
Baku, 12th-13th century. Cream-colored earthenware covered with a monochrome turquoise glaze, mold-formed in an octagonal shape. The upper part of the body is covered with relief designs of indeterminate forms.

Slip Tekniğinde Sürahi
12.y.y. Bakü. Frit hamurlu, Kırmızı renkli zemin üzerine krem renkte boyalı, slipli ve şeffaf sırlıdır. Sürahinin altında nokta şeklinde kaide ayakları bulunur. Yan yüzlerinde ise dairevi bir hat boyunca dizilmiş noktaların şekillendirdiği bir kompozisyon izlenmektedir. Selçuklu döneminde özellikle Horasan ve Dehistan çevresinde silip tekniğindeki örnekler daha fazla karşılaşılmaktadır.

Jug in the Slip Technique
Baku, 12th century. Stonepaste; painted in red on a cream-colored surface, slip-painted and covered with a transparent glaze. The jug has round feet. The sides of the jug are decorated with circles formed by large dots. Examples of slip-decorated ceramics are common in the Seljuk period, especially in the areas of Khorasan and Daghistan.

Lüster Kâse
12.13. y.y. Bakü. Lüster teknikte yapılmış, opak tek renkli olarak sırlanmıştır Kâsenin ortasında bağdaş kurup oturmuş vaziyette elini öne uzatmış bir figür bulunmaktadır. Elinde bir yaprak tutmaktadır. Figürün üzerinde damgalı kumaştan bir elbise bulunmaktadır. Figürün yüzü 2/3 oranında yandan resmedilmiştir. Yüz, ay yüzlü badem gözlü denilen Türk tipinde tasvir edilmiştir. Figürün etrafında kalan boşlukları farklı büyüklüklerdeki kıvrım dallarla doldurulmuştur.

Luster Bowl
Baku, 12th-13th century. Luster-painted on an opaque monochrome glaze. A figure is depicted in the center of the bowl, sitting cross-legged and extending his hand which holds a leaf. The figure, his face shown in three-quarter view, wears a tunic with a pattern of dots. The figure displays the characteristic Turkic “moon face” traits. The spaces around the figure are filled with swirling vines of different sizes.

Lüster Tabak
12.13. y.y. Bakü. Lüster teknikte yapılmış, opak tek renkli olarak sırlanmıştır. Tabağın içerisi, ortada bulunan bir dairevi kâse çukurunun etrafında beş dairevi kâse yer alır. Her birinin içinde oturan birer figür yer almaktadır.

Luster Bowl
Baku, 12th-13th century. Luster-painted on opaque monochrome glaze. The interior of the bowl contains five concave circular depressions radiating around a central depression, each decorated with a sitting figure.

Bronz Maşrapa
12-13.y.y. İran ya da Afganistan kökenlidir. Bronzdan dökme ve dövme teknikleri kullanılarak yapılmıştır. Üzerindeki süslemeler kakma ve kazıma tekniklerindedir. Derin olmayan kabın yüzeyinde iki şerit halinde yazı kuşağı yerleşmiştir. Yazı kuşaklarının arasında dairevi birer madalyonun içine bir kuş motifi yerleştirilmiştir.

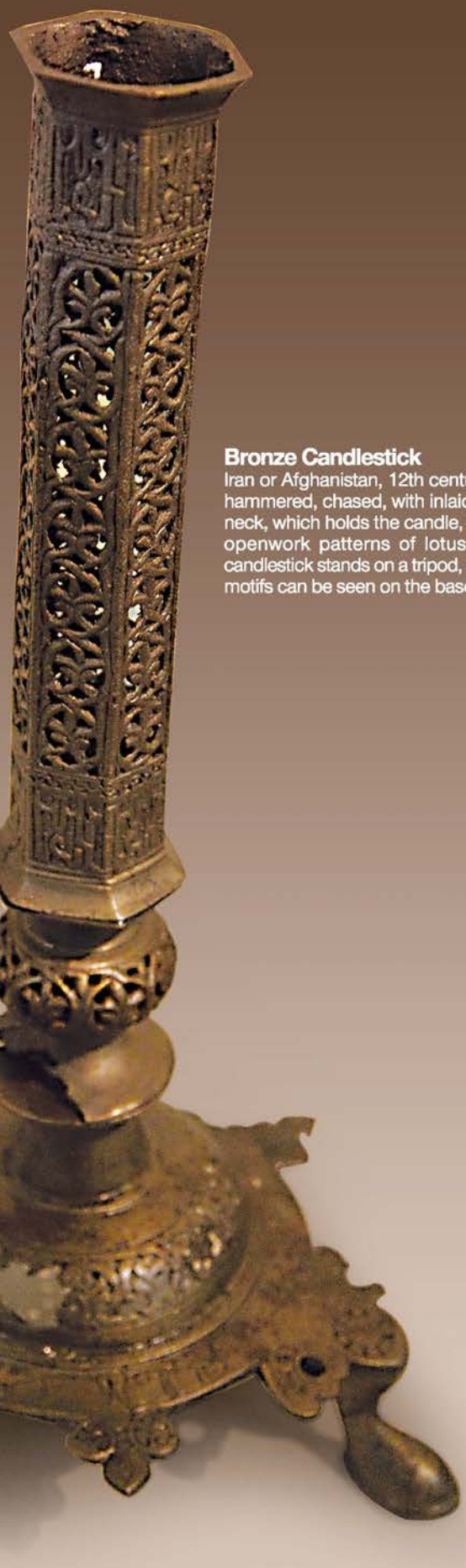
Bronze Drinking Cup
Iran or Afghanistan, 12th-13th century. Bronze; cast, hammered, chased, with inlaid decoration. Two inscription bands, each with a medallion containing a bird figure, decorate the outer surface of the vessel.

Sgrafito Tekniğinde Kâse
12-.13.y.y. Bakü. Sgrafito tekniği kullanılarak yapılmıştır. Sarı, yeşil, mavi renkte boyanmış, opak tek renkli olarak sırlanmıştır. Kâsenin merkezinde girift bir örgü şeklinde geçmeler bulunur. Kâsenin içindeki kıvrım dallar merkezde dört kollu yıldız şeklinde başlamaktaır. Örgüerin arasında kalan kısımları farklı renklerde boyalıdır. Selçuklu döneminde bu teknikte yapılmış çok fazla eser bulunmamaktadır. Buna karşılık özellikle Bizans seramikleri arasında bu tekniğin yaygın olarak kullanıldığı görülmektedir.

Bowl with Sgraffito technique
Baku, 12th-13th century. Sgraffito technique; painted in yellow, green and blue over a monochrome glaze. A series of motifs in a knit pattern occupy the center of the bowl. Spiral vines are depicted in the shape of a four-pointed star. The spaces around the spirals are painted in different colors. This technique was not frequently used during the Seljuk period, but was commonly seen in Byzantine ceramics.

AZERBAYCAN ULUSAL TARİH MÜZESİ, BAKÜ / National Museum of History of Azerbaijan, Baku

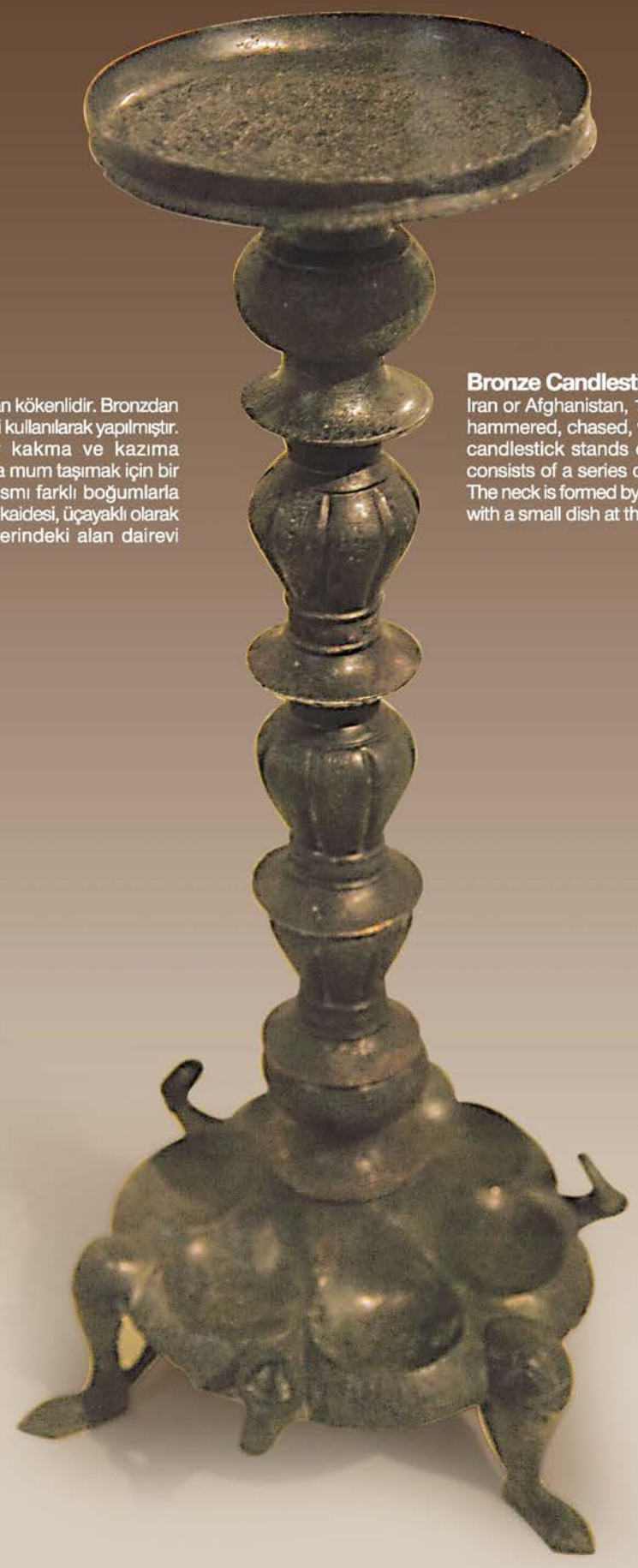
Bronz Şamdan
12.y.y. İran ya da Afganistan kökenlidir. Bronzdan dökme ve dövme teknikleri kullanılarak yapılmıştır. Üzerindeki süslemeler kakma ve kazıma tekniklerindedir. Ortasında mum taşımak için bir boyun yükselir. Boyun kısmındaki lotuslar ajurlu olarak yapılmıştır. Şamdanın kaidesi, üçayaklıdır. Gövde üzerinde kazıma tekniği ile yapılmış, sarmal motifler bulunmaktadır.

Bronze Candlestick
Iran or Afghanistan, 12th century. Bronze; cast, hammered, chased, with inlaid decoration. The neck, which holds the candle, is decorated with openwork patterns of lotus blossoms. The candlestick stands on a tripod, and chased spiral motifs can be seen on the base.

Türkuaz Renkte Sırlı Kâse
12-13 y.y. Bakü. Firit içerikli, tek renkli boyalı ve opak şeffaf sırlı seramik. Kâsenin ortasında bir dairevi alanın içine rumilerden oluşan bir kompozisyon görülmektedir. Yan yüzlerde damlatma olarak yapılmış firuze renkte motifler görülür.

Turquoise-Glazed Bowl
Baku, 12th-13th century. Stonepaste; monochrome painted over an opaque underglaze and covered with a transparent glaze. A composition consisting of arabesques fills a circular area in the center of the bowl. Turquoise-colored splashware motifs are seen on the sides of the bowl.

Bronz Şamdan
12.y.y. İran ya da Afganistan kökenlidir. Bronzdan dökme ve dövme teknikleri kullanılarak yapılmıştır. Üzerindeki süslemeler kakma ve kazıma tekniklerindedir. Ortasında mum taşımak için bir boyun yükselir. Boyun kısmı farklı boğumlarla bölümlenmiştir. Şamdanın kaidesi, üçayaklı olarak yapılmıştır. Ayakların üzerindeki alan dairevi kâselerden oluşmaktadır.

Bronze Candlestick
Iran or Afghanistan, 12th century. Bronze; cast, hammered, chased, with inlaid decoration. The candlestick stands on a tripod and the base consists of a series of concentric depressions. The neck is formed by a series of knobs and rings, with a small dish at the top to hold the candle.

Lüster Testi
12-13. y.y. Bakü. Frit hamurlu, lüster teknikte yapılmış, opak tek renkli olarak sırlanmıştır. İki kulplu ve bir akıtma ağızlıdır. Gövde üzerinde iki farklı süsleme alanı bulunmaktadır. Altta küçük bitkisel motifli bir kompozisyon üstte ise selvi ağaçları arasında süvariler işlenmiştir. Aralarda kalan boşluklar ise rumi motiflerle doldurulmuştur. Kabın ağıza yakın bölümünde bir yazı kuşağı yer almaktadır.

Lusterware Ewer
Baku, 12th-13th century. Stonepaste, luster-painted on an opaque monochrome glaze. The ewer has two handles and a spout. There are two different sections of ornamentation on the body. The lower shows a composition of small floral motifs, and the upper one, a band of horsemen between cypress trees. The background spaces are filled with arabesque motifs. An inscription band is placed near the rim of the container.

Lüster Kâse
12-13. y.y. Bakü. Frit hamurlu, lüster teknikte yapılmış, opak tek renkli olarak sırlanmıştır. Gövde üzerinde selvi ağaçları arasında süvariler ve bağdaş kurup oturmuş figürler işlenmiştir. Figürlerin aralarında kalan boşluklar ise rumi motiflerle doldurulmuştur. Kabın ağıza yakın bölümünde bitkisel bir süsleme kuşağı yer almaktadır.

Luster Bowl
Baku, 12th-13th century. Stonepaste; luster-painted on a monochrome opaque glaze. The body of the bowl is covered with a series of horsemen and figures sitting cross-legged, separated by cypress trees. The background space is filled with arabesque motifs. An inscription band is placed near the rim of the bowl.

Lüster Sürahi
12-13.y.y. Bakü. Frit hamurlu, lüster teknikte yapılmış, opaktek renkli olarak sırlanmıştır. Gövdesi büyük oranda kırılmıştır. Gövde üzerinde dilimler arasında figürler bulunmaktadır. Boyun kısmında rezerv tekniğinde bir rumi motifi işlenmiştir.

Luster Jug
Baku, 12th-13th century. Stonepaste; luster-painted on a monochrome opaque glaze. The body has been significantly repaired with blank surface material. The jug is decorated with figures on the body and rumi patterns on the neck.

Küremsi Kap
12. y.y. Bakü. Sırsız küremsi kap. Selçuklu döneminde bu kaplardan birçok yerde rastlanılmaktadır. Kalın cidarlı ve kumlu kilden küremsi bazılarının dipleri sivri olacak şekilde yapılmıştır. Bazılarının üzerinde mühür baskılı süslemede bulunmaktadır. Yapılan araştırmalarda yirminin üzerinde fonksiyonunun olduğu tespit edilmiştir. Bu kapların ağızlarının mühürlenmesi kolaydır. Nakliye sırasında bunların stabilitelerini sağlamak da daha elverişlidir. Bu kaplar buhurdan, lamba, cıva ve benzeri ecza şişesi olarak kullanılmıştır. Ayrıca Rum Ateşi olarak da silah gibi kullanıldığı da düşünülmektedir. Boyunlarındaki bağlı dizilerle astronomlar tarafından işaretleyici amaçlı olarak da kullanıldığı düşünülmektedir.

Spherical vessels
Baku, 12th century, unglazed earthenware. Containers of this spherical form were frequently seen in many areas during the Seljuk period. Made of high-content sand clay, they had thick walls and many had bases and stamped decoration on the body. Research has shown that these vessels had over twenty utilitarian functions. Their stable shape and small, easily-sealable openings made them convenient for transporting goods. They have also been used as incense burners, lamps or medicine bottles for substances such as mercury. They were also filled with Greek fire to be used as weapons. The lines on their necks may have also served as pointers for astronomers.

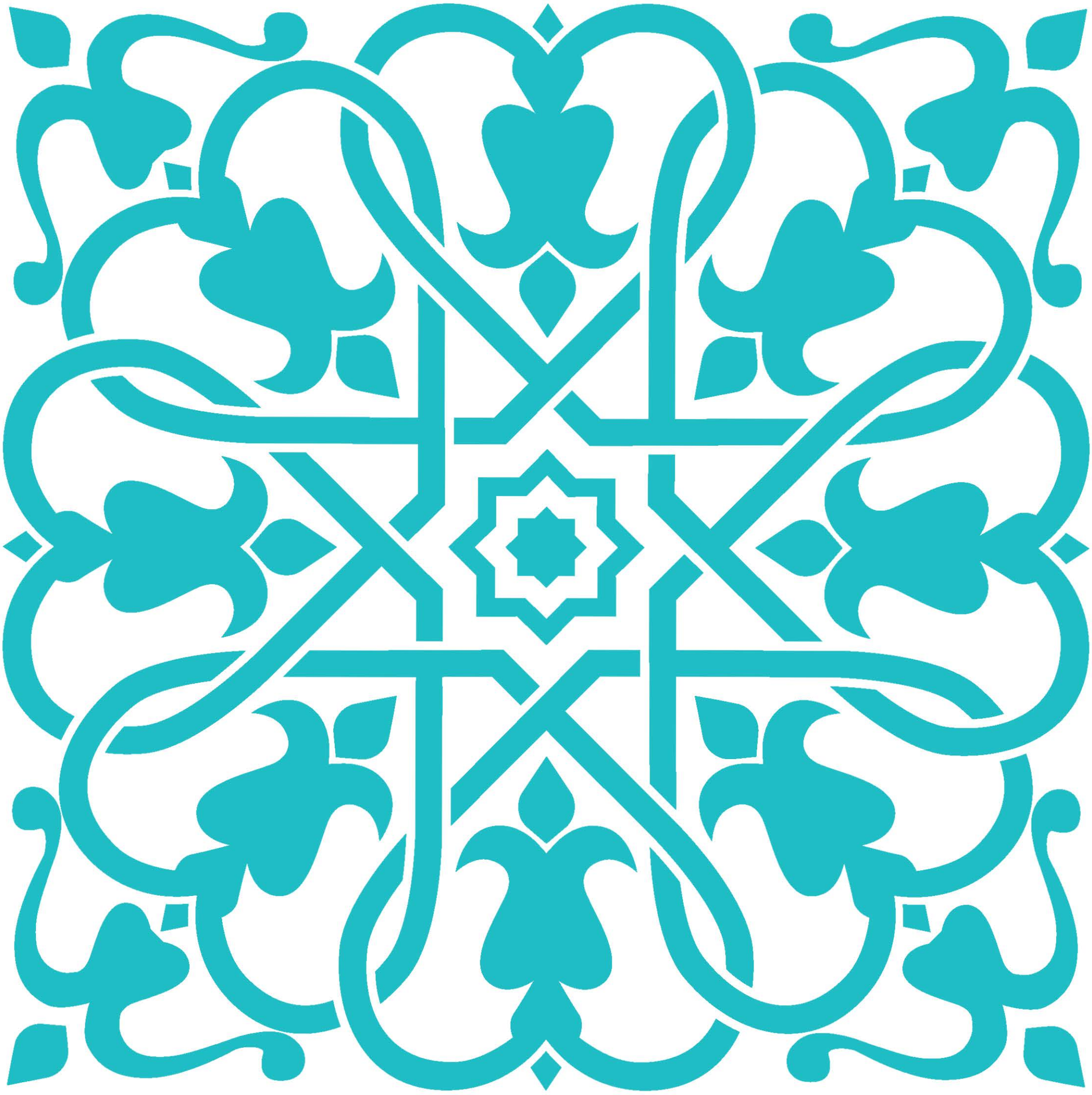

Küremsi Kap

12.y.y. Bakü. Sırsız küremsi kap. Selçuklu döneminde bu kaplardan birçok yerde rastlanılmaktadır. Kalın cidarlı ve kumlu kilden küremsi bazılarının dipleri sivri olacak şekilde yapılmıştır. Bazılarının üzerinde mühür baskılı süslemede bulunmaktadır. Yapılan araştırmalarda yirminin üzerinde fonksiyonunun olduğu tespit edilmiştir. Bu kapların ağızlarının mühürlenmesi kolaydır. Nakliye sırasında bunların stabilitelerini sağlamak da daha elverişlidir. Bu kaplar buhurdan, lamba, cıva ve benzeri ecza şişesi olarak kullanılmıştır. Ayrıca Rum Ateşi olarak da silah gibi kullanıldığı da düşünülmektedir. Boyunlarındaki bağlı dizilerle astronomlar tarafından işaretleyici amaçlı olarak da kullanıldığı düşünülmektedir.

Spherical vessels

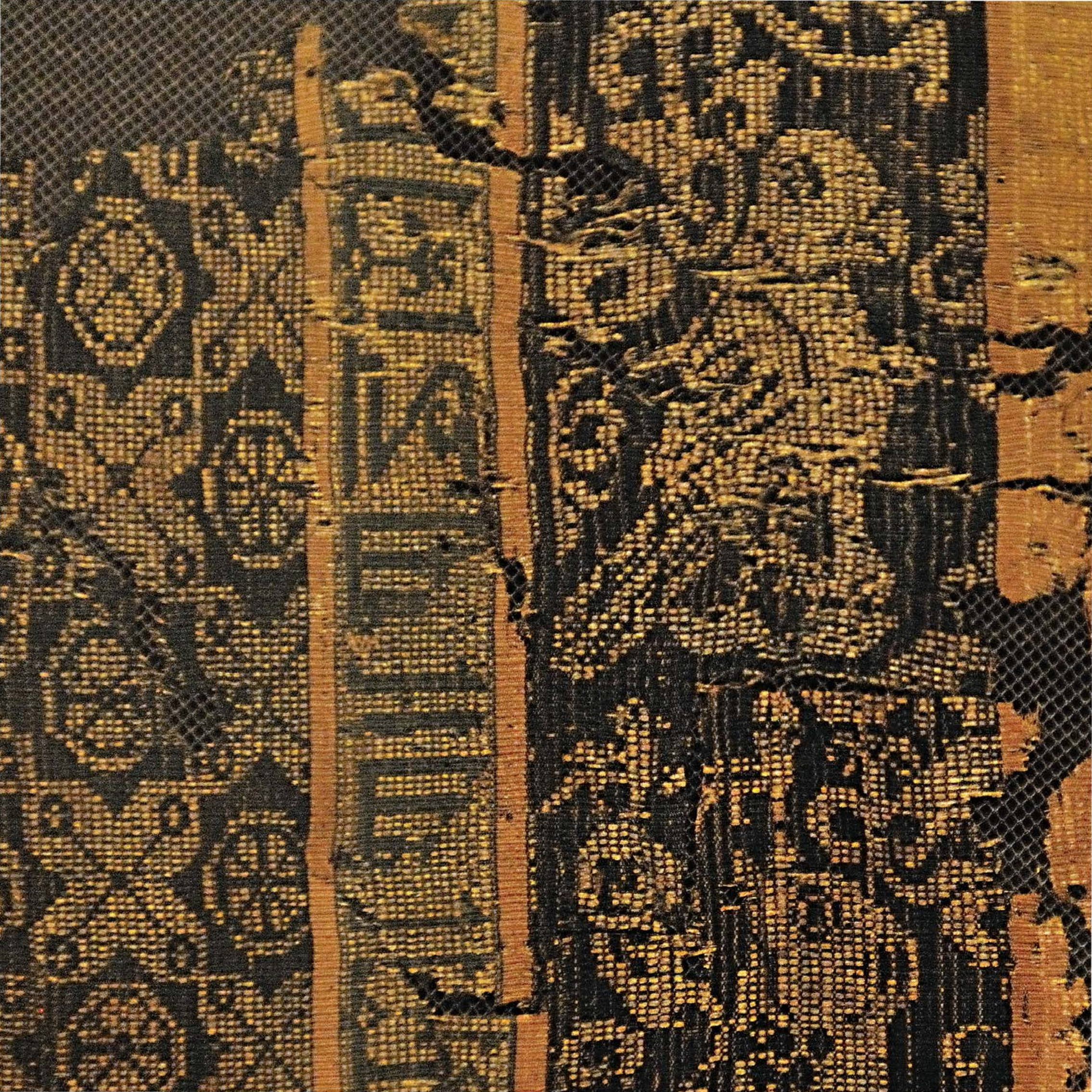
Baku, 12th century, unglazed earthenware. Containers of this spherical form were frequently seen in many areas during the Seljuk period. Made of high-content sand clay, they had thick walls and many had bases and stamped decoration on the body. Research has shown that these vessels had over twenty utilitarian functions. Their stable shape and small, easily-sealable openings made them convenient for transporting goods. They have also been used as incense burners, lamps or medicine bottles for substances such as mercury. They were also filled with Greek fire to be used as weapons. The lines on their necks may have also served as pointers for astronomers.

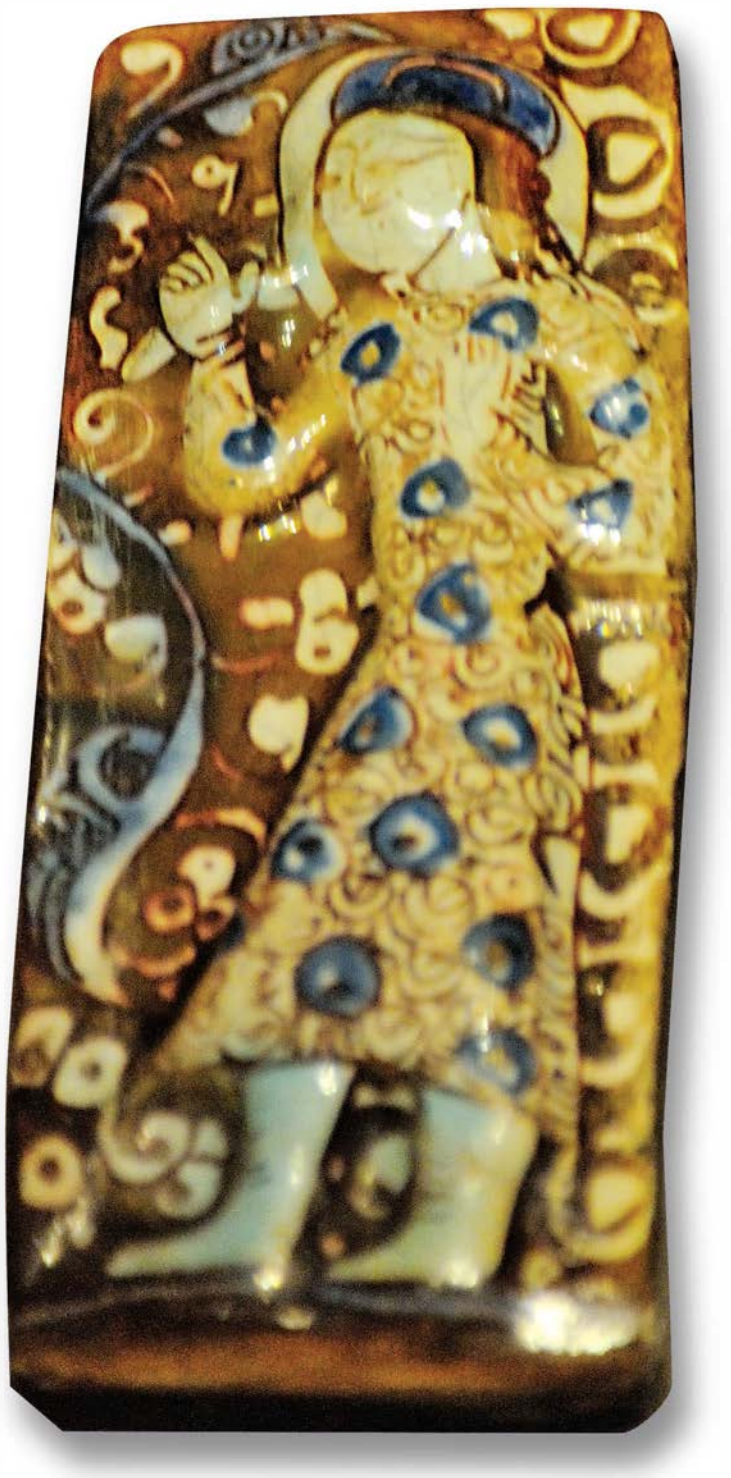
DAVİD SAMLİNG MÜZESİ
Kopenhag - Danimarka Krallığı

The David Collection
Copenhagen - Kingdom of Denmark

Lüster Teknikte Çini Parçası
12-13 y.y. İran Kaşan. Lüster tekniğinde yapılmış parça bir mimari yapıya ait olmalıdır. Ayakta durur vaziyetteki figürün elbisesi üzerinde kobalt mavisi kompozisyonlar görülmektedir.

Luster Tile Fragment
Kashan, Iran, 12th-13th century. This luster-decorated tile was probably part of a panel for a building. It shows a standing figure wearing a tunic with cobalt blue designs.

Sekiz Kollu Yıldız Formlu Çini Parçası
12-13 y.y. İran Kaşan. Çok renkli, sırüstü boyalı ve opak tek renk sırlı minai çini. Bu çinide bir mimari mekân tasviri yapılmaktadır. Yapının içinde karşılıklı oturan iki figür görülmektedir. Yanda iki katlı bir pencere ve kapı tasarımına yer verilmiştir Figürlerin çevresi bitkisel kökenli motiflerle doldurulmuştur. Bu parça muhtemelen bir yapıya aittir.

Tile in the Shape of an Eight-Pointed Star
Kashan, Iran, 12th-13th century. Stonepaste; polychrome in-glaze and over-glazed painted on opaque monochrome glaze (mina'i). This tile depicts an architectural structure with two confronting figures seated inside of it. A two-storey window can be seen to the right. The piece probably decorated a building structure.

Lüster Tabak
12.y.y. İran, Kaşan. Lüster tekniğinde opak beyaz sırlıdır. Tabak, üzerindeki dekoratif süsleme bakımından sıra dışı bir görünüme sahiptir. Büyük ölçekte yapılmış bu tarz tabaklar İran'da, özellikle 12.y.y. sonrasında görülür. Lüsterin arkasında fırınlanma öncesinde motifler oluşturulmuştur. Motifler ve figürler açıkça seçilmektedir. Sahnede 24 öğrenci ortada oturan ve elinde sopa tutan bir öğretmenin etrafında toplanmıştır. Öğrencilerin ellerinde yazı tahtaları bulunur. Sahnede iki figür haricinde bütün figürler aynı yere bakmaktadır. Üstte bulunan iki figür birbirlerine cepheden bakar şekilde resmedilmiştir. Bu sahne "Leyla ile Mecnun" hikâyesinden alınmıştır. Leyla ile Mecnun'un ilk karşılaştıkları an tasvir edilmiştir. Tabak üzerinde 1180 tarihi yazılıdır.

Luster-Painted Bowl
Iran, Kashan, 12th century. Luster-painted on opaque white monochrome glaze. This bowl is extraordinarily rich in iconographic details. Such bowls were made in large sizes and were frequently seen in Iran, notably in the late 12th century. The design motifs were painted under a luster glaze before firing. The decorative motifs and figures are clearly delineated. In the center of the bowl, 24 students, each holding a writing board, are gathered around a seated teacher who holds a stick. All the figures in the scene are looking in the same direction except for two, who face each other. This scene relates an episode of the story of "Layla and Majnun", when the two meet for the first time. The bowl includes the date of 1180.

Sırlı Kâse
12-13.y.y. İran. Tek renk sırlı kâse. Kâse, bir kenarından insan yüzü tasviri bulunan diğer kenarına doğru üçgen şeklinde biçimlendirilmiştir. Gövde üzerinde kabartma motifler bulunmaktadır.

Glazed Bowl
Iran, 12th-13th century. Monochrome glazed bowl with relief decoration on a triangle-shaped body. There is a depiction of a human face on one of the sides.

Sırlı Kâse
12-13.y.y. İran. Tek renk sırlı, çokgen yüzeyli olarak yapılmıştır. Gövde üzerinde kabartma motifler işlenmiştir.

Glazed Bowl
Iran, 12th-13th century. Monochrome glazed bowl with relief decoration on a polygon-shaped body.

Lüster Teknikte Çini Parçası
12-13 y.y. İran Kaşan. Lüster tekniğinde yapılmış parça bir mimari yapıya ait olmalıdır. Ayakta durur vaziyetteki figürün elinde kılıç benzeri bir alet; önünde bir ayağını yukarı doğru kaldırmış bir aslan görülmektedir. Elbisenin üzeri kobalt mavisi kompozisyonlarla bezenmiştir. Aslan gövdesi üzerinde beneklerle doldurma yapılmıştır. Figürler arasında kalan boşluğun değerlendirilmesinde lotus ve palmet dizileri tercih edilmiştir.

Fragment of a Luster Tile
Kashan, Iran, 12th-13th century. This luster-painted tile was probably part of a panel revetment for an architectural context. A figure holding a sword-like object stands behind a wild cat with one paw raised. His dress is decorated with designs in cobalt blue. The feline's body is decorated with spots, and the areas between the figures are filled with clusters of lotus blossoms and palmettes.

Firit Hamurlu Kâse
12.13. y.y. İran. Firit içerikli, çok renkli, sırüstü boyalı ve opak tek renk sırlı minai seramik. Kâsenin merkezinde, karşılıklı olarak oturur vaziyette gösterilen iki figürden birisi kadın diğeri erkektir. Erkek elindeki şişeyi tutmakta, kadın ise elindeki kadehi ona doğru uzatmaktadır. Figürlerden her ikisinin de üzerinde aynı tür kumaştan birer elbisenin bulunduğu görülmektedir. Figürlerin yüzleri 2/3 oranında yandan resmedilmiştir. Yüzler, ay yüzlü badem gözlü Türk karakterinde tasvir edilmiştir. Figürlerin önünde bir havuz ve içindeki balıklar göze çarparken arka planda kuş ve ağaçlardan oluşan doldurma motifler de ilgi çekmektedir.

Mina'i Bowl
Iran, 12th-13th century. Stonepaste; polychrome in-glaze and over-glazed painted on an opaque monochrome glaze (mina'i). The center of the bowl is decorated with two confronted figures. The man holds a bottle and the woman hands him a goblet. Both figures, depicted in three-quarter view, wear the same type of tunic, and display the typical Turkic "moon faces". The striking composition is completed by a fishpond in the foreground and fill motifs of trees and birds in the background.

Firit Hamurlu Testi
12.13. y.y. İran. Firit içerikli, çok renkli, sırüstü boyalı ve opak tek renk sırlı minai seramik. Gövde üzerinde bir deve katarı ve develerin arkasında yürüyen insan figürü ana unsuru oluşturmaktadır. Develerin hörgüçlerine örtü serildiği seçilmektedir. Kabın ağız kenarında yer alan kitabe kuşağında esenlik duasında bulunulmaktadır.

Handled Jug
Iran, 12th-13th century. Stonepaste; polychrome in-glaze and over-glazed painted on an opaque monochrome glaze (mina'i). The main composition on the body is comprised of a camel caravan with a human figure walking to the rear. The humps of the camels are covered with fabrics, and a votive inscription band surrounds the rim.

Firit Hamurlu Kâse
12.13. y.y. İran. Firit içerikli, çok renkli, sırüstü boyalı ve opak tek renk sırlı minai seramik. Kâsenin ortasına kıvrım dallar ve uçlarında rumilerden oluşan ana kompozisyon yerleştirilmiştir. Rumilerin kenarlarında kalan alanlardan üste simetrik olarak iki sfenks, altta ise iki simurg kuşu oturtulmuştur.

Stonepaste Bowl
Iran, 12th-13th century. Stonepaste; polychrome in-glaze and over-glazed painted on opaque monochrome glaze (mina'i). The main composition consists of vine scrolls in the center and arabesques at the edge of the bowl. Above the scrolls are two confronted sphinxes, and below are two simurgh birds.

Firit Hamurlu Kâse
12.13. y.y. İran. Firit içerikli, çok renkli, sırüstü boyalı ve opak tek renk sırlı minai seramik. Kâsenin ortasında bir ziyafet sahnesi resmedilmiştir. Karşılıklı olarak oturur vaziyetteki figürlerin ikisi de erkektir. Figürlerin elbiselerin aynı tür kumaştan yapıldığı fark edilmektedir. Figürlerin yüzleri 2/3 oranında yandan resmedilmiştir. Yüzler, ay yüzlü badem gözlü denilen Türk tipinde tasvir edilmiştir. Figürlerin önündeki tepsinin üzerinde kadeh ve sürahi bulunmaktadır Arka planda sarmallardan oluşan bazı doldurma motiflerine yer verilmiştir. Kâsenin çevresinde yer alan kitabe kuşağında sahibine iyilikler dilenmektedir.

Stonepaste Bowl
Iran, 12th-13th century. Stonepaste; polychrome in-glaze and over-glazed painted on opaque monochrome glaze (mina'i). The center of the bowl depicts a banquet scene with two figures seated across from each other. Their faces, depicted in three-quarter view, display the characteristic Turkic "moon-face" traits. The figures wear matching tunics, and a pitcher and a cup are seen on a tray in front of them. There are spiral fill motifs behind the figures, and a votive inscription band circles the rim of the bowl.

Firit Hamurlu Kâse
12.13. y.y. İran. Firit içerikli, iki renkli, sıraltı boyalı ve opak tek renk sırlı seramik kâse. Ortada lotus çiçeklerinden oluşan sekiz kollu kompozisyonun uçları lotus çiçeklerine dönüşür vaziyette gösterilmiştir. Aralarda kalan bölümlere yine lotus çiçekleri ve rumiler yerleştirilmiştir. Tabağın kenarında iki kitabe kuşağı bulunmaktadır.

Stonepaste Bowl
Iran, 12th-13th century. Stonepaste; polychrome in-glaze and over-glazed painted on opaque monochrome glaze (mina'i). The central composition consists of a six-pointed lotus blossom, with each petal ending in another blossom. The spaces around the blossoms are filled with additional flowers and arabesques. Two concentric inscription bands are placed at the rim of the bowl.

Lüster Kâse
12-13 y.y. İran Kaşan. Lüster tekniğinde yapılmış seramik kâse. Kâsenin ortasında oturur şekilde iki figür resmedilmiştir. Figürlerin etrafında doldurma motifleri yerleştirilmiştir. Kitabe kuşağı alışılageldiği gibi kâsenin ağız kısmına yerleştirilmiştir.

Luster Bowl
Kashan, Iran, 12th-13th century. Luster-painted on opaque monochrome glaze. Two seated figures are depicted in the middle of the bowl, surrounded by finely-drawn vegetal fill motifs. Two inscription bands circle the rim of the bowl in the usual style.

Minai Kâse
12-13 İran. Firit içerikli, çok renkli, sırüstü boyalı ve opak tek renk sırlı minai seramik. Kâsenin içinde opak renkte zemin üzerine figürler yapılmıştır. Bu seramikte de birçok benzer örnekte olduğu gibi saray hayatı ile ilgili bir sahne canlandırılmıştır. Ortada tahtta oturur vaziyette elinde kadeh tutan bir sultan figürü ve iki yanında ikişer figür ayakta durmaktadır. Sultanın tahtı alttan ve üstten damla motifi ile çevrelenmiştir. Kâsenin yanlarında altta ve üstte sfenksler, aralarda doldurma motifi olarak kuşlar görülmektedir. Kâsenin ağız kenarında yer alan kitabe kuşağında esenlik duasında bulunulmaktadır.

Mina'i Bowl
Iran, 12th-13th century. Stonepaste; polychrome in-glaze and over-glazed painted on opaque monochrome glaze (mina'i). The figures depicted on an opaque ground portray a scene from palace life, a frequent theme on these bowls. The figure of a Sultan sits on a throne in the center of the bowl. He is holding a cup and is flanked by two other standing figures. The top and bottom of the Sultan's throne is framed by a row of drop motifs. Surrounding fill motifs include birds between figures of sphinxes. A votive inscription band is placed around the rim of the bowl.

Kâse
12 y.y. İran-Kaşan. Firit içerikli, çok renkli, sırüstü boyalı ve opak tek renk sırlı minai seramik. Kâsenin içinde opak renkte zemin üzerine figürler yapılmıştır. Ortada bulunan figür at üzerinde ve iki eliyle bir kartal ya da şahini tutmaktadır. Kâsenin iç yan yüzlerinde de lotus çiçekleri arasına sıralı olarak yerleştirilen süvari figürleri bulunmaktadır.

Bowl
Kashan, Iran, 12th-13th century. Stonepaste; polychrome in-glaze and over-glazed painted on opaque monochrome glaze (mina'i). The inner surfaces of the bowl are decorated with figures on an opaque ground. A central figure on horseback holds an eagle or a falcon in each hand. The inner sides of the bowl display horsemen with lotus blossoms between them.

Lüster Teknikte Beyaz Hamurlu Kâse
12.y.y. İran, Kaşan orijinlidir. Benzer örneklere bakılarak bu tip seramikler 12. y.y. ortalarına tarihlendirilmektedir. Ortada dairevi bir alanda rumi motiflerinden oluşan bir kompozisyon görülmektedir. Asıl geniş bordürde ise koşar vaziyette süvari figürleri işlenmiştir. Figürlerin araları kıvrım dallarla doldurulmuştur. Figürlerin yüzü 2/3 oranında yandan resmedilmiştir.

White Paste Bowl, Luster Technique
Kashan, Iran, dated to the middle of the 12th century by comparison with similar examples. A medallion filled with arabesques occupies the center of the bowl. Surrounding the medallion are four galloping horsemen, their faces shown in three-quarter view, framed by stylized vine scrolls. A wide inscription band circles the rim of the bowl.

Ud Çalan Kadın Figürü
12.y.y. İran. Lüster teknikte yapılmış, opak tek renkli olarak sırlanmıştır. Bağdaş kurup oturur vaziyetteki kadının üzerindeki elbise rumi motifi süslemelidir. Başındaki tacında da benzer süslemelerin tekrarlandığı fark edilmektedir. Benzer tarzda figürünler İran ve Orta Asya'da yaygındır.

Seated Female Oud Player
Iran, 12th century. Luster-painted on opaque monochrome glaze. A female figure sits cross-legged and wears a dress decorated with arabesque motifs, with similar decorations on her headdress. Figures such as these were favorite subjects in Iran and Central Asia.

Lüster Kâse
12.13. y.y. İran. Lüster teknikte yapılmış, opak tek renkli olarak sırlanmıştır Kâsenin ortasında karşılıklı olarak oturur vaziyette canlandırılan iki figürden birisi kadın diğeri erkektir. Erkek olan elindeki nesneyi tutmakta, kadın ise elindeki kadehi öne doğru uzatmaktadır. Figürlerden her ikisinin de üzerlerine aynı tür kumaştan elbise giydikleri imajı verilmiştir. Figürlerin yüzleri 2/3 oranında yandan resmedilmiştir. Yüzler, ay yüzlü badem gözlü olarak tanımlanan Türk tipinde tasvir edilmiştir. Figürlerin çevresi helezonik motiflerle doldurulmuştur. Kâsenin ağız kenarı hat motifleri ile bezenmiştir.

Luster Bowl
Iran, 12th century. Luster-painted on opaque monochrome glaze. The center of the bowl depicts a banquet scene with two figures seated across from each other. The man holds an object and the woman hands him a glass. Their faces, depicted in three-quarter view, display the characteristic Turkic “moon-face” traits. They wear tunics made of the same pattern, and are surrounded by spiral fill motifs. An inscription band circles the rim of the bowl.

Minai İbrik
13yy. İran, Kaşan. Firit içerikli, siyah ve mavi boya desenli, firuze tek renk sırlı seramik. Testinin gövdesi dilimlerden oluşur. Boyun kısmında bir kitabe yer almaktadır. Gövde üzerinde kıvrım dallar arasında rumiler yerleştirilmiştir. Ağzı, horoz başı şekline benzetilmiştir.

Mina'i Ewer
Iran, Kashan, 13th century. Stonepaste; molded and applied decoration, underglaze painted in blue and black under a transparent turquoise glaze. The body of the vessel is segmented into vertical lobes, each filled with spiral vines. There is an inscription band at the neck, and the spout is shaped like a rooster's head.

Lüster Kâse
12.13. y.y. İran. Lüster teknikte yapılmış, opak tek renkli olarak sırlanmıştır Kâsenin ortasında bağdaş kurup oturmuş vaziyette çizilen portre bir kadına aittir. Figürün yüzü 2/3 oranında yandan resmedilmiştir. Elbise üzerindeki desenler puantiyeli olarak gösterilmiştir. Figürün çevresi helezonik kıvrım dal motiflerle doldurulmuştur. Dalların uçları rumilerle son bulur.

Lusterware Bowl
Iran, 12th-13th century. Luster-painted on opaque monochrome glaze. A woman, seated cross-legged and shown in three-quarter view, is depicted in the center of bowl. She wears a tunic with a pattern of dots, and the spaces around her are filled with spiral vines ending in arabesques.

Minai Testi
13yy. İran, Kaşan. Firit içerikli, siyah ve mavi boya desenli, firuze tek renk sırlı seramik. Testinin gövdesi kabartmalı oval hatlardan oluşur. Bu hatlar arasında karşılıklı yerleştirilmiş iki kuş görünümlü kabartmalar dikkat çekmektedir. Ağzın iki yanında, ağza doğru şaha kalkmış vaziyette iki aslan resmedilmiştir. Boyun bölümüne bitkisel motifler yerleştirilmiştir.

Mina'i Ewer
Iran, Kashan, 13th century. Stonepaste; molded and applied decoration, underglaze painted in blue and black under a transparent turquoise glaze. The body consists of oval bosses in relief, with confronted birds placed among them. On the sides of the rim, two lions in rampant position serve as handles. Floral motifs surround the neck.

Slip tekniğinde Yeşil Sırlı Kâse
12.y.y. İran. Kasenin içindeki figürlü süslemeler slip tekniğinde yapılmıştır. Motiflerin üzeri tek renkte yeşil ile sırlanmıştır. Kasenin ortasında aslan gövdeli kuş başlı bir canlı (Müze kayıtlarında Garrus olarak adlandırılmıştır) bulunur. Bunun çevresinde ise kıvrım dallardan oluşan bir kompozisyon işlenmiştir. Kıvrım dalların uçlarında lotus ve palmet motifleri de görülür.

Green-Glazed Bowl, Slip Technique
Iran, 12th century, with figurative decorations in slip technique and carved decoration under a monochrome green glaze. A creature with the body of a bird and the head of a lion (called a "Garrus" in the museum records) is placed in the middle of the bowl, surrounded by a composition of vine scrolls interlaced with lotus blossoms and palmettes.

Minai Şişe
12-13.y.y. İran, Kaşan. Firit içerikli, siyah ve mavi desenli, firuze tek renk sırlı seramik. Şişenin gövdesi üzerinde bağdaş kurup oturur vaziyette figürler yer almaktadır. Figürlerin arasında şemse ve rumilerden oluşan bir bölme motifi kullanılmıştır. Aralarda kuş motifleri de göze çarpmaktadır. Boyun kısmına doğru bir kitabe paneli yerleştirilmiştir.

Mina'i Bottle
Iran, Kashan, 12th-13th century. Stonepaste; molded and applied decoration, underglaze painted in blue and black under a transparent turquoise glaze. The body is decorated with figures sitting cross-legged and separated by a dividing element comprised of arabesques and a sunburst motif on one side, and a bird on the other. An inscription band is placed on the shoulder.

Sürahi
12-13 y.y. İran, Kaşan. Firit içerikli, siyah ve mavi desenli, firuze tek sırlı seramik sürahi. Şişenin gövdesi üzerinde bir Arap atasözü yer almaktadır.

Jug
Iran, Kashan, 12th-13th century. Stonepaste; blue splash decoration under a monochrome glaze. The body is decorated with a molded inscription in Arabic.

Tek Renk Sırlı Testi
12. y.y. İran. Tek renk sırlı testi. Silindirik bir gövde üzerinde, dar bir boyunla yonca ağzı şeklinde sonlandırılan değişik bir parçadır.

Monochrome Glazed Ewer
Iran, 12th century, monochrome-glazed. The cylindrical body rises towards a narrow neck which is shaped like an alfalfa blossom.

Kâse
12-13. y.y. İran. Rezerv tekniği kullanılarak yapılmış kase. Türkuvaz renkte zemin üzerine siyah renkte sır ile ikinci bir sırlama yapılmıştır. Yazının hatları birinci sırın renginde kalmıştır. Kasenin tabanında ortadaki daire dört eşit alana bölünmüştür. Yan üzelerde bir yazı kuşağı dolaşmaktadır.

Bowl
Iran, 12th-13th century. Black and turquoise-glazed earthenware. A roundel in the middle of the bowl is divided into four parts, and is surrounded by a wide inscription band.

Testi
12-13yy. İran, Kaşan. Firit içerikli, siyah ve mavi desenli, firuze tek renk sırlı seramik. Testinin gövdesi çizgisel dilimlerden oluşur. Kitabesi boyun kısmında yer almaktadır. Testinin ağzı, horoz başı şeklinde tasarlanmıştır.

Ewer
Iran, Kashan, 12th-13th century. Stonepaste; underglaze painted in blue and under a transparent glaze. The body of the vessel is decorated with vertical stripes with an inscription band on the neck. The spout is shaped like a rooster's head.

İki Süvarinin Karşılaşması Tasvirli Kâse
İran, 12. y.y. Minai tekniğinde, mavi, yeşil ve kahverengi kullanılarak yapılmıştır. Üzeri ince, firuze bir sır tabakası ile sırlanmıştır. Kâsenin ortasına, bir ağacın ikiye ayırdığı iki süvarinin karşılıklı olarak yerleştirildiği bir kompozisyon oturtulmuştur. Her iki figür de ortada bulunan hayvana doğru ellerindeki sopalarla hamle yapar şekilde gösterilmiştir. Bu figürler polo oynamaktadır. Figürlerden birisi geometrik örgülü bir kıyafet giymişken diğerinin üzerindeki bitkisel desenli bir kıyafettir. Kitabe kuşağı kâsenin en dışında yer almaktadır. Kenarlarda kuş motifleri karşılıklı olarak yerleştirilmiştir.

Bowl with a Scene of Two Horsemen
Iran, 12th century. Stonepaste; blue, green and brown in-glaze and over-glazed painted in turquoise on an opaque monochrome glaze (mina'i). A composition consisting of two confronted horsemen with a tree between them occupies the center of the bowl. Both figures approach an animal and lunge at it with sticks in their hands, in a game similar to polo. One of the figures wears a tunic with geometric patterns, while the other tunic displays a floral pattern. An inscription is placed near the rim of the bowl. Bird motifs decorate the sides of the bowl.

Bronz Döküm Sfenks Çeşme Lülesi
12-13 y.y. İran. Bronzdan, döküm tekniği kullanılarak yapılmıştır. Kanatları ejder başı şeklinde olan bir formda yapılmıştır. Ağız kısmının ortasında küçük bir delik bulunur. Müze kayıtlarında bu delikle irtibatlı olarak çeşme lülesi olabileceği iler sürülmüştür.

Water Spout in the Shape of a Sphinx
Iran, 12th-13th century. Bronze, cast, with wings shaped like dragon heads. The mouth has a small hole in the middle, and is considered to be a water spout according to museum records.

Zodiak Tasvirli Kâse
İran, 12. y.y. Minai tekniğinde, mavi, yeşil, kırmızı ve kahve renkleri kullanılarak yapılmıştır. Üzerinde ince opak beyaz bir sır tabakası bulunmaktadır. Kâsenin ortasına insan yüzü şeklinde bir güneş tasviri işlenmiştir. Güneşin şualarının arasında bağdaş kurup oturur şekilde tasvir edilen figürler ise gezegenleri sembolize etmektedirler.

Bowl with Zodiac Depictions
Iran, 12th century. Stonepaste; blue, green, red and brown in-glaze and over-glazed painted on opaque monochrome glaze (mina'i). A human face in the shape of the sun is depicted in the center of the bowl. The surrounding figures, symbolizing the planets, sit cross-legged between the rays of the sun.

Kâse
İran, 12. y.y. Minai tekniğinde, mavi, yeşil, kırmızı ve kahve renkleri kullanılarak yapılmıştır. Üzeri ince opak beyaz renkle sırlanmıştır. Kâsenin ortasında dairevi alanda geometrik bir örgü bulunmaktadır. Bu dairevi alanın etrafında ise aralıklı olarak dizilmiş bağdaş kurup oturan figür tasvirlerine yer verilmiştir.

Bowl Depictions
Iran, 12th century. Stonepaste; blue, green, red and brown in-glaze and over-glazed painted on opaque monochrome glaze (mina'i). A medallion with geometric decoration is placed in the middle of the bowl, and is surrounded by figures sitting cross-legged alternating with dividing motifs.

Tek Renk Sırlı Kâse
12-13.y.y. İran. Desenlerin kobalt mavisiyle çizilmiş, tek renk sırlı seramik. Kâsenin ortada bulunan dairevi alandan tabağın kenarlarına doğru eşit aralıklı dilimlerden oluşur.

Monochrome-Glazed Bowl
Iran, 12th-13th century. Earthenware with cobalt blue patterns under a monochrome glaze. Pairs of stripes radiate from a central medallion in the middle of the bowl.

Tek Renk Sırlı Kâse
12-13.y.y. İran. Desenleri kobalt mavisi ve siyah renkte çizilmiş, opak beyaz renk sırlı seramik kâse. Kâse ortadan siyah bir şeritle dörde bölünmüştür. Şeritlerin üzerinde sahibine iyi dilekler içeren yazılara yer verilmiştir. Şeritlerin arasında kalan boşluklarda ise rumilerden oluşan kompozisyonlar yapılmıştır.

Monochrome-Glazed Bowl
Iran, 12th-13th century, with cobalt blue and black patterns on an opaque ground, covered with a transparent glaze. The bowl is divided into four quadrants by four black stripes, which include votive inscriptions for the owner. A composition of arabesques fills the spaces between the stripes.

Tek Renk Sırlı Kâse
12-13.y.y. İran. Desenleri kobalt mavisi ve siyah renkte çizilmiş, türkuaz renkte sırlı seramik kâse. Kâse ortadan siyah bir şeritle sekiz eşit parçaya bölünmüştür. Şeritlerin üzerindeki hatta sahibine dua edilen ifadelere yer verilmiştir. Şeritlerin arasında kalan boşluklara ise lotus çiçeği ve rumilerden oluşan bir kompozisyon yapılmıştır.

Monochrome-Glazed Bowl
Iran, 12th-13th century. Earthenware with cobalt blue and black painted patterns under a turquoise glaze. The bowl is divided into sections by eight black stripes radiating from the center, which include inscriptions of prayers for the owner. A composition of arabesques and lotus blossoms fills the spaces between the stripes.

Bronz Koç
12-13 y.y. İran. Bronzdan, dökme ve kazıma teknikleri kullanılarak yapılmıştır. Gövde bitkisel motiflerle bezenmiştir. Koçun sırt kısmında göze çarpan halkanın hangi amaçla yapıldığı tespit edilememiştir.

Bronze Ram
Iran, 12th-13th century. Bronze; cast and chased, with the body decorated with floral motifs. The ram has a ring on its back, but the use of this object remains undetermined.

Sırsız Hayvan Biçimli Kâse
12-13 y.y. İran. Kaba bir formda sırsız olarak yapılmıştır. Kâsenin bir yüzeyine yerleştirilen koçbaşı sureti dikkat çekmektedir.

Unglazed Bowl in the Form of an Animal
Iran, 12th-13th century. Unglazed earthenware. A ram's head, set between the handles, is a notable element.

Buhurdan
12 y.y. İran. Bronz'dan döküm, dövme, oyma, kazıma olarak yapılmıştır. Kuş formunda iki ayaklıdır. Yanlarda geometrik örgülere yer verilmiştir. Gövde üzerinde ve boyun kısmında kitabeleri mevcuttur. Usta kitabesindeki isim okunamamıştır.

Incense Burner
Iran, 12th century. Bronze, cast, hammered, engraved and chased, in the shape ofa footed bird. Geometric patterns are depicted on the sides. Inscriptions cover the body and neck, but the name of the artist is illegible.

Cam Kandil
12 y.y. İran. . Cam tekniği kullanılarak tek parça olarak yapılmıştır. Kandilin kenarlarında asılması için halka delikleri yer almaktadır.

Glass Lamp
Iran, 12th century. Formed in a single piece of glass, with trailed glass ring holes added to the sides for suspension.

Kâse
12-13 y.y. İran. Opak beyaz renkte sırlı olarak yapılmıştır. Kâsenin kenarlarında rumilerden oluşan bir kompozisyon işlenmiştir.

Bowl
Iran, 12th-13th century. Opaque white glazed, with a composition of arabesques on the walls of the bowl.

Lüster Kâse
12.13. y.y. İran. Lüster teknikte yapılmış, opak tek renkli olarak sırlanmıştır. Dilimli bir yüzeye sahiptir. At üzerinde, elinde mızrak tutan bir figür kâseyi ortalayacak şekilde yerleştirilmiştir. Kâsenin yan yüzleri çeşitli doldurma motifleriyle doldurulmuştur.

Lusterware Bowl
Iran, 12th-13th century. Luster-painted on opaque monochrome glaze. This bowl has lobed sides, with a central figure on horseback holding a spear. A variety of vegetal fill motifs decorate the sides of the bowl.

Bronz Plak
12 y.y. İran, Irak. Bronzdan döküm ve kazım tekniğinde yapılmıştır. Ortasında hanedana ait bir kuş tasviri bulunur. Gövde üzerindeki deliklerden hareketle bunun biraplıkya da koşum takımı parçası olarak kullanıldığı ileri sürülmüştür. Bir benzeri de New York Metropolitan Museum'da bulunmaktadır.

Three Bronze Plaques
Iran or Iraq, 12th century. Bronze; cast and chased. A bird, symbol of the Seljuk Dynasty, is placed in the middle of each plaque. Holes in the bodies indicate that they could have been used as sconces or as part of a harness. A similar example is held in the Metropolitan Museum of Art in New York.

Bronz Kedi/Aslan
12 y.y. İran, Irak. Bronzdan döküm ve kazım tekniğinde yapılmıştır. Hayvan oturur şekilde yapılmıştır. Gövde üzerindeki madalyonlar ve kitabe kazımak suretiyle oluşturulmuştur. Bacaklara rumilerden oluşan bir kompozisyon yerleştirilmiştir.

Bronze Feline Figure
Iran, Iraq, 12th century. Bronze, cast and chased. The recumbant feline figure is decorated with engraved medallions and inscriptions on the body and a composition of arabesques on the legs.

Kübik Hokka
12 – 13 y.y. İran. Kalker taşından kazıma olarak yapılmıştır. Kübik formdadır. Gövdenin bir yüzüne hat diğer yüzüne ise sarmallardan oluşan bir kompozisyon yerleştirilmiştir.

Square Inkwell
Iran, 12th-13th century. Limestone carved, in a cubic shape. Lettering is placed on one side and a composition of spirals on the other.

Mimari Parça
12-13 y.y. Türkiye-Suriye. Dikdörtgen mimari parça, ortadan ikiye bölünmüştür. Her iki alanda farklı konular işlenmiştir. Alttakinde rumi ve kıvrım dallar arasında, yüzü cepheden bir aslan görülmektedir. Üstteki parçada ise iki tane, karşılıklı yerleştirilmiş aslan gövdeli, kartal kanatlı, başında tacı olan insan başlı bir yaratık tasvir edilmiştir. Muhtemelen bir yapıya ait olan bu parça, tekniği bakımdan 13. y.y. örnekleriyle benzeşmektedir.

Architectural Element
Turkey or Syria, 12th-13th century. This rectangular architectural element is comprised of two sections, with different subjects carved in both of them. In the lower section, a lion, face shown frontally, is set between curved vines and arabesques. The upper part contains two confronted creatures with the body of a lion, the wings of an eagle and a human crowned head . This was probably a revetment in an architectural context, and is similar in technique to other works of the 13th century.

Stuko İnsan Başı
12 y.y. İran. Stuko tekniğinde, boyama ve kazıma teknikleri kullanılarak yapılmıştır. Başında bir taç bulunur. Yüz hatlarından hareketle bunun Ortaasya menşeli olduğu ileri sürülmüştür. O dönem saray yapılarında, muhafızların, hizmetkârların ve diğer görevlilerinin sembolik amaçlı olarak yapılmış heykel, kabartma veya resimlerine de yer veriliyordu. Bu geleneğin en iyi izlendiği yerlerden birisi Leşker-i Bazar Sarayı'dır. Bu sarayın taht salonunda numunelerinin görüldüğü bu tür eserlerin yapımının Ortaçağ öncesinde Orta Asya'da yaygın olduğu bilinmektedir. Bu tür stuko heykeller saray odalarında süs eşyası olarak kullanılmakta idi.

Human Head in Stucco
Iran, 12th century. Stucco; carved and painted. The head, bearing a crown, has facial features with a highly distinctive Central Asian style. During this period, symbolic statues, reliefs or paintings of guards, servants and other officials were designed as elements of palace structures. One of the best examples of this tradition was at the Lashkar-i Bazar Palace in Afghanistan. Examples such as those seen in the throne room there were found throughout Central Asia prior to the Middle Ages. This type of stucco statuary commonly appears as an ornament in palace reception halls.

Stuko İnsan Başı
12-13 y.y. İran. Stuko tekniğinde, boyama ve kazıma teknikleri kullanılarak yapılmıştır. Başındaki başlıktan ve yüz hatlarından hareketle Orta Asya menşeli olduğu ileri sürülmüştür. Süs eşyası olarak da kullanılan bu parçanın saray görevlilerine ait sembolik heykellerden biri olduğu tahmin edilmektedir

Human Head in Stucco
Iran, 12th century. Stucco; carved and painted. The style of head covering and the facial features of this type of stucco work are related to Central Asian imagery. This head is believed to be a part of one of the ornamental statues used as symbolic representations of palace servants.

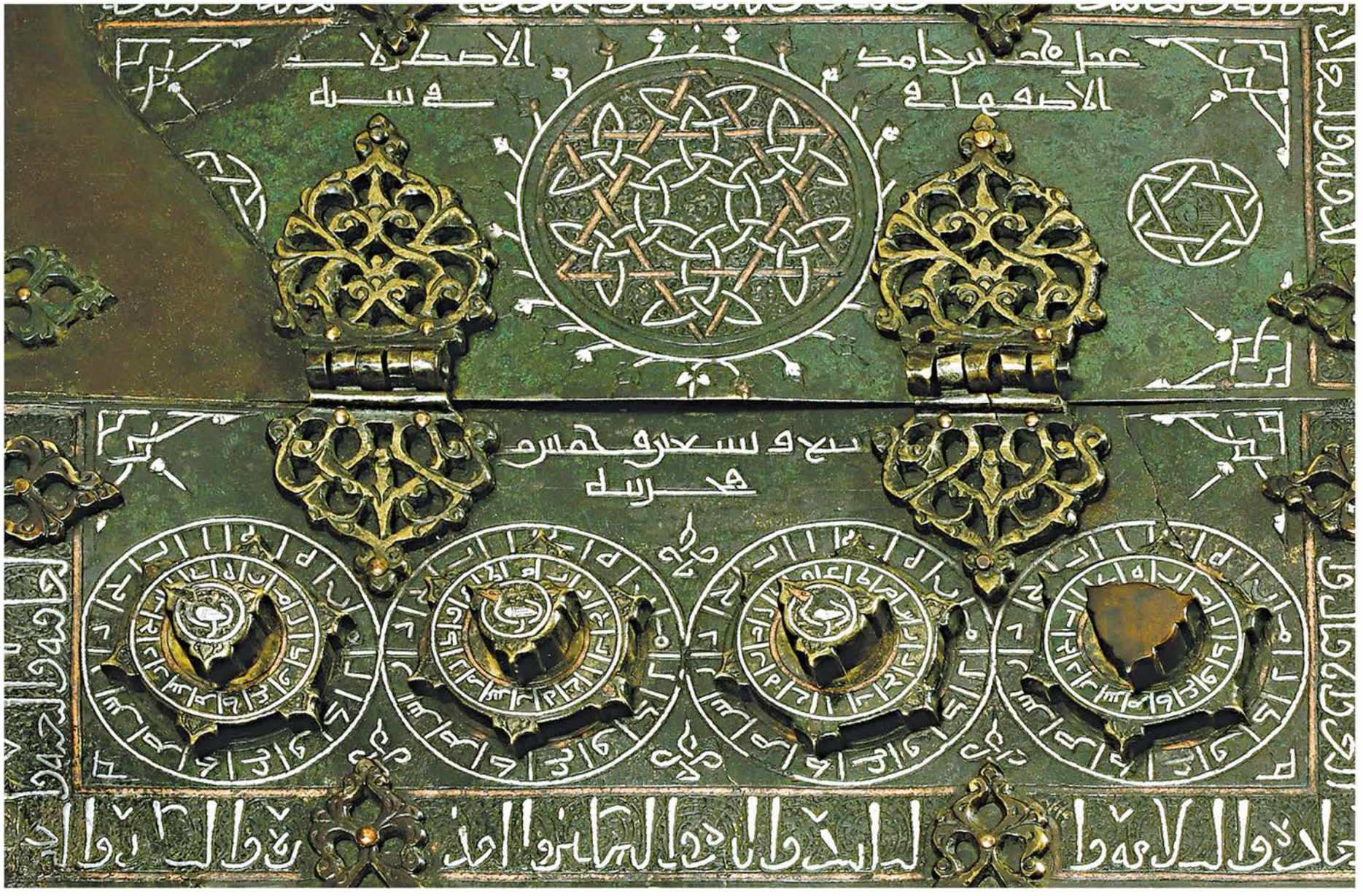
Tüf Taşından Rölyef
12-13 y.y. İran-Hamedan. Tüf taşından yapılan panel özgününde tek parçadan oluşan bir panoyken günümüzde iki parçaya bölünmüş haldedir. Selçuklu sarayında balkon ya da merdiven kenarlarında korkuluk olarak kullanıldığı bilinmektedir. Panonun üst kısmında karşıya bakar şeklinde iki aslan figürü yer almaktadır. Arka tarafa koşan hayvan suretleri ve bitkisel motiflerin yer aldığı kompozisyonlar konulmuştur. Karahanlı ve Selçuklu sanatında özellikle saray süslemelerinde çokça kullanılan çift gövdeli tek başlı aslan motifi bu rölyef de merkezdeki dikdörtgen panoya nakşedilmiştir.

Panel in Tufa Stone
Hamedan, Iran, 12th-13th century. This fragment of tufa stone was once part of a single panel, but is now divided into two parts. It is believed that this panel was used in a Seljuk palace as a stair banister or a balcony guard railing. Two lion figures facing forward are depicted at the central part of the panel. Compositions of running animal figures and floral motifs are placed at the top. The double-bodied and single-headed lion motif, widely used for palace decorations in Karahanli and Seljuk art, is seen in the center of the rectangular panel.

Madeni Şişe
12 -13 y.y. İran. Dört element karışımıyla yapılmıştır. Dökme, oyma, kakma teknikleri kullanılmıştır. Damla motifi şeklindeki gövde üzerine tutarken elden kaymaması için çıkıntılar yapılmıştır. Bu tür şişelerin yağ koyma amacıyla imal edildiği düşünülmektedir.

Metal Bottle
Iran, 12th-13th century. An alloy of four metals; cast, engraved and inlaid. Tear-drop shaped protrusions on the body ensure a secure grip. This type of bottle was believed to be used as a container for oil.

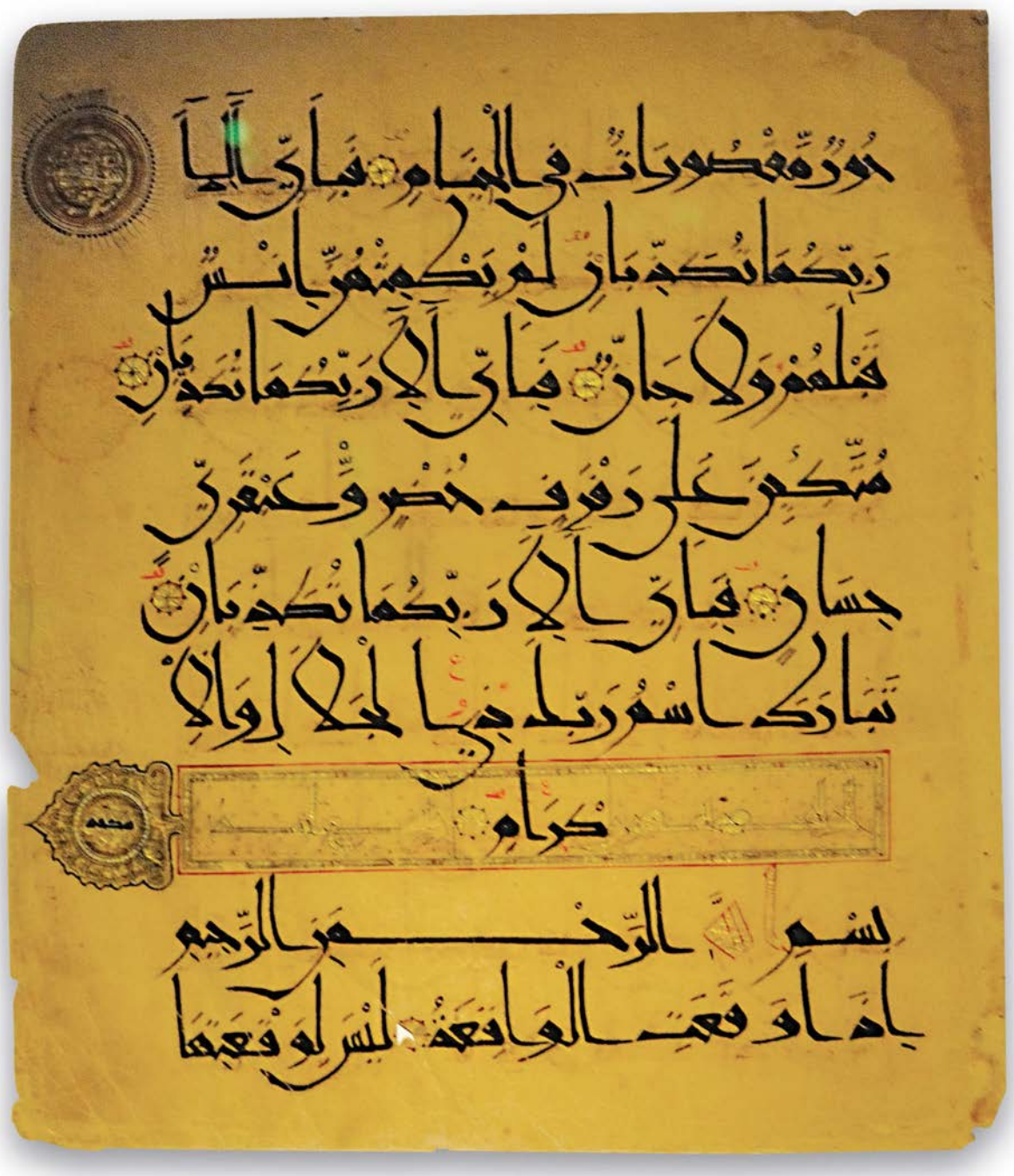

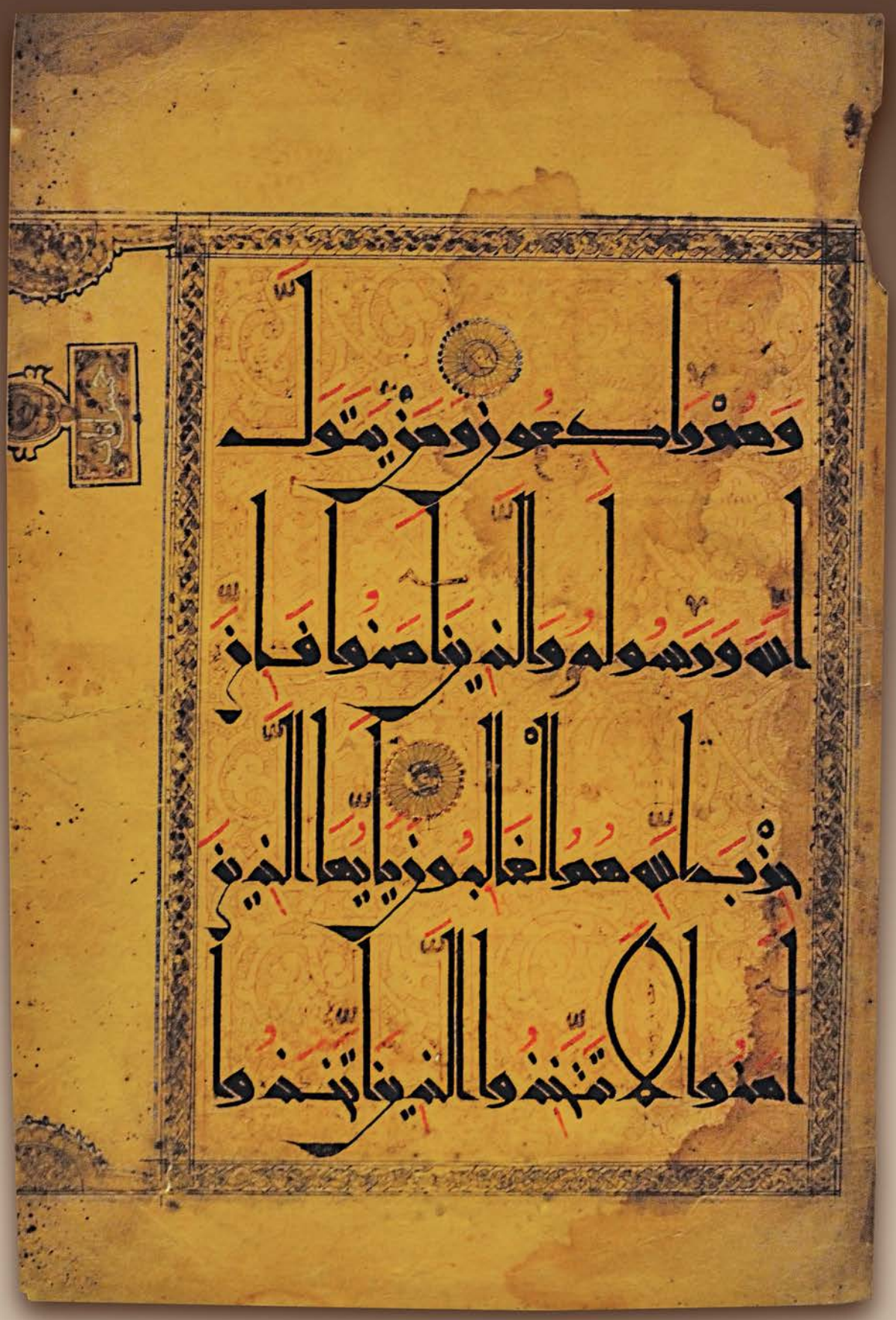
Şifreli, Kilitli, Bronz Kutu
12-13 y.y. İran İsfahan. Bronzdan dökme, dövme olarak yapılmış, kazıma ve kakma teknikleri kullanılarak gümüş ve bakır ile süslenmiştir. Şifreli kilit sisteminin ustası Muhammad bin Hamid el-Asturlabi e-Isfahani'dir. Üzerindeki kitabesine göre H. 597 tarihlidir. Bu şekilde şifreli kombinasyonların nasıl yapılacağı hakkında el-Cezeri'nin Otomota adlı eserinde bilgiler bulunur. Kapak üzerindeki dört farklı diyagram ile şifreleme yapılmaktadır. Geometrik şablonlar ile oluşturulmuş örgü motifi gövdenin üzerine işlenmiştir.

Bronze Box with Encrypted Combination Lock
Iran, Isfahan, 12th-13th century. Bronze; cast, hammered, chased and inlaid with copper and silver. The master of the encryption lock system was Muhammad bin Hamid al-Asturlabi e-Isfahani. According to the inscription, this box dates to H. 597.Instructions for designing this type of encrypted lock are found in al-Cezeri's book, Otomota: The Book of Knowledge of Ingenious Mechanical Devices. Security is assured by four combination dials on the lid. Design patterns on the body were created with geometric templates.

Kur'an-ı Kerim Sayfası
12-13 y.y. İran. Küfi hatla yazılmıştır. Ayetlerin kenarları zincirek motifi ile çevrilmiştir.

Page from a Qur'an
Iran, 12th-13th century, inscribed in Kufic calligraphy. The verses are surrounded with a Zincirek motif.

Kur'an-ı Kerim Sayfası
12-13 y.y. İran. Küfi hatla yazılmıştır. Ayetlerin kenarları zincirek motifi ile çevrilmiştir.

Page from a Qur'an
Iran, 12th-13th century, inscribed in Kufic calligraphy. The verses are surrounded with a Zincirek motif.

Kapı Tokmağı
12.y.y. Türkiye, Güneydoğu Anadolu. Bronzdan dökme ve kazıma tekniği kullanılarak yapılmıştır. Cizre Ulu Camii'nden geldiği müze arşiv kayıtlarında geçmektedir. Ejderler arasında tokmağı kapıya bağlayan bir aslan başı bulunuyordu. Kapı tokmağının diğer parçası günümüzde İstanbul'da Türk İslam Eserleri müzesinde sergilenmektedir. El-Cezeri'nin Otomato'sunda kapı tokmağının çizimine yer verilmiştir. Benzer tarzdaki kapı tokmakları Güney Anadolu'da başka yerlerde de bulunmuştur. Ejder Türk Sanatında iyiliği sembolize eder; kötülüğü ve kötü ruhları kovduğuna inanılır.

Door Knocker
Southeastern Turkey, 12th century. Bronze; cast and chased. According to museum records, this knocker comes from the Great Mosque of Cizre. There was originally a lion's head between the dragons which was used to affix the knocker to the door. The other half of this pair of knockers is held in the Museum of Turkish and Islamic Art in Istanbul. A drawing of this door knocker is included in Al-Cezeri's book, Otomato: The Book of Knowledge of Ingenious Mechanical Devices. Similar examples are found in other places in southern Anatolia. The dragon symbolizes goodness in Turkish art, and is believed to protect against evil spirits.

Izgaralı Buhurdan-Mangal
12-13 y.y. İran. Bronzdan, dökme, perçinleme ve kazıma tekniği kullanılarak yapılmıştır. Gövde, dağ keçisi formundaki üçayağın üzerine oturtulmuştur. Dağ keçilerinin yüzleri kazıma olarak yapılmıştır. Gövde perçinle birleştirilmiş, şerit şeklindeki levhalarla ızgaralı bir görünüme kavuşturulmuştur.

Incense Burner with Grill
Iran, 12th-13th century. Bronze; cast, engraved and riveted. The body stands on a tripod in the form of a mountain goat, whose face was created by chasing. The body is joined by rivets, and has the appearance of a basket with woven plaits.

Bronz Plak
12 y.y. İran, Irak. Bronzdan döküm ve kazım tekniğinde yapılmıştır. Ortasındaki kuyruğu ejder başlı mitolojik canlının hanedana ait olduğu değerlendirilmektedir. Gövde altındaki kayıp parçalardan hareketle bunun bir aplık ya da koşum takımı parçası olarak kullanılmış olabileceği iddia edilmiştir. Benzeri New York Metropolitan Museum'da bulunmaktadır.

Bronze Plaque
Iran or Iraq, 12th century. Bronze; cast and chased. The mythological creature with a dragon-headed tail depicted here is considered a symbol of the Seljuk dynasty. The missing pieces under the body suggest that it could have been used as a sconce or as part of a harness. A similar example is held in the Metropolitan Museum of Art in New York.

Bronz Kutu
12 - 13yy. İran, Irak. Bronzdan dökme ve kazıma teknikleri kullanılarak yapılmıştır. Üzeri, hat ve geometrik şekillerle tezyin edilmiştir.

Bronze Box
Iran or Iraq, 12th -13th century. Bronze; cast and chased, decorated with geometric shapes and calligraphy.

Gümüş Tabak
İran, 11.y.y. Gümüşten dövme ve kazıma teknikleri kullanılarak yapılmıştır. Üzerinde imal tarihini ve sahibini gösteren bir kitabenin bulunması ve Sultan Alparslan'a hediye edilmesi bakımından önemlidir.
Tepside ortada dairevi bir motif içine yerleştirilmiş iki simetrik kuş yer almaktadır. Tabağın çevresini bir kitabe kuşağı çevrelemektedir. Küfi yazıların arkasında rumi motiflere yer verilmiştir.

Silver Tray
Iran, 11th century. Silver; cast and chased. This is an important object as it includes an inscription indicating the date of production, the name of the owner and the fact that it was a gift to Sultan Alparslan. Two bird symmetrically placed in a circular medallion are depicted in the middle of the tray. An inscription band surrounds the rim, with arabesque background motifs behind the Kufic script.

Bronz At
12 - 13yy. İran, Irak. Bronzdan dökme ve kazıma teknikleri kullanılarak yapılmıştır. Atın semer bölümü açık olarak yapılmıştır. Muhtemelen burada bir kapak bulunuyordu. At buhurdan olarak tasarlanmıştır. Gövdesi üzerinde bitkisel motiflerin arasında delikler bulunur. Buralardan dışarı içindeki kokuyu salmaktadır.

Bronze Horse
Iran or Iraq, 12th -13th century. Bronze; cast and chased. The area of saddle is open, and probably originally had a lid. The horse was designed to be used as an incense burner. The body is covered with floral motifs and is pierced with holes to allow the fragrance to diffuse in the air.

Bronz Kandil
12-13yy. İran-Afganistan. Bronzdan dökme ve kazıma teknikleri kullanılarak yapılmıştır. Kandilin iki tane fitil bölümü bulunur. Gövde üzerinde sahibine iyi dilekler içeren bir kitabe yer alır. Kandilin tutamak kısmının üstü ise kuşlu olacak şekilde yapılmıştır.

Bronze Lamp
Iran or Afghanistan, 12th-13th century. Bronze; cast and chased, with two wick sections. A votive inscription for the owner is found on the body. The handle of the lamp has a bird at the top.

Zodiak Tasvirli Bronz Ayna
12-13 y.y. İran. Bronzdan döküm tekniğinde yapılmıştır. Bu tür döküm aynaları daha çok fal yada tedavi edici amaçlı olarak kullanılmıştır. Aynanın ön yüzü parlatılmıştır. Arka tarafında ise merkezde bir figür ve bunun çevresinde dört figür daireler içine yerleştirilmiştir. Figürler arasında geometrik örgüler bulunur. Bu figürler gezegen sembolizmi ile ilgilidir. Aynanın sap kısmı ise kıvrım dallarıyla süslenmiştir. Benzer tarzdaki süslemeli aynalar Victoria Albert ve New York Metropolitan Müzelerinde de bulunmaktadır.

Bronze Mirror with Zodiac Signs
Iran, 12th-13th century. Bronze. Cast mirrors of this type were used for fortune telling or for therapeutic purposes. The front reflecting side is polished, and the reverse side includes a central figure enclosed in a medallion surrounded by four similar medallions. The area around the medallions is decorated with geometric designs which symbolize the planets. The handle is decorated with vine scrolls. Similar mirrors may be seen in the Metropolitan Museum of Art in New York and the the Victoria and Albert Museum in London.

Bronz Kazan
12-13yy. İran-Afganistan. Bronzdan dökme ve kazıma teknikleri kullanılarak yapılmıştır. Gövdedeki hat kuşakları ve bunların üzerlerindeki ince işçilik dikkat çekmektedir. Süslemelerde kazıma ve kakma teknikleri tercih edilmiştir.

Bronze Cauldron
Iran-Afghanistan, 12th-13th century. Bronze; cast and chased. The craftmanship of the calligraphic bands on the body is remarkable. Chased and inlaid techniques are the preferred decoration for this type of vessel.

Bronz Kalem Kutusu
12-13 y.y. İran. Dökme, kazıma ve kakma teknikleri kullanılarak yapılmıştır. Daha çok bitkisel ağırlıklı motiflerin işlendiği bu eser işlevi açısından ayrı bir değer taşımaktadır. Üzerindeki kazıma kitabe kuşağı yazıya verilen değeri göstermektedir.

Bronze Pen Case
Iran, 12th-13th century. Bronze; cast, chased and inlaid. This object, largely covered with floral motifs, contains an inlaid inscription band which honors the writing of beautiful calligraphy.

Bronz Ayak
12-13 y.y. İran. Dökme, kazıma ve kakma teknikleri kullanılarak yapılmıştır. Ortadaki bir mekanizmaya bağlı olarak katlanabilmektedir. Altlık olarak da isimlendirilen bu alet portatif olarak, üzerlerine konulanı taşımak için tasarlanmıştır.

Bronze Pedestal
Iran, 12th-13th century. Bronze; cast, chased and inlaid. This pedestal has a mechanism which allows it to be folded in the middle, making it portable and suitable to support a wide range of objects.

Aslan Buhurdan
12 y.y. İran Hamedan. Bronz'dan döküm, dövme, oyma, kazıma olarak yapılmıştır. Aslan formundaki buhurdanın gövdesi delikli olacak şekilde yapılmıştır. Baş kısmı gövdeden ayrılabilmektedir. Böylece içine bir şeyler koyup almak mümkün hale gelmektedir.

Incense Burner in the Form of a Lion
Hamedan, Iran, 12th century. Bronze; cast, hammered, engraved, and chased, with a pierced body. The head is removable to allow placing incense material inside the body cavity.

Bronz Aplik
12-13 y.y. İran. Dökme, kazıma ve kakma teknikleri kullanılarak yapılmıştır. Kuş formundadır. Başka bir kabın kapağı ya da tepe kısmı olabileceği düşünülmektedir. Kanatlan üzerinde kazıma olarak yapılan süslemeler dikkat çekicidir.

Bronze Lamp
Iran, 12th-13th century. Bronze; cast, chased and inlaid, in the form of a bird. This object is believed to be a lid for a container or the top section of a lamp. There is noteworthy incised decoration on the wings.

Bronz Kapaklı Buhurdan
12 y.y. İran Hamedan Bronz'dan döküm, dövme, oyma, kazıma olarak yapılmıştır. Gövdesi dairevi bir formda ve üçayaklı olarak yapılmıştır. Üst kısım kapak, gövdeden ayrılabilmektedir. Kapak bölümü konik olarak tasarlanmıştır. Kulp bölümündeki tutamak kısmına delikler yerleştirilmiştir.

Bronze Incense Burner with Lid
Hamedan, Iran, 12th century. Bronze; cast, hammered, chased and inlaid, with a circular body and a tripod base. The conical lid of the upper part can be removed from the body and the handle is perforated.

DAVİD SAMLİNG MÜZESİ, KOPENHAG / The David Collection, Copenhagen

Ejder Başlı Mimari Parça
12 y.y. İran Afganistan. Bronz'dan döküm, dövme, kazıma olarak yapılmıştır. Bir yapının ya da bir sütunun en üst kısmına yerleştirilmiş olabileceği değerlendirilmektedir. Ejder ağzı açık olarak gösterilmiştir. Boyun kısmı kazıma tekniği ile işlenen motiflerle tezyin edilmiştir.

Architectural Element in the Form of a Dragon Head
Iran-Afghanistan, 12th century. Bronze; cast, hammered and chased. The form suggests the upper part of a column or other structure. The jaws of the dragon are open and the neck is decorated with carved motifs.

Aslan Başı
12 y.y. İran. Bronz'dan döküm, dövme, kazıma olarak yapılmıştır. Muhtemelen bir buhurdanın baş kısmıdır. Aslanın yüzü kazıma tekniği ile şekillendirilmiştir.

Head of a Lion
Iran, 12th century. Bronze; cast, hammered and chased. This is probably the head section of an incense burner. The lion's face was formed by chasing.

Aslan Başı
12 y.y. İran. Bronz'dan döküm, dövme, kazıma olarak yapılmıştır. Muhtemelen şimdi mevcut olmayan bir buhurdanın baş kısmıdır. Aslanın ağzı ve gözleri açık olarak tasarlanmış; yüzü ise kazıma tekniğinde yapılan bir motifle biçimlendirilmiştir.

Head of a Lion
Iran, 12th century. Bronze; cast, hammered and chased. This is probably the head section of an incense burner. The lion's mouth and eyes are designed to be open and the face was formed by chasing.

Cam Şişe
12.y.y. İran. Cam tekniği kullanılarak yapılmıştır. Gövde iki parçadan oluşur. Gövde ve üzerindeki parça üst kısımda birleştirilmiştir. Gövde üzerinde bulunan çıkıntılar şişenin kolayca tutulmasını sağlamaktadır. Gövdesi silindirik formda boynu ise oldukça dar tutulmuştur.

Glass Bottle
Iran, 12th century. Glass; mold-blown. The body consists of two sections joined at the shoulder. There are molded depressions on the body which permit a firm grip. The bottle has a cylindrical body with a neck wider at the top than at the bottom.

Cam Şişe
12.y.y. İran. Cam tekniği kullanılarak yapılmıştır. Gövde üzerinde helezonik kıvrımlar arasında kabartmalı olarak yapılmış geometrik şekillere yer verilmiştir.

Glass Bottle
Iran, 12th century. Mold-blown glass. The body of bottle is decorated with geometric designs and spirals in relief.

Cam Sürahi
12.y.y. İran. Cam tekniğinde kalıplanarak yapılmıştır. Gövde üzerinde kabartma olarak yapılmış motifler yer almaktadır.

Glass Pitcher
Iran, 12th century. Mold-blown glass with relief decoration on the body.

Cam Sürahi
12.y.y. İran. Cam tekniğinde kalıplanarak yapılmıştır. Gövde üzerinde kabartma olarak yapılmış rozet motifleri yer almaktadır. Boyun hafifçe gövdeye gömülmüştür.

Glass Bottle
Iran, 12th century. Mold-blown glass. The body is decorated with a series of rosettes in relief. The neck is slightly sunk into the body.

Cam Şişe
12.y.y. İran. Cam tekniğinde kalıplanarak yapılmıştır. Dar boyun, yukarı doğru genişlemektedir. Gövde tek parçadan oluşmuştur. Gövde üzerinde dalga motifi kabartma olarak yapılmıştır.

Glass Bottle
Iran, 12th century. Mold-blown glass. The narrow neck expands upwards. The body is composed of one piece, decorated with a wave motif in relief.

Cam Sürahi
12.y.y. İran. Cam tekniğinde kalıplanarak yapılmıştır. Gövde üzerinde kabartma olarak yapılmış motifler yer almaktadır. Ağız kısmı geniş tutulmuştur.

Glass Jug
Iran, 12th century. Mold-blown glass. The body is decorated with a series of rosettes in relief and has an applied handle on a wide mouth.

Cam Sürahi
12.y.y. İran. Cam tekniğinde kalıplanarak yapılmıştır. Yukarı doğru yelpaze şeklinde açılan dilimler kabartma yöntemiyle oluşturulmuştur.

Glass Jug
Iran, 12th century. Mold-blown glass. The decor consists of fan-shaped ribs and circles in relief.

Cam Sürahi
12.y.y. İran. Cam tekniğinde kalıplanarak yapılmıştır. Gövde üzerindeki kabartmalar sarmal örgü deseni biçiminde işlenmiştir. Boyun ince tutulmuş, ağız kısmı ise huni şeklinde genişletilmiştir.

Glass Bottle
Iran, 12th century. Mold-blown glass. The decor consists of a series of circles in the pattern of a woven net. A thin neck has trailed decoration at the top, and the bottle has a flange rim with a rounded edge.

Kumaş Parçası
12-13 y.y. İran-Afganistan. Çizgili kumaş. İpek atkılı olarak süslenmiştir. Üç bordürde de farklı kompozisyonlara yer verilmiştir. Kenarda sekiz kollu yıldızlı bir kompozisyon, ortada bir kuş figürlü süsleme, diğer kenarda ise bitkisel bir kompozisyon seçilmektedir.

Texile Fragment
Iran or Afghanistan, 12th-13th century. Striped fabric, with a silk weft. There are three borders, each with a different design. The innermost border has a composition of eight-pointed stars, the center border has bird figures and the outer border has a floral design.

Kumaş Parçası
12-13 y.y. Suriye, Irak, İran. İpek dokuma olarak yapılmıştır. İki bordür arasında karşılıklı yerleştirilmiş tavus kuşu motifleri dizi olarak bulunur.

Textile Fragment
Syria, Iraq or Iran, 12th-13th century; in silk. Confronted peacocks are positioned in sequence between two borders.

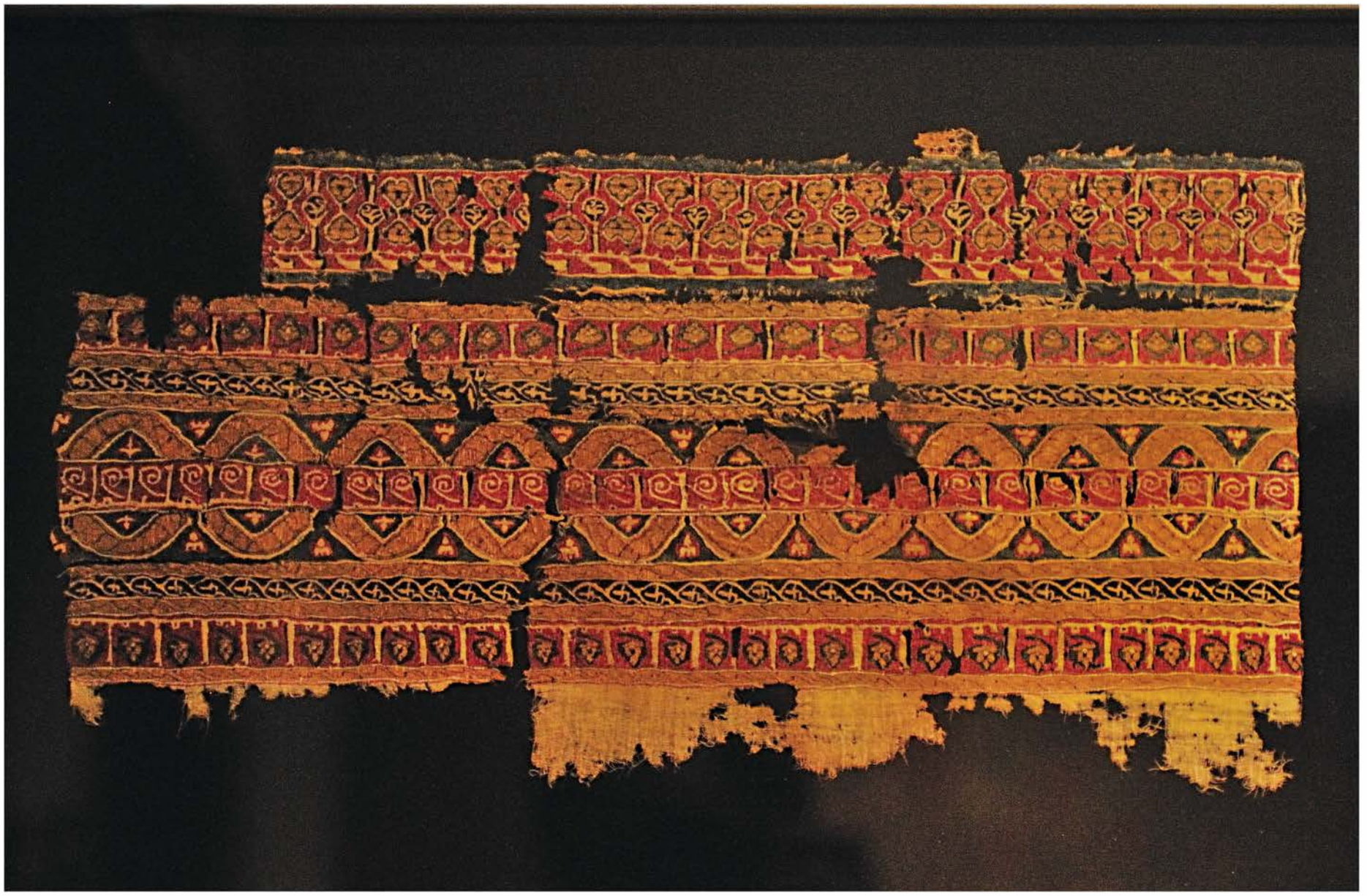
Halı Parçası
12 – 13 y.y. İran-Afganistan. Geometrik örgülü iki bordürden oluşmaktadır.

Carpet Fragment
Iran or Afghanistan, 12th-13th century. The fragment displays two borders with geometric braided elements.

Kumaş Parçası
12-13 y.y. İran-Afganistan. En dışta, zencerek motifi şeklindeki üç sarmal dikkat çekmektedir. Muhtemelen bir perdeye ait olan parçanın ortasında da yine sarmal örgülerin kullanıldığı görülmektedir.

Textile Fragment
Iran or Afghanistan, 12th-13th century. A series of linked circles run along the middle of the fragment. The circles are surrounded by narrow borders with vine motifs and stylized lotus flowers.

Kumaş Parçası
12-13 y.y. İran-Afganistan. Ortada bir hat boyunca dizili halka şeklindeki dairelerin bir birine bağlanır. Yan bordürleri daha dar tutulmuştur. Buralarda sarmaşık motifi ve sitilize lotus çiçekleri yerleştirilmiştir.

Textile Fragment
Iran or Afghanistan, 12th-13th century. The fragment shows a pattern of rows of large roundels, filled with decorative elements, on either side of a dividing strip. Each roundel is surrounded by a circular border which includes an inscription.

Kumaş Parçası
12-13 y.y. İran-Afganistan. Ortada bulunan ince bir şerit kompozisyonu ayırmaktadır. Bu şeridin iki yanında merkezlerinde damla motifinin bulunduğu bir kompozisyon izlemektedir. Motiflerin çevresi bir daire ile sarılmıştır. Dairenin bordüründe ise bir yazı bulunur.

Textile Fragment
Syria or Iraq, 12th-13th century, woven with a silk weft. Two adossed animal figures are set within roundels edged with floral motifs. A double-headed eagle, the symbol of the Seljuks, is embroidered in the space between the borders.

Kumaş Parçası
12-13 y.y. Suriye, Irak. İpek atkılı olarak yapılmıştır. Bitkisel motiflerin oluşturduğu dairevi alanların içinde sırt sırta iki hayvan motifi yerleştirilmiştir. Arada kalan bölüme Selçuklu amblemi olarak kullanılan çift başlı bir kartal işlenmiştir.

Textile Fragment
Syria or Iraq, 12th-13th century, woven with a silk weft. The composition consists of roundels with borders filled with zoomorphic mythological characters and clusters of lotus blossoms and palmettes, a motif frequently seen in Seljuk ceramics.

Kumaş Parçası
12-13 y.y. Suriye, Irak. İpek atkılı olarak yapılmıştır. Daire motiflerinde oluşan kompozisyonun bordüründe Selçuklu seramiklerinde çokça kullanılan lotus palmet dizileri arasındaki hayvan motiflerine yer verilmiştir. Zoomorfik bu hayvanlar mitolojik karakterlidir.

Textile Fragment
Syria or Iraq, 12th-13th century, woven with a silk weft. The composition consists of roundels with borders filled with zoomorphic mythological characters and clusters of lotus blossoms and palmettes, a motif frequently seen in Seljuk ceramics.

Selçuklu Sultan Sikkeleri
12 y.y. Altından yapılmışlardır. Sultan Alparslan'dan Melikşah'a ve Mehmet Tapar'a kadar birçok Selçuklu Sultanı hâkimiyet sembolü olarak dövme tekniğinde sikke bastırmıştır.

Coins of the Seljuk Sultans
12th century, made of hammered gold. Many Seljuk Sultans, such as Sultan Alparslan, Melikshah and Mehmet Tapar, minted as a symbol of their sovereignty.

Selçuklu Sultan Sikkeleri
12 y.y. Altından yapılmışlardır. Sultan Alparslan'dan Melikşah'a ve Mehmet Tapar'a kadar birçok Selçuklu Sultanı hâkimiyet sembolü olarak dövme tekniğinde sikke bastırmıştır.

Coins of the Seljuk Sultans
12th century, made of hammered gold. Many Seljuk Sultans, such as Sultan Alparslan, Melikshah and Mehmet Tapar, minted as a symbol of their sovereignty.

Gümüş kemer
11-12. y.y. İran-Afganistan. Sırlı, parçalı kakma ve savatlama teknikleri kullanılarak yapılmıştır. Kemer birçok küçük parçadan oluşmaktadır. Bu parçalar yatayda bir birine küçük millerle bağlıdır. Bütünlük sağlamak amacıyla bu parçalara takılan ve sarkan küçük pandantifler de ustalıkla yerleştirilmiştir. Kemerin üzerindeki lotus çiçeği ve rumilerden oluşan kompozisyon esere ayn bir değer katmaktadır.

Silver Belt
Iran or Afghanistan, 11th-12th century. Silver, partially inlaid with niello. The belt is composed of several small parts, horizontally linked together by tiny pins. Small pendants, skillfully attached to these parts, hang down to complete the design composition. The pieces are decorated with rumi patterns, lotus flowers and arabesques, adding a distinct value to the belt.

Altın Bilezik
12.-13 y.y. İran-Afganistan. Kakma ve kazıma tekniğinde süslenmiştir. Gümüş kaplamadır. Kaya kristalli taşı bulunmaktadır. Arka tarafında bir açma-kapama mekanizması bulunan bileziğin yan yüzleri bitkisel motiflerle süslenmiştir.

Gold Bracelet
Iran or Afghanistan, 12th-13th century. Gold overlaid with silver, decorated with chased and inlaid designs. There are pieces of rock crystal and a clasp at the back. The sides are decorated with floral motifs.

Altın Bilezik
12.-13 y.y. İran-Afganistan. Diğer örnekleri gibi gümüş kaplamadır. Kaya kristalli taşı bulunmaktadır. Arka tarafında bir açma-kapama mekanizması bulunan bileziğin yan yüzleri bitkisel motiflerle süslenmiştir.

Gold Bracelet
Iran, 11th-12th century. Gold, forging and filigree techniques. Fastening is provided by the hooks at both ends. The similar examples of spiral bracelets are exhibited in the New York Metropolitan Museum.

Altın Küpeler
12.y.y. İran. Altın telkari ve dövme teknikleri kullanılarak yapılmıştır. Küpeler yay şeklindeki bir halkanının ucunda asılı yarım dairevi beş küreden oluşmaktadır. Ortadaki küre vazo şekline getirilmiş bununda iki yanında tünemiş şekilde birer kuş yerleştirilmiştir. Kuşlardan birisinin gagası ortadaki vazonun ağızına doğru yaklaştırılmıştır. Kürelerin ve kuşların gövdesi telkari ile süslenmiştir. Kürelerin üzerinde darievi formda ve dairelerin içinde küçük kürecik öbeklerinden oluşan telkari motifler görülü. Kuşların gövdesi üzerinde çengel şeklinde bir hat üzerinde dizili kürecik öbekleri yer alır.

Gold Earrings
12th century. Iran. It is made of golden filigree and forging techniques. Earrings are consisting of five half circle pendant connected to an arc shaped circle. The circle in the middle was shaped as a vase and a bird figure is perching to each sides. One of the birds' beak is closer to the middle vase. The bodies of globes and birds are decorated with golden filigree. There are filigree motifs in circle form on the globes and other motifs consisting of small globes inside the globes. There are small globes over a line shaped as hook on the bodies of the birds.

Altın Yüzük
12.-13 y.y. İran-Afganistan. Döküm, kakma ve kazıma tekniğinde süslenmiştir. Yüzüğün kaşına bir mühür yerleştirilmiş; yan yüzleri ise bitkisel motiflerle işlenmiştir.

Gold Ring
Iran-Afghanistan, 12th-13th century. Gold; molded, inlaid and chased. A seal is placed on the bezel and the sides are embroidered with floral motifs.

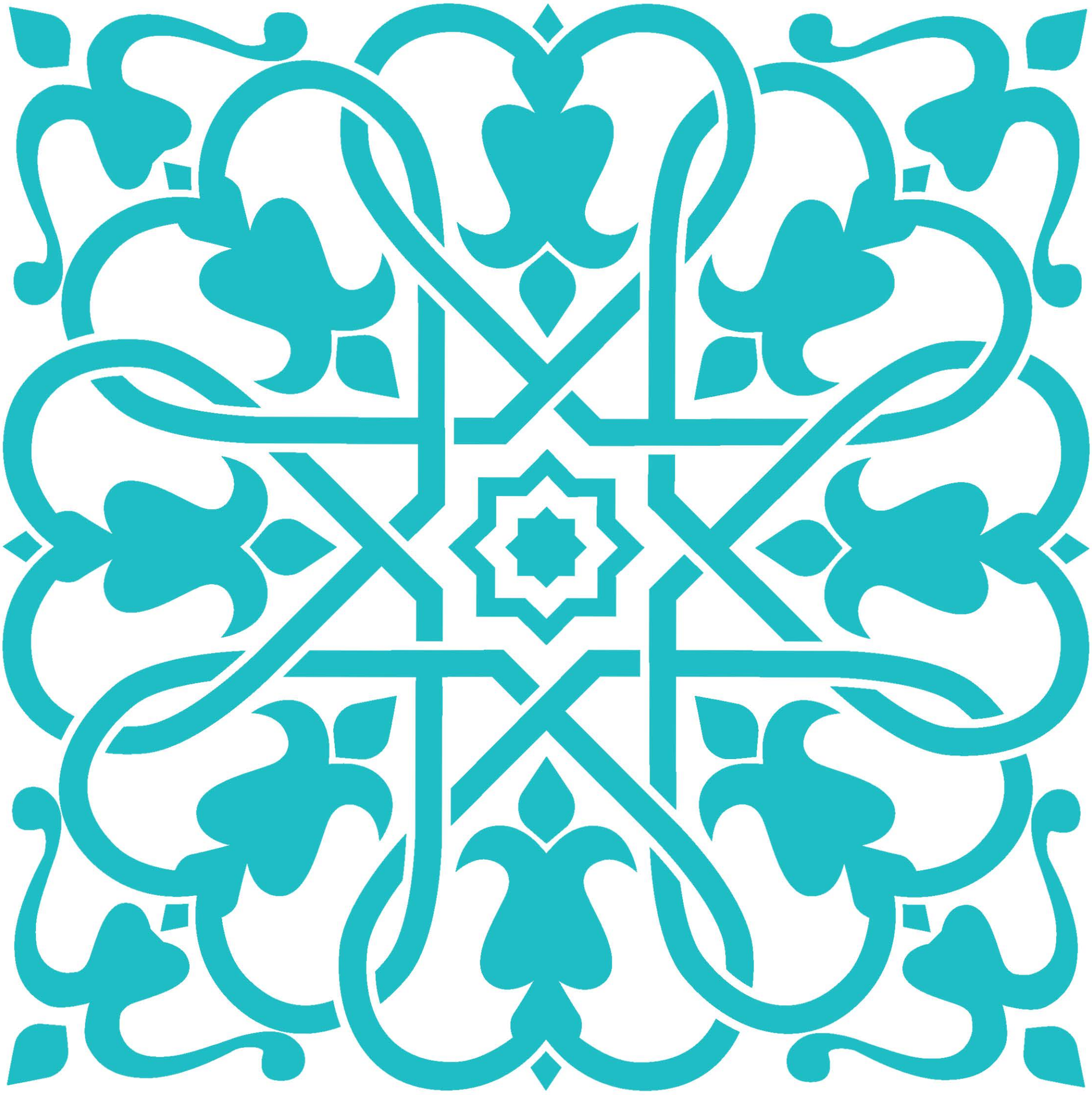
Altın Yüzük
12.-13 y.y. İran-Afganistan. Döküm, kakma ve kazıma tekniğinde süslenmiştir. Yüzüğün kaşındaki taş yarı değerli bir taştır. Yan yüzlerin tezyininde bitkisel motifler tercih edilmiştir.

Gold Ring
Iran-Afghanistan, 12th-13th century. Gold; cast, chased and inlaid. There is a semi-precious stone on the bezel, and floral motifs decorate the sides.

Altın Küpeler
12 y.y. İran. Altın kakma, telkâri ve kazıma tekniklerinde yapılmıştır. Küpeler bir halka üzerine takılmış üç küreden oluşmaktadır. Kürelerin ortasında bulunan halkaların ucundan zincirle bağlı küçük plakalar sarkıtılmıştır. Benzer tarzdaki küpelerin örnekleri New York Metropolitan Müzesi'nde de bulunmaktadır.

Gold Earrings
Iran, 12th century. Gold inlay and filigree with chased designs. The earrings consist of three spheres hung from a ring. Small disks linked to a chain hang down the end of a smaller ring that is attached in the middle of the spheres. Similar examples are held at the Metropolitan Museum of Art in New York City.

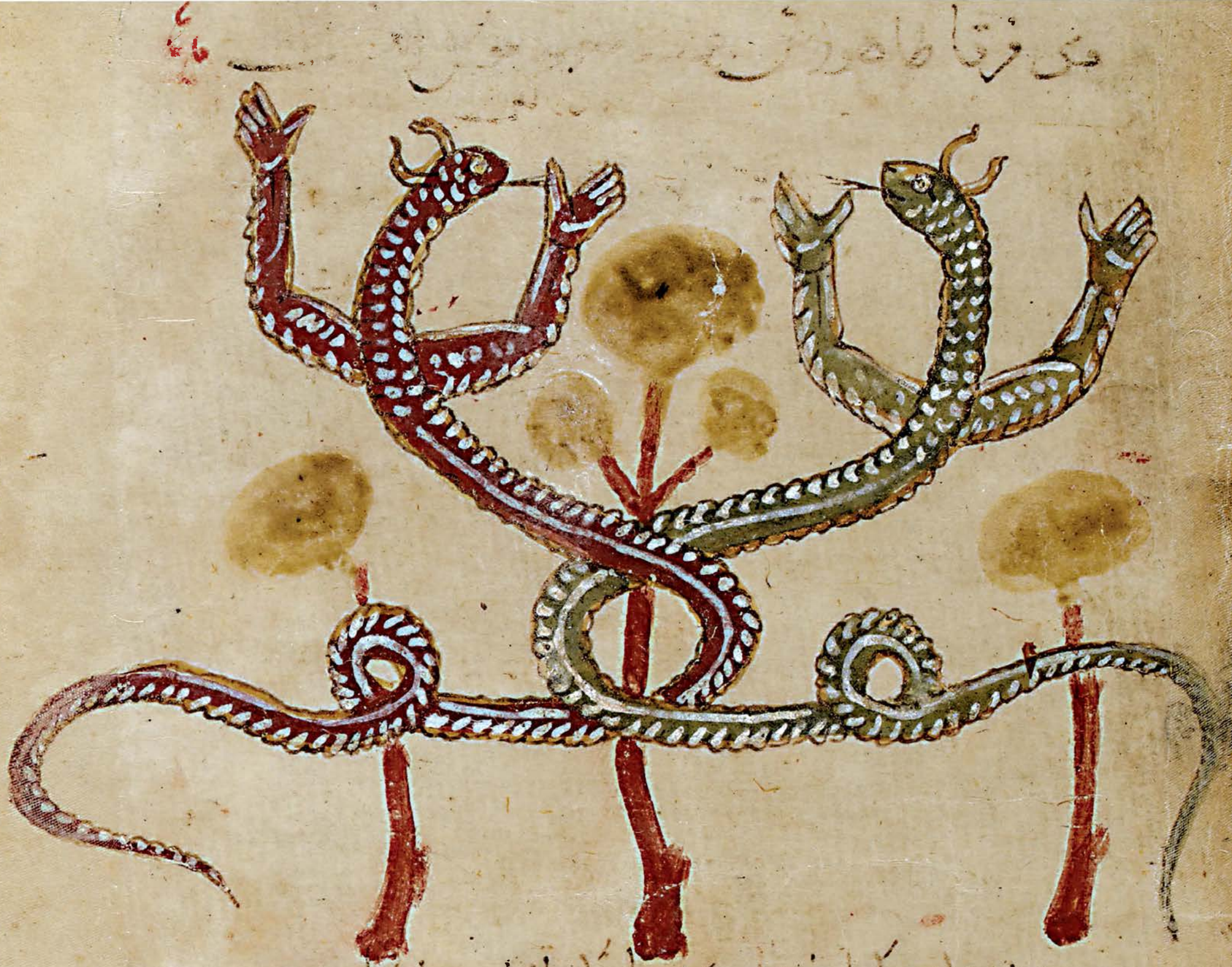

FRANSA MİLLİ KÜTÜPHANESİ

Paris - Fransa Cumhuriyeti

Bibliothèque Nationale de France

Paris - Republic of France

وجن حواهد کہ این عمل کند باید کہ از زنان اجتناب نماید
کند زنی از وی چشم و باوی جنگ کند عمداً اگر از کوش
بکاید بہتر بود و صورت نگوین اینچنین بود

ان حریشنه ایکی سنه یاشنده ایکن دوکمشدن دوه یرینی جویدیکی

دمشوکی و دوه یغمه لاشدوکی تمام

ایلیت

Kitap Sayfası
12-13. y.y. Türkiye. Nasır el-Rammâl el-Haykali tarafından Aksaray ya da Kayseri'de kaleme alınıldığı düşünülen astrolojik bilimsel inceleme eseri. Geyik ve leylek suretleri yanlarındaki bir ağaç ile birlikte gösterilmiştir. Bir yıldız ikonografisine yer verilmiştir.

Folio from a Manuscript
Turkey, 12th-13th century. This is a folio from an astrological treatise, and includes star iconography. It is believed to have been written by Nasser al-Rammâl al-Haykali, in Kayseri or Aksaray. Figures of a deer and a stork are shown next to a tree.

Kur'an-ı Kerim Sayfası
11-12 y.y. İran. Nesih yazıyla yazılmıştır. Sayfanın üst kısmında döneminin süsleme tekniğini yansıtan tezhipte, lotusların çevrelediği panelde " Allah" ism-i şerifi üç kez tekrarlanmıştır.

Folio from a Qur'an
Iran, 11th-12th century, written in naskh script. At the top of the page, the holy name 'Allah' is repeated three times in a panel filled with lotus motifs, which reflects the decorative technique of the period.

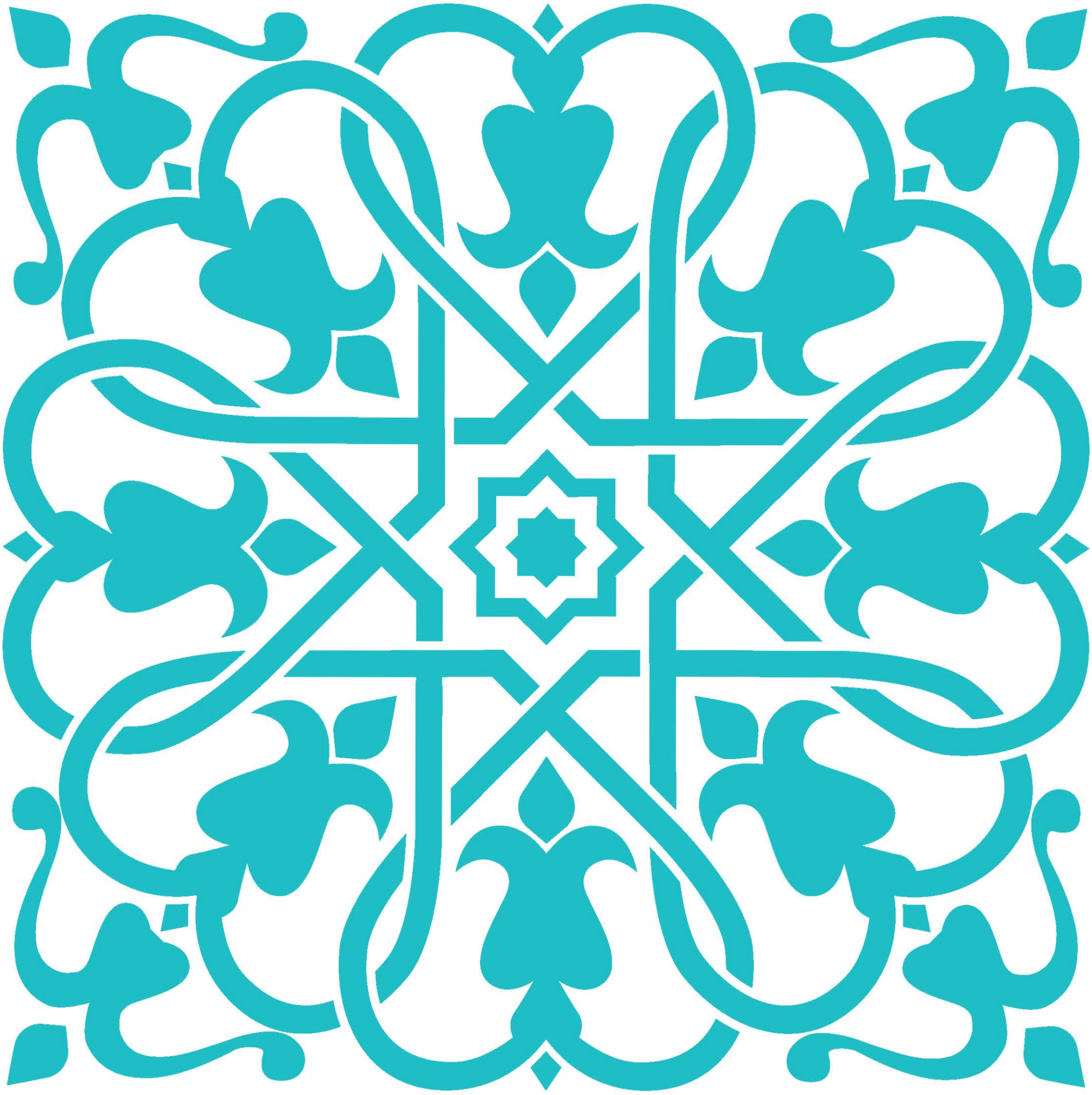
Kitap Sayfası
12-13. y.y. Türkiye. Nasır el-Rammâl el-Haykali tarafından Aksaray ya da Kayseri'de kaleme alınıldığı düşünülen astrolojik bilimsel inceleme eserinin diğer bir sayfasıdır. Burada da bir yıldız ikonografisine yer verilmiştir. Evren sembolizmi ile ilişkili bir ejder motifi ve altta ayı tutan bir yengeç gösterilmiştir.

Folio from a Manuscript
Turkey, 12th-13th century. This is another page from an astrological treatise, including star iconography. It is believed to have been written by Nasser al-Rammâl al-Haykali, in Kayseri or Aksaray. A dragon motif, associated with the symbolism of the universe, is shown above and a crab holding the moon appears at the bottom.

Kitap Sayfası
12-13. y.y. Türkiye. Nasır el-Rammâl el-Haykali'nin eserinden arta kalan sayfalardan biridir. Elinde, üzerinde yazılar bulunan bir levha tutan ve gövdesi belinden bir kuşakla ağaca bağlı olarak tasvir edilen melek, kader ile ilgili ikonografik bir sembol olarak kullanılmıştır.

Folio from a Manuscript
Turkey, 12th-13th century. This is a one of the remaining pages of the work of Nasser al-Rammâl al-Haykali. An angel, holding a plate with an inscription, is shown tied by a cloth belt at the waist to a tree. This depiction has been used as an iconographic symbol related to fate.

LOUVRE MÜZESİ

Paris - Fransa Cumhuriyeti

Louvre Museum

Paris - Republic of France

Lüster Vazo
12-13 y.y. İran. Firit hamurlu, lüster tekniğinde boyalıdır. Konik gövde üzerindeki süslemeler rumilerden oluşturulmuştur. Vazonun gövdeyle boyun kısmın birleştiği bölümde yer alan üç ağzın emzik yeri olma ihtimali yüksektir. Kitabe kuşağı, uzun bir hat halinde yukarı doğru genişleyen boynun üst kısmına yerleştirilmiştir.

Luster Vase
Iran, 12th-13th century. Stonepaste; luster-painted on opaque monochrome glaze. The decoration of the conical body of this vessel is comprised of arabesques and vegetal elements. Three spouts are added near the neck. An inscription band is placed at the top of the neck which widens towards the top.

Lüster Testi
12-13 y.y. İran. Firit hamurludur. Lüster tekniğinde boyanmıştır. Küresel gövde üzerinde sekiz kollu yıldızların şekillendirdiği alan içinde figürlü süslemeler yer almaktadır. Oturur vaziyette resmedilen figürlerin aralarında kalanlarda kalan boşluklar rumi motiflerle doldurulmuştur.

Lusterware Jug
Iran, 12th-13th century. Stonepaste, luster-painted on opaque monochrome glaze. The spherical body is decorated with figures depicted inside medallions in the shape of eight-pointed stars. The spaces between the seated figures are filled with arabesque motifs.

Minai Kâse Parçası
12-13 İran. Firit içerikli, çok renkli, sırüstü boyalı ve opaktek renk sırlı minai seramik. Seramik parçasının içinde beyaz renkte zemin üzerinde tam cepheden gösterilen figürün elinde tuttuğu başaklar dikkat çekmektedir.

Fragment of a Mina'i Bowl
Iran, 12th-13th century. Stonepaste; polychrome in-glaze and over-glazed painted on opaque monochrome glaze (mina'i). A figure, drawn frontally front on the white surface, holds unusual palm-like fronds in his hands.

Minai Kâse
12-13.y.y.. İran. Tek ren sırlı, siyah ve kırmızı renkte boyalıdır. Kasenin içindeki figürler oldukça basit ve şematik olarak çizilmiştir. Kasenin yan yüzeylerinde iç içe geçmiş halkalar yer almaktadır.

Mina'i ware Bowl
Iran, 12th-13th century. Stonepaste; polychrome in-glaze and over-glazed painted in black and red on opaque monochrome glaze (mina'i). The figures on the bowl are drawn in a simple and schematic fashion. The inner surface of the bowl is filled with concentric bands.

Çift Cidarlı İbrik
13yy. İran, Kaşan. Firit içerikli, lacivert renkli, firuze tek renk sırlı seramik. Bu testi, dış yüzeyi oyulmuştur. İçerisinde bulunan kabın etrafını sarmaktadır. Gövde üzerinde helezonik kıvrımlar arasında insan figürleri ve yüzleri yerleştirilmiştir. Figürler kıvrımdallarının kompozisyonuyla uyum içinde hareketler yapmaktadır. Ağız kenarı ise horoz başı şeklinde yapılmıştır. Boyunda ve kaideye yakın bölümlerde birer kitabe parçası bulunur.

Double-Walled Ewer
Kashan, Iran, 13th century. Stonepaste, painted navy blue with a monochrome turquoise glaze. The outer surface of this ewer is reticulated and encloses an inner container. Human figures and faces are drawn among spiral curves on the body and move in flowing harmony with them. The rim is made in the form of the head of a rooster. An inscription band is placed on the neck and another near the foot.

İki Başlı Kartal Tasvirli Vazo
12-13 y.y. Türkiye. Firit hamurlu, sıraltı süsleme tekniğinde boyalı, opak şeffaf sırlıdır. Kabın üzerinde iki başlı kartal motifi yerleştirilmiştir. Çift başlı kartal Selçuklu devlet arması olarak kullanılmıştır. Bu sebeple vazonun da saraya ait olabileceği iler sürülmüştür. Büyük, küçük hemen hemen bütün eserlere yerleştirilen hat kuşağı burada da ihmal edilmemiştir.

Vessel Depicting a Two-Headed Eagle
Turkey, 12th-13th century. Stonepaste; underglaze-painted and transparent over-glaze. A two-headed eagle, the symbol of the Seljuks, is depicted on the vessel. It has thus been suggested that this object came from a palace. An inscription band is placed at the neck, as is seen on many works of this type.

Tek Renk Sırlı Kâse
12-13 İran, Kaşan. Firit içerikli, tek renkli, sıraltı boyalı ve firuze renk sırlı seramik. Kadehin içine firuze renkte zemin üzerine işleme yapılmıştır. Yan yüzler çizgisel bir kompozisyonla süslenmiştir.

Monochrome-Glazed Bowl
Kashan, Iran, 12th-13th century. Stonepaste; monochrome painted under a turquoise overglaze. There are vegetal depictions on the surface of the bowl. The sides are decorated with a linear composition.

Maşrapa
12-13 y.y. İran. Firit hamurlu, tek renk firuze sırlıdır. Gövde üzerinde kabartma olarak yapılmış lotus çiçekleri görülmektedir.

Jug
Iran, 12th-13th century. Stonepaste with monochrome turquoise glaze. Lotus blossoms molded in relief cover the body of the jug.

LOUVRE MÜZESİ, PARİS / Louvre Museum, Paris

Lüster İbrik

12-13 y.y. İran. Firit hamurlu, lüster tekniğinde boyalıdır. Küresel gövde düğümlü şeritlerle beş bölüme ayrılmıştır. Şeritler üzerindeki kitabe kuşakları göze çarpmaktadır. Gövdenin üst bölümünde rumilerden oluşan bir kompozisyon işlenmiştir. Boyun üzerinde helezonik kıvrımlı süslemeler bulunurken, ağız kenarına yerleştirilen farklı bir kitabe dikkat çekmektedir. Gövdenin üzerinde karşılıklı ejderler görülür. İnce boynun tek yandan bir kulpa bağlandığı ve bu kulpun üzerine de bir kuş resmi yapıldığı seçilmektedir.

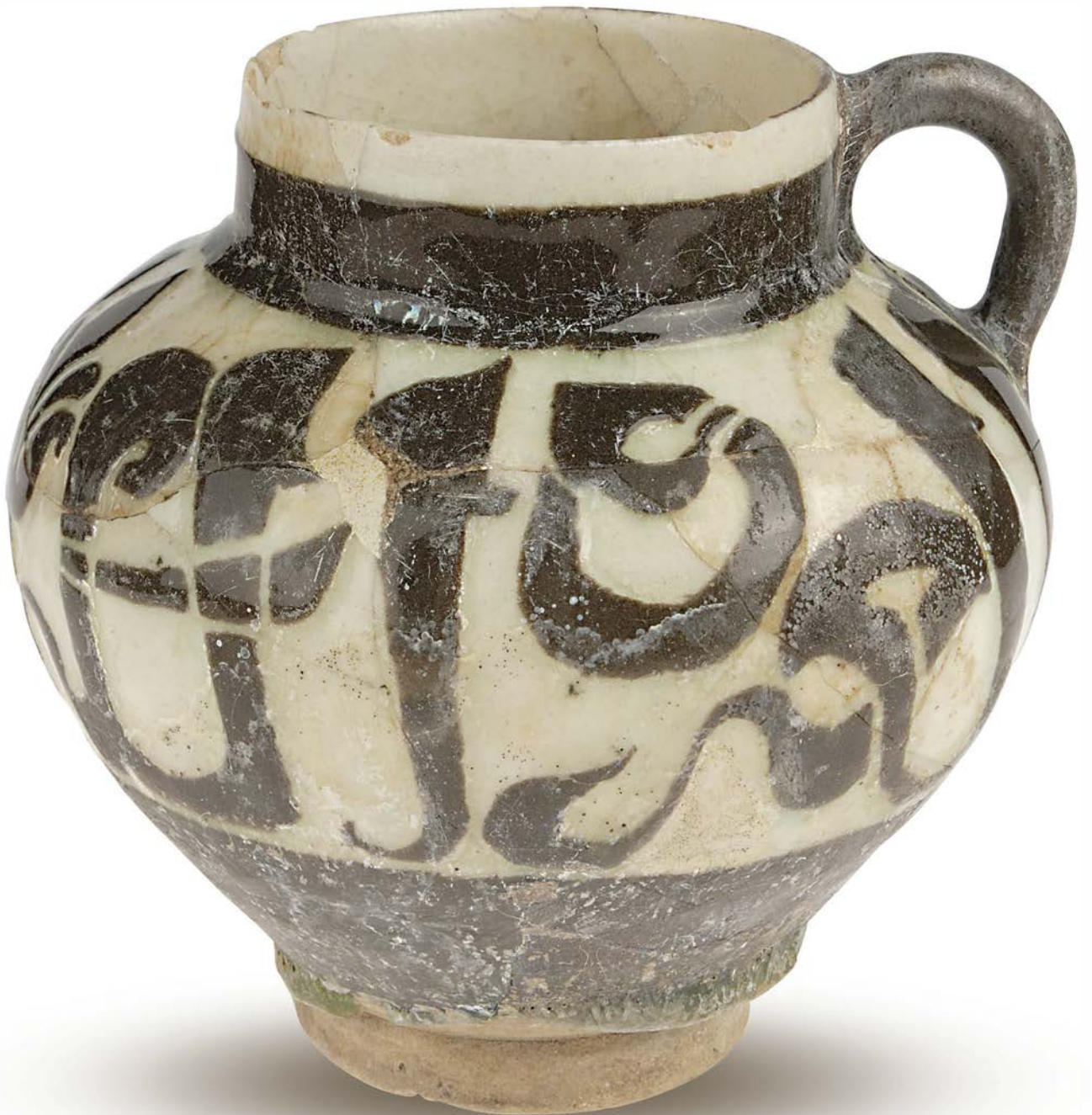
Lusterware Ewer

Iran, 12th-13th century. Luster-painted on opaque monochrome glaze. The cylindrical body is divided into five zones of decoration, consisting of knotted strips alternating with bands of bold calligraphy. A composition of arabesques is depicted at the upper part of the body. The neck is decorated with meandering spirals, and another inscription is placed on the edge of the mouth. The thin neck is connected to a handle, which shows a bird at the top.

Sırlı Ev Modeli
12-13.y.y. İran. Firuze renkte sırlı dikdörtgen formlu bir ev modelidir. Evin içindeki kübik bölme ilginç bir ayrıntıdır. Yapının uzun yüzünde üç kısa yüzünde ise iki kemerli açıklık bırakılmıştır. Benzer şekilde yapılmış ev modelleri New York Metropolitan ve Boston müzelerinde de sergilenmektedir.

Glazed Model of a House
Iran, 12th-13th century. Earthenware, turquoise-glazed and rectangular in shape. The cubic chamber in the house is an interesting detail. Three arched openings are made on the long sides and two on the short sides. Similar house models are exhibited in the Metropolitan Museum of Art in New York and in the Boston Museum of Fine Arts.

Hat Süslemeli Testi
12.- 13 y.y. İran. Firit hamurlu, sıraltı süsleme tekniğinde boyalı, opak şeffaf sırlıdır. Gövde bölümünde yer alan ibarede "mutluluk, güç ve cömertlik'' dileği ifade edilmektedir.

Ewer with Epigraphic Designs
Iran, 12th-13th century. Stonepaste; black monochrome in-glaze and over-glazed painted on opaque monochrome glaze.The votive phrase on the body expresses "Happiness, strength and generosity".

Tek Renk Sırlı Testi
12-13.y.y. İran. Firit hamurlu, firuze renkte sırlıdır. Küre gövde sade tutulmuştur. Boyun bölümü ince ve kısadır. Ağzın alt kısmına, testiyi tutmak için bir kulp yerleştirilmiştir

Ewer with Monochrome Glaze
Iran, 12th-13th century. Stonepaste, turquoise glazed, with spherical undecorated body and a short, thin neck. A handle is placed under the mouth to assist in lifting the pitcher.

Süvari Formunda Kap
12.-13 y.y. İran. Firit hamurlu, firuze renkte sırlıdır. Elde şekil verilişitir. Figürün göğüsünde küçük bir delik bulunur. Bazı araştırmacılar bu tür seramiklerin oyuncak olarak yapıldığını belirtmektedir.

Molded Figure of a Horseman
Iran, 12th-13th century. Stonepaste, formed and covered with a turquoise glaze. The figure has a small hole in the chest. Some researchers believe that such ceramic figures were made as toys.

Lüster Figür
2-13 y.y. İran. Firit hamurludur. Lüster tekniğinde opak olarak sırlanmıştır. Objenin fonksiyonu tam olarak bilinmemektedir. Yayınlarda figürün muhtemelen siyahî bir köleyi temsil ettiği ve elinde bir tambur tuttuğu belirtilmektedir. Yüzü orantısız olarak verilen figürün gövdesi bitkisel motiflerle tezyin edilmiştir.

Luster Figure
Iran, 12th-13th century. Stonepaste; luster-painted on opaque monochrome glaze. The function of this object is unknown. As discussed by various researchers, the figure probably represents a black slave holding a drum. The face is shown disproportionately large in relation to the body, which is decorated with floral motifs.

Tek Renk Sırlı Maşrapa
12-13 y.y. İran. Tek renkli firuze sırlı teknikte boyanmıştır. Gövde üzerinde kabartma olarak yapılmış dilimler görülmektedir. Kulpu ve ağzı kaba bir biçimde işlenmiştir.

Jug, Monochrome-Glazed
Iran, 12th-13th century. Earthenware with a monochrome turquoise glaze. Vertical lobes are formed in relief on the body. The handle and mouth have simple decoration.

Sırsız Seramik
13 y.y. İran. Sırsız ve kabartma desenli olarak yapılmıştır. Gövde üzerinde bir süsleme kuşağına yer verilmiştir. Burada karışık olarak yerleştirilmiş kuşlar görülmektedir. Bu tür kaplar su soğutmak için kullanılmıştır. Bunların çok az bir kısmında sanatçı imzası bulunur. Bu kabın altında sanatçı imzası olarak "Muhammed el-Mukri" ve tarih olarak da 1216 tarihi kayıtlıdır.

Unglazed Ceramic Vessel
Iran, 13th century. Unglazed earthenware with relief decoration, unglazed and relief patterned. A band of decoration, depicting randomly-spaced birds, covers the body. Vessels such as these, some of which included the name of the artist, were used to cool water. This vessel provides the name of the artist, "Mohammed al-Mukri", and the date 1216.

Tek Renk Sırlı Kandil
12-13 y.y. İran. Tek renkli firuze sırlı teknikte boyanmıştır. Kandil altta bir tabak şeklinde bölüm içinde yer alır. Ağız bölümüne yonca yaprağı şekli verilmiştir.

Lamp, Monochrome-Glazed
Iran, 12th-13th century, turquoise monochrome glaze-painted. The body of the lamp has the form of a concave dish at the base. The mouth is shaped like a cloverleaf.

Tek Renk Sırlı Kandil
12-13 y.y. İran. Tek renkli opak şeffaf sırlı teknikte boyanmıştır. Kandil altta bir tabak şeklinde bölüm içinde yer alır. Ağız bölümü yonca yaprağı şeklindedir.

Lamp, Monochrome-Glazed
Iran, 12th-13th century. Earthenware painted under a transparent glaze. The body of the lamp has the form of a concave dish at the base. The mouth is shaped like a cloverleaf.

Tek Renk Sırlı Kâse
12-13 y.y. İran. Firit hamurlu, kalıpta şekillendirilmiş, şeffaf renkte sırlıdır. Elde şekil veriliştir. Kap üzerinde çizgisel motifler görülmektedir.

Bowl, Monochrome-Glazed
Iran, 12th-13th century. Stonepaste; molded, underglaze painted and transparent over-glazed. There are dripped glaze linear motifs on the sides of the bowl.

Tek Renk Sırlı Hokka
12-13 y.y. İran. Firit hamurlu, kobalt mavisi renkte sırlıdır. Gövde köşeleri sekizgen şekle pahlanarak getirilmiştir. Ağız kenarında dışa doğru dönük olarak yerleştirilmiş bir dudak görülmektedir.

Inkwell, Monochrome-Glazed
Iran, 12th-13th century. Stonepaste; over-glazed in cobalt blue. The surface of the bowl is chamfered into an octagonal shape. The lip curves outwards at the rim.

Tek Renk Sırlı Testi
12-13.y.y. İran. Firit hamurlu, firuze renkte sırlıdır. Küre gövde üzerinde pahlama yapılarak gövdenin bir bölümü köşeli hale getirilmiştir. Boyun bölümü geniş tutulmuştur.

Ewer, Monochrome-Glazed
Iran, 12th-13th century. Stonepaste, turquoise-glazed. The surface of the bowl is chamfered into an octagonal shape. The ewer has a wide neck.

Tek Renk Sırlı Testi
12-13.y.y. İran. Firit hamurlu, firuze renkte sırlıdır. Gövde üzerinde dilimli bir yüzey oluşturulmuştur. Boyun kısmı ince fakat kısadır. Ağızda doldurma ve akıtma için iki musluk yeri bırakılmıştır.

Ewer, Monochrome-Glazed
Iran, 12th-13th century. Stoneware with a monochrome turquoise glaze. A grooved surface is created on the body and the neck is thin and short. A spout is placed at the mouth for filling and pouring.

Kadeh
12-13.y.y. İran. Firit hamurlu, ince kesitli oyulmuş, süslemeli, şeffaf renkte sırlıdır. Gövde üzerinde lotus ve palmet dizisi görülmektedir. Üst üste bindirilmiş palmet süslemesi, Üçüncü Abbasi Dönemi başlıklarında görülen süslemeyi çağrıştırmaktadır. Bu motif, İran'da 12 ve 13. y.y. da yaygın kullanılmıştır.

Goblet
Iran, 12th-13th century. Stonepaste; thinly-formed with carved decoration and transparent over-glazed. The decoration on the body consists of clusters of lotus blossoms and palmettes. Decoration using overlapping palmette decoration recalls the headgear of the third Abbasid Period, and was a motif widely used in Iran in the 12th-13th century.

Sırlı Ev Modeli
12.y.y. İran. Lüster teknikte dikdörtgen formlu bir ev modelidir. Evin içinde karşılıklı olarak oturdukları imajı verilen figürler dikkat çekmektedir. Dikdörtgenin uzun kenarına üç; kısa kenarına ise iki olmak üzere yerleştirilen figürlerin yüzleri fludur. Yan yüzlerdeki aslan motifleri rölyef tarzında işlenmiştir. Evin üzerinde haç kollarından oluşan küçük motifler de görülmektedir. Aynı modelin biri New York Metropolitan diğeri Boston Müzesi'nde sergilen iki örneği daha vardır. Ancak bu parça diğer iki örnekten farklı olarak lüster tekniğinde boyanmıştır.

Luster-Glazed Model of a House
Iran, 12th century. Luster-painted on opaque monochrome glaze. Figures, with blurred faces, are seen sitting against the walls and facing forwards. Three figures are placed on the long sides of the rectangle and two on the short sides. The lion motifs on the outer walls are carved in relief and small cross-hatched motifs are seen on the roof of the house. Similar house models are held by the Metropolitan Museum of Art in New York and the Museum of Fine Arts in Boston, but this piece differs by its luster-painted surface.